

ปัญหาพิเศษ

เรื่อง

การวิเคราะห์ความสามารถในการแข่งขันของปลาทูน่ากระป๋องของไทย
ไปประเทศสหรัฐอเมริกา

An Analysis of Competitiveness of Thai Canned Tuna
to United States of America

T134901

โดย

นางสาวปิยะดา ศิริโวหาร

นางสาววราญญ์ สุขสันติภาพ

นางสาวสุจิตรา อามีน

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน **134901**
วัน,เดือน,ปี **19 ๗.๘. 2557**

b. 134901
i. ....

เสนอ

สาขาวิชาวิทยาการจัดการ

วิทยาลัยการบริหารและจัดการ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (บริหารธุรกิจเกษตร)

ปีการศึกษา 2553

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ใบรับรองปัญหาพิเศษ
สาขาวิชาวิทยาการจัดการ

วิทยาลัยการบริหารและจัดการ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เรื่อง

การวิเคราะห์ความสามารถในการแข่งขันของปลาทูน่ากระป๋องของไทยไปประเทศสหรัฐอเมริกา

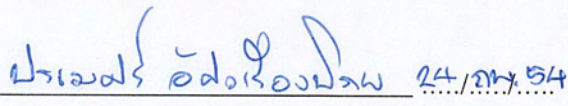
An Analysis of Competitiveness of Thai Canned Tuna to United States of America

ของ
นางสาวปิยะดา ศิริไวยหาร
นางสาววรุณ สุขสันติภาพ
นางสาวสุจิตรา อามีน
ได้รับการตรวจสอบและอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร
วท.บ. (บริหารธุรกิจเกษตร)
เมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2554

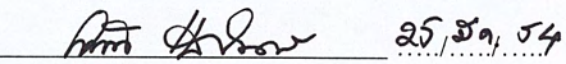
อาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษ

(รองศาสตราจารย์ ดร.วิรัช กระแสร์ฉัตร)

กรรมการปัญหาพิเศษ

(อาจารย์ ประเมศร์ อิศวเรืองพิภพ)

ประธานสาขาวิชา

(รองศาสตราจารย์ ดร.อำนาจ แสงโนรี)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง: การวิเคราะห์ความสามารถในการแข่งขันของปลาทุ่นำกระป๋องของไทยไปประเทศ
สหรัฐอเมริกา

โดย: นางสาวปิยะดา ศิริโวหาร

นางสาววรรณุช สุขสันติภาพ

นางสาวสุจิตรา อามีน

ชื่อปริญญา: วิทยาศาสตร์บัณฑิต (บริหารธุรกิจเกษตร)

สาขาวิชาเอก: บริหารธุรกิจเกษตร

อาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษ:

(จิรัช กระแสร์ฉัตร)

ประเทศไทยถือได้ว่าเป็นประเทศผู้ผลิตและส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องเป็นอันดับ 1 ของโลก โดยมีประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นตลาดส่งออกที่สำคัญ แต่ปริมาณการส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องของประเทศไทยในตลาดสหรัฐอเมริกามีแนวโน้มปริมาณการส่งออกไม่แน่นอน ฉะนั้นจะมีแนวทางอย่างไรที่จะทำให้ปริมาณการส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องของไทยไปประเทศสหรัฐอเมริกาเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จึงมีวัตถุประสงค์ของการศึกษาในครั้งนี้ คือ เพื่อศึกษาถึงตลาดเพื่อการส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องของไทยไปยังประเทศสหรัฐอเมริกา การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่ออุปสงค์การส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องของไทยไปยังประเทศสหรัฐอเมริกาในช่วงปี พ.ศ. 2535-2552 โดยอาศัยการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณในรูปแบบฟังก์ชันอุปสงค์แบบสี่อศัก การวิเคราะห์ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏในการส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องของไทยไปสหรัฐอเมริกาในระหว่างปี พ.ศ. 2545-2552 โดยใช้ค่าดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏ และวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดปลาทุ่นำกระป๋องของไทยในตลาดสหรัฐอเมริกาในระหว่างปี พ.ศ. 2545-2552 โดยอาศัยแบบจำลองส่วนแบ่งตลาดคงที่

จากการศึกษาตลาดเพื่อการส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องของไทยไปยังประเทศสหรัฐอเมริกาพบว่า ประเทศไทยมีส่วนแบ่งตลาดปลาทุ่นำกระป๋องไปประเทศสหรัฐอเมริกาในปี พ.ศ. 2552 ร้อยละ 52.53 เนื่องจากปลาทุ่นำกระป๋องของประเทศไทยมีความได้เปรียบในด้านคุณภาพของสินค้าและมาตรฐานเป็นที่ยอมรับในระดับสากลมากกว่าประเทศคู่แข่งที่สำคัญ ได้แก่ ประเทศฟิลิปปินส์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อินโดนีเซีย และเอกวาดอร์ รวมทั้งผู้บริโภคชาวอเมริกันนิยมบริโภคปลาทุ่นำกระป๋อง เนื่องจากเป็นอาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการสูง

จากผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏของประเทศไทย พบว่าประเทศไทยมีค่า RCA มากกว่า 1 ในทุกช่วงปีที่ทำการศึกษา แสดงว่า ประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องไปสหรัฐอเมริกา

ผลการวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดปลาทุ่นำกระป๋องของประเทศไทย ในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548 เทียบกับช่วงปี พ.ศ. 2549-2552 พบว่า มูลค่าการส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องของไทยเพิ่มสูงขึ้น ซึ่งปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงมากที่สุด คือ ผลจากการปรับการส่งออก

ส่วนผลการวิเคราะห์อุปสงค์เพื่อการส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องของไทยไปประเทศสหรัฐอเมริกา ในระหว่างปี พ.ศ. 2535-2552 พบว่า ปัจจัยที่มีผลกระทบต่ออุปสงค์เพื่อการส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องของไทยของไทยไปประเทศสหรัฐอเมริกา คือ ราคาส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องของไทยไปยังประเทศสหรัฐอเมริกาปรับตัวขึ้นราคาผู้บริโภคของสหรัฐอเมริกา รายได้ประชาชาติต่อคนของประเทศสหรัฐอเมริกา จำนวนประชากรของสหรัฐอเมริกา และราคาส่งออกปลาทุ่นำสดของประเทศแคนาดาไปสหรัฐอเมริกาปรับตัวขึ้นราคาผู้บริโภคของสหรัฐอเมริกา โดยมีค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์เพื่อการส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องของไทยไปประเทศสหรัฐอเมริกาต่อการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยทั้งสิ้น มีค่าเท่ากับ -1.018 3.633 1.434 และ 0.551 ตามลำดับ

จากผลการศึกษาจะเห็นได้ว่า ประเทศไทยมีความสามารถในการแข่งขันการส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องไปประเทศสหรัฐอเมริกา อันเนื่องมาจากผลของการปรับการส่งออก โดยปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการปรับตัวการส่งออก ได้แก่ ราคาส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องของไทย แต่เนื่องจากราคาส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องของประเทศไทยมีราคาสูงกว่าประเทศคู่แข่ง ดังนั้นผู้ประกอบการควรลดต้นทุนให้ต่ำลง โดยการพยากรณ์ปริมาณการขายล่วงหน้าของปลาทุ่นำกระป๋อง โดยข้อมูลที่นำมาใช้ควรมีการทบทวนค่าพยากรณ์การขายกับปริมาณการขายจริง ซึ่งจะช่วยในการวางแผนการผลิตให้สามารถส่งผลิตปลาทุ่นำกระป๋องได้อย่างแม่นยำ เพื่อให้เกิดการผลิตที่ประหยัดต่อขนาดได้ ส่งผลให้ประเทศไทยมีความสามารถในการผลิตปลาทุ่นำกระป๋องในราคาต้นทุนที่ถูกลง และจากการที่รายได้ประชาชาติต่อคนของประเทศสหรัฐอเมริกาที่เพิ่มสูงขึ้น ผู้ประกอบการจึงควรมีการพัฒนา รูปแบบและคุณภาพของปลาทุ่นำกระป๋องให้ เป็นไปตามมาตรฐานและตรงกับความต้องการของผู้บริโภคของประเทศสหรัฐอเมริกา รวมทั้งรายได้ประชาชาติต่อคนของประเทศสหรัฐอเมริกาคือข้อมูลสำหรับผู้ประกอบการสามารถนำมาประมาณขนาดของตลาดปัจจุบันและพยากรณ์ยอดขายในอนาคตได้ และในด้านของจำนวนประชากรของประเทศสหรัฐอเมริกา เนื่องจากจำนวนประชากรของประเทศสหรัฐอเมริกามีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น ดังนั้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผู้ประกอบการควรมีการส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องให้เพียงพอกับอุปสงค์ของตลาดสหรัฐอเมริกา เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคในปัจจุบัน ส่วนราคาปลาทุ่นำสดของประเทศแคนาดา ผู้ประกอบการควรติดตามราคาปลาทุ่นำสดของประเทศแคนาดา และราคาน้ำมันในตลาดโลกอย่างต่อเนื่อง เมื่อราคาปลาทุ่นำสดลดลง ผู้ประกอบการไทยควรทำกลยุทธ์การตลาดเพื่อกระตุ้นความต้องการของผู้บริโภคประเทศสหรัฐอเมริกาให้เพิ่มสูงขึ้น โดยใช้กิจกรรมการตลาดระหว่างประเทศในรูปแบบต่างๆ เช่น การเข้าร่วมในงานจัดแสดงสินค้า เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์ให้กลุ่มลูกค้าได้ทราบว่าปลาทุ่นำกระป๋องของไทยมีคุณภาพและมาตรฐานเป็นที่ยอมรับในระดับสากล รวมทั้งเป็นการสร้างความมั่นใจให้กับผู้บริโภคเพื่อที่จะรักษาส่วนครองตลาดในประเทศสหรัฐอเมริกาและเป็นผู้ดำเนินการส่งออกต่อไปในอนาคต ซึ่งเป็นผลจากการปรับตัวของการส่งออก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำนิยม

ปัญหาพิเศษฉบับนี้จัดทำขึ้นและสำเร็จสมบูรณ์ลงได้เรียบร้อยเป็นอย่างดี ทั้งนี้เนื่องด้วยความอนุเคราะห์จาก รศ.ดร. วิรัช กระแสนัฎร์ อาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ ปรึกษา ชี้แนะ ตลอดจนตรวจสอบแก้ไขข้อผิดพลาดต่าง ๆ โดยละเอียดจนทำให้ได้ปัญหาพิเศษที่สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี และอาจารย์ปรเมศร์ อัครเวียงพิภพ กรรมการปัญหาพิเศษ ที่กรุณาให้คำแนะนำในส่วนของการตรวจสอบปัญหาพิเศษ ได้ตรวจแก้ไขข้อบกพร่อง และให้คำปรึกษาตลอดจนปรับปรุงให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น รวมทั้งท่านอาจารย์ภาคิวิชาบริหารธุรกิจ เกษตรทุกท่านที่ให้คำแนะนำในการศึกษาปัญหาพิเศษฉบับนี้ คณะผู้จัดทำขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้

นอกจากนี้ต้องขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ พี่น้อง และเพื่อน ๆ ทุกคน ที่ให้คำปรึกษาและเป็นกำลังใจตลอดมา ตลอดจนขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ของสถาบันต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ที่ผู้เขียนได้เคยไปค้นคว้าหาข้อมูลเพื่อนำมาศึกษาในการทำปัญหาพิเศษ

สุดท้ายนี้ผู้เขียนหวังเป็นอย่างยิ่งว่าปัญหาพิเศษฉบับนี้จักเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อผู้ที่ต้องการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้ไม่มากก็น้อย แต่หากปัญหาพิเศษฉบับนี้มีข้อผิดพลาดประการใด ผู้เขียนต้องขออภัยมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ปิยะดา ศิริไวยหาร

วรรณุช สุขสันติภาพ

สุจิตรา อามีน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

	หน้า
สารบัญตาราง	(4)
สารบัญภาพ	(5)
สารบัญตารางภาคผนวก	(6)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญและปัญหาของการศึกษา	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
ขอบเขตของการศึกษา	7
นิยามศัพท์	7
บทที่ 2 แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
แนวคิดทางทฤษฎี	9
ทฤษฎีการดำรงระหว่างประเทศ	9
ทฤษฎีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏ	12
แบบจำลองส่วนแบ่งการตลาดคงที่	14
ทฤษฎีอุปสงค์	20
ตรวจสอบเอกสาร	22
กรอบแนวความคิด	27
สมมติฐานของการศึกษา	30
บทที่ 3 วิธีการศึกษา	31
การเก็บรวบรวมข้อมูล	31
การวิเคราะห์ข้อมูล	32

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4 ผลการศึกษา

การตลาดส่งออกปลาทูน่ากระป๋องของประเทศไทยไปประเทศสหรัฐอเมริกา	36
คู่แข่งของประเทศไทยในการส่งออกปลาทูน่ากระป๋องไปยังประเทศ สหรัฐอเมริกา	37
ปริมาณการนำเข้าปลาทูน่ากระป๋องของประเทศไทยไปประเทศสหรัฐอเมริกา	38
แนวโน้มการนำเข้าปลาทูน่ากระป๋องของประเทศไทยไปประเทศสหรัฐอเมริกา	40
ปัญหาและอุปสรรคของการส่งออกปลาทูน่ากระป๋องของประเทศไทย	42
การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคของอุตสาหกรรม ปลาทูน่ากระป๋องของไทย	44
ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่ออุปสงค์การส่งออกปลาทูน่า กระป๋องของประเทศไทยไปประเทศสหรัฐอเมริกา	45
ผลการทดสอบสมมติฐาน ความยืดหยุ่นของอุปสงค์เพื่อการส่งออกปลาทูน่ากระป๋องของไทย ไปประเทศสหรัฐอเมริกา	48
ผลการวิเคราะห์ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาทูน่า กระป๋องไปตลาดสหรัฐอเมริกา	49
ผลการทดสอบสมมติฐาน	52
ผลการวิเคราะห์แบบจำลองส่วนแบ่งตลาดคงที่ของการส่งออกปลาทูน่า กระป๋อง	53
ผลการวิเคราะห์แบบจำลองส่วนแบ่งตลาดคงที่ของการส่งออกปลา ทูน่ากระป๋องกรณีประเทศไทย	54
ผลการวิเคราะห์แบบจำลองส่วนแบ่งตลาดคงที่ของการส่งออกปลา ทูน่ากระป๋องกรณีประเทศฟิลิปปินส์	55
ผลการวิเคราะห์แบบจำลองส่วนแบ่งตลาดคงที่ของการส่งออกปลา ทูน่ากระป๋องกรณีประเทศอินโดนีเซีย	56
ผลการวิเคราะห์แบบจำลองส่วนแบ่งตลาดคงที่ของการส่งออกปลา ทูน่ากระป๋องกรณีประเทศเอกวาดอร์	57

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลการทดสอบสมมติฐาน

บทที่ 5 สรุปและข้อเสนอแนะ

สรุป

ข้อเสนอแนะ

เอกสารอ้างอิง

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก ข้อมูลที่ใช้ในการคำนวณและวิธีการคำนวณหาค่าดัชนี
ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏ

ภาคผนวก ข ข้อมูลที่ใช้ในการคำนวณแบบจำลองส่วนแบ่งการตลาด
คงที่ของการส่งออกปลาทูน่ากระป๋องของไทย

ภาคผนวก ค ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่ออุปสงค์การ
ส่งออกปลาทูน่ากระป๋องของไทยไปประเทศสหรัฐอเมริกา

ภาคผนวก ง ผลการวิเคราะห์ทางเครื่องพิมพ์

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	การส่งออกสินค้าสำคัญของไทยเรียงตามมูลค่าในปี พ.ศ. 2550-2553 (ม.ค.-เม.ย.)	2
2	ปริมาณและมูลค่าการส่งออกอาหารทะเลกระป๋องของไทย ในปี พ.ศ. 2550-2552	3
3	ปริมาณและมูลค่าการส่งออกปลาทูน่ากระป๋องของไทย โดยจำแนกตามประเทศผู้นำเข้าที่สำคัญในปี พ.ศ. 2549-2551	4
4	ปริมาณการนำเข้าปลาทูน่ากระป๋องของประเทศสหรัฐอเมริกาแยกเป็นรายประเทศระหว่างปี พ.ศ. 2547-2552 (ต้น)	40
5	เปรียบเทียบผลการประมาณสมการอุปสงค์ในรูปแบบฟังก์ชันต่างๆ เพื่อให้ในสมการอุปสงค์เพื่อการส่งออกปลาทูน่ากระป๋องของไทยไปสหรัฐอเมริกา	51
6	ค่าดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏของสินค้าปลาทูน่ากระป๋องของประเทศไทย ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย และ เอกวาดอร์ไปยังประเทศประเทศสหรัฐอเมริกา ปี พ.ศ. 2545-2552	53
7	อัตราการขยายตัวการส่งออกรวมทั้งหมดของโลก และอัตราการขยายตัวการส่งออกรวมของโลกในปลาทูน่ากระป๋องไปยังตลาดสหรัฐอเมริกา ในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548 เปรียบเทียบกับช่วงปี พ.ศ. 2549-2552	59
8	การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาดคงที่ในการเปลี่ยนแปลงมูลค่าการส่งออกปลาทูน่ากระป๋องของประเทศไทย ฟิลิปปินส์ และอินโดนีเซียไปประเทศสหรัฐอเมริกา และผลกระทบด้านต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548 เปรียบเทียบกับช่วงปี พ.ศ. 2549-2552 (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)	60

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	ปริมาณการส่งออกปลาทูน่ากระป๋องของประเทศไทยไปประเทศสหรัฐอเมริกาในปี พ.ศ. 2535-2552	5
2	การค้าระหว่างประเทศ	11
3	กรอบแนวความคิด	29
4	ส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาทูน่ากระป๋องไปยังประเทศสหรัฐอเมริกาปี พ.ศ. 2552	39
5	ปริมาณการนำเข้าปลาทูน่ากระป๋องของประเทศสหรัฐอเมริการะหว่างปี พ.ศ. 2547-2552	42

สารบัญตารางภาคผนวก

ตารางภาคผนวกที่		หน้า
1	ค่าดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏ (RCA) ของสินค้าปลาทูน่ากระป๋องของประเทศไทยในประเทศสหรัฐอเมริกา ระหว่างปี พ.ศ. 2545-2552	71
2	ค่าดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏ (RCA) ของสินค้าปลาทูน่ากระป๋องของประเทศฟิลิปปินส์ในประเทศสหรัฐอเมริกา ระหว่างปี พ.ศ. 2545-2552	72
3	ค่าดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏ (RCA) ของสินค้าปลาทูน่ากระป๋องของประเทศอินโดนีเซียในประเทศสหรัฐอเมริกา ระหว่างปี พ.ศ. 2545-2552	73
4	ค่าดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏ (RCA) ของสินค้าปลาทูน่ากระป๋องของประเทศเอกวาดอร์ในประเทศสหรัฐอเมริกา ระหว่างปี พ.ศ. 2545-2552	74
5	มูลค่าการส่งออกทุกชนิดของโลกปี พ.ศ. 2545-2552	75
6	มูลค่าการส่งออกปลาทูน่ากระป๋องทั้งหมดของโลกไปยังตลาดสหรัฐอเมริกา และตลาดอื่นๆ ปี พ.ศ. 2545-2552	76
7	มูลค่าการส่งออกปลาทูน่ากระป๋องของประเทศไทยไปยังประเทศสหรัฐอเมริกา และประเทศอื่นๆ ปี พ.ศ. 2545-2552	77
8	มูลค่าการส่งออกปลาทูน่ากระป๋องของประเทศฟิลิปปินส์ไปยังประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศอื่นๆ ปี 2545-2552	78
9	มูลค่าการส่งออกปลาทูน่ากระป๋องของประเทศอินโดนีเซียไปยังประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศอื่นๆ ปี 2545-2552	79
10	มูลค่าการส่งออกปลาทูน่ากระป๋องของประเทศเอกวาดอร์ไปยังประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศอื่นๆ ปี 2545-2552	80
11	ปริมาณการส่งออกปลาทูน่ากระป๋องของไทยไปประเทศสหรัฐอเมริกา ปี พ.ศ.2535-2552	84

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

12	ราคาส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องของประเทศไทยไปประเทศ สหรัฐอเมริกา ปี พ.ศ.2535-2552	85
13	รายได้ประชาชาติของประเทศสหรัฐอเมริกา ปี พ.ศ.2535-2552	86
14	อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศระหว่างเงินบาทไทยต่อ ดอลลาร์สหรัฐของประเทศสหรัฐอเมริกา ปี พ.ศ.2535-2552	87
15	จำนวนประชากรของประเทศสหรัฐอเมริกา ปี พ.ศ.2535-2552	88
16	ราคาส่งออกปลาทุ่นำสดของประเทศแคนาดาไปประเทศ สหรัฐอเมริกา ปี พ.ศ.2535-2552	89
17	ดัชนีราคาผู้บริโภคของประเทศสหรัฐอเมริกา ปี พ.ศ.2535- 2552	90
18	ผลการวิเคราะห์สมการอุปสงค์การส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องของ ไทยไปยังประเทศสหรัฐอเมริกา	91

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและปัญหาของการศึกษา

สินค้าในกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรที่ส่งออกนั้น อุตสาหกรรมการแปรรูปผลิตผลทางการเกษตร โดยเฉพาะอุตสาหกรรมอาหารทะเลกระป๋องและแปรรูปนับได้ว่าเป็นอุตสาหกรรมอาหารที่มีส่วนสำคัญอย่างยิ่งต่อการเจริญเติบโตของระบบเศรษฐกิจไทย โดยพิจารณาจากมูลค่าสินค้าที่ส่งออกที่สำคัญของประเทศไทยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2550 ถึงปี พ.ศ. 2553 มูลค่าการส่งออกผลิตภัณฑ์อาหารทะเลกระป๋องและแปรรูปมีมูลค่าการส่งออกจัดเป็นอันดับที่ 1 ของการส่งออกสินค้าที่สำคัญของไทย (ตารางที่ 1) และเมื่อพิจารณาอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์จากอาหารทะเลกระป๋องส่งออกของไทยจะพบว่าปลาทูน่ากระป๋องเป็นผลิตภัณฑ์อาหารทะเลกระป๋องที่มีมูลค่าการส่งออกที่เพิ่มขึ้นอย่างมาก โดยในปี พ.ศ. 2551 มีมูลค่าการส่งออกอาหารทะเลกระป๋องทั้งหมดจำนวน 71,874.19 ล้านบาท แยกเป็นมูลค่าการส่งออกปลาทูน่ากระป๋องและปลาซาร์ดีนกระป๋องจำนวน 61,036.71 ล้านบาท และ 2,762.85 ล้านบาท ตามลำดับ เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2550 ที่มีมูลค่าการส่งออกอาหารทะเลกระป๋องทั้งหมดจำนวน 56,648.56 ล้านบาท แยกเป็นมูลค่าการส่งออกปลาทูน่ากระป๋องและปลาซาร์ดีนกระป๋องจำนวน 44,833.37 ล้านบาท และ 2,279.71 ล้านบาท ตามลำดับ (ตารางที่ 2) จะเห็นได้ว่าปลาทูน่ากระป๋องเป็นอุตสาหกรรมอาหารทะเลและแปรรูปที่ได้จากการประมง ซึ่งนอกจากจะเป็นอุตสาหกรรมที่ทำรายได้จากการส่งออกอย่างมหาศาลแล้วยังก่อให้เกิดอุตสาหกรรมอื่นๆ ต่อเนื่องตามมา เช่น อุตสาหกรรมการผลิตกระป๋อง อุตสาหกรรมการทำหีบห่อ อุตสาหกรรมการทำห้องเย็น เป็นต้น โดยในปี พ.ศ. 2551 การส่งออกปลาทูน่ากระป๋อง มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องเนื่องจากความต้องการของตลาดต่างประเทศขยายตัวอย่างมากโดยมีปริมาณการส่งออกทูน่ากระป๋องของไทยคิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 96 ของการค้าทั้งหมด ส่วนที่เหลืออีกร้อยละ 4 ใช้บริโภคภายในประเทศ ซึ่งตลาดส่งออกที่สำคัญได้แก่ สหรัฐอเมริกามีมูลค่าการส่งออกคิดเป็นร้อยละ 20.5 และสหภาพยุโรปมีมูลค่าการส่งออกคิดเป็นร้อยละ 16.1 ของตลาดส่งออกทั้งหมด (อุตสาหกรรมอาหารไทย, 2552)

อุตสาหกรรมปลาทูน่ากระป๋องของไทยเป็นอุตสาหกรรมอาหารที่ผลิตเพื่อการส่งออกเป็นหลัก โดยมีประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นตลาดส่งออกที่สำคัญเป็นอันดับหนึ่ง โดยในปี พ.ศ. 2551 มีปริมาณการส่งออก 94,911.13 ตัน คิดเป็นมูลค่าเท่ากับ 12,598.98 ล้านบาท รองลงมาคือกลุ่มประเทศสหภาพยุโรปและกลุ่มประเทศตะวันออกกลาง มีปริมาณการส่งออก 74,476.01 และ 59,944.39 ตัน คิดเป็นมูลค่า 9,991.37 และ 7,455.84 ล้านบาท ตามลำดับ (ตารางที่ 3)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 การส่งออกสินค้าสำคัญของไทยเรียงตามมูลค่าในปี พ.ศ. 2550-2553 (ม.ค.-เม.ย.)

รายการ	2550		2551		2552		2553 (ม.ค.-เม.ย.)	
	ลำดับ	มูลค่า (ล้านบาท)	ลำดับ	มูลค่า (ล้านบาท)	ลำดับ	มูลค่า (ล้านบาท)	ลำดับ	มูลค่า (ล้านบาท)
อาหารทะเลกระป๋องและแปรรูป	1	109,024.26	1	128,923.85	1	126,711.69	1	38,989.54
น้ำตาลทราย	2	43,806.66	2	47,637.52	2	61,585.42	2	35,745.34
ผลไม้กระป๋องและแปรรูป	3	38,319.16	3	44,793.30	3	41,896.73	3	15,006.43
อาหารเลี้ยงสัตว์	4	20,550.03	4	23,742.93	4	24,209.45	4	8,115.32
ผลิตภัณฑ์ข้าวสาลีและอาหารสำเร็จรูปอื่นๆ	5	17,650.89	5	21,647.45	5	23,492.85	5	7,612.64
เครื่องดื่ม	6	13,022.15	7	14,108.67	6	15,436.52	6	6,307.31
สิ่งปรุงรสอาหาร	7	10,274.80	8	9,847.20	7	11,624.69	7	3,966.71
ผักกระป๋องและแปรรูป	10	8,076.30	10	9,670.21	8	9,815.07	8	3,244.98
เนื้อสัตว์และของปรุงแต่งที่ทำจากเนื้อสัตว์	9	9,043.85	9	9,791.91	9	9,558.80	9	3,026.72
ไขมันสัตว์และน้ำมันจากพืชและสัตว์	8	9,988.88	6	21,378.60	10	8,934.96	10	2,601.26

ที่มา: (สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ , 2553 ก)

ตารางที่ 2 ปริมาณและมูลค่าการส่งออกอาหารทะเลกระป๋องของไทย ในปี พ.ศ. 2550-2552

รายการ	2550		2551		2552	
	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)
ปลาทูน่ากระป๋อง	439,921	44,833.37	483,895	61,036.71	485,416	52,102.81
ปลาซาร์ดีนกระป๋อง	41,115	2,279.71	43,886	2,762.85	42,513	2,817.51
ปูกระป๋อง	4,920	1,736.89	3,839	1,574.22	3,441	1,321.33
กุ้งกระป๋อง	31,775	7,096.53	23,895	5,289.23	23,468	5,235.08
หอยลายกระป๋อง	4,534	528.16	8,162	982.55	5,279	584.82
ปลาหมึกกระป๋อง	932	173.9	1,103	228.64	530	102.12
รวม	523,197	56,648.56	564,777	71,874.19	560,647	62,163.67

ที่มา: (สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์, 2553 ข.)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

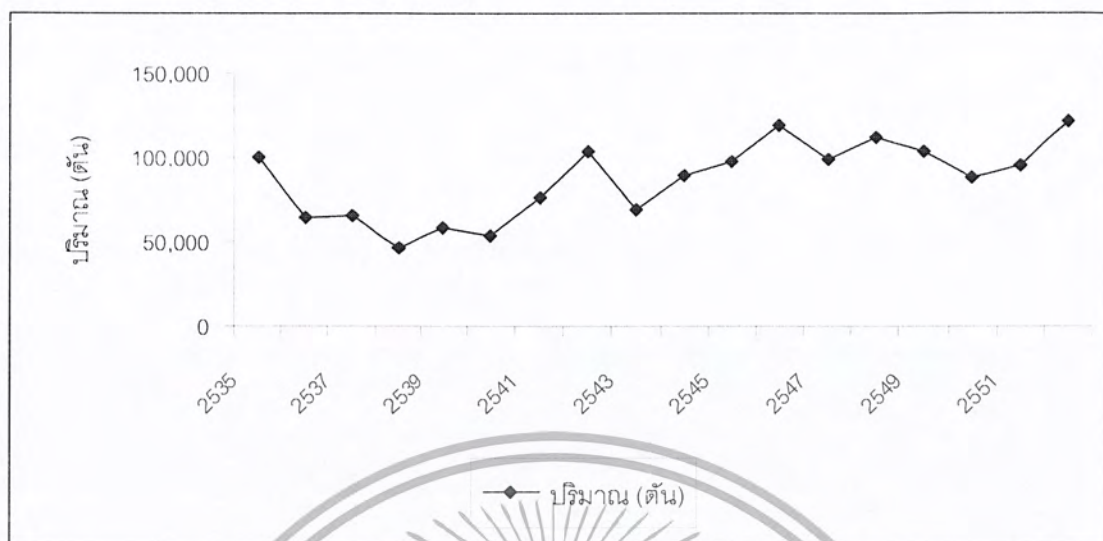
ตารางที่ 3 ปริมาณและมูลค่าการส่งออกปลาทูน่ากระป๋องของไทย โดยจำแนกตามประเทศผู้นำเข้าที่สำคัญในปี พ.ศ. 2549-2551

ประเทศ	2549		2550		2551	
	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า
	(ตัน)	(ล้านบาท)	(ตัน)	(ล้านบาท)	(ตัน)	(ล้านบาท)
สหรัฐอเมริกา	77,425.62	8,099.92	86,322.80	9,489.41	94,911.13	12,598.98
สหภาพยุโรป	61,259.70	5,809.70	75,976.18	7,872.57	74,476.01	9,991.37
ตะวันออกกลาง	55,288.10	5,111.04	54,087.89	5,256.68	59,944.39	7,455.84
แอฟริกา	79,087.64	6,378.17	77,104.89	6,518.97	92,323.59	10,041.24
ออสเตรเลีย	30,541.97	3,508.21	32,074.15	4,061.57	39,454.95	5,747.17
แคนาดา	27,555.24	3,237.14	26,159.37	3,109.97	28,086.50	3,917.12
ญี่ปุ่น	21,035.37	2,912.02	23,421.62	3,230.53	26,234.85	4,329.37
อาเซียน	4,435.64	464.07	4,409.32	452.71	4,765.79	579.28
ประเทศอื่นๆ	59,573.55	4,881.38	71,538.14	6,080.27	74,288.83	7,856.14
รวม	416,202.84	40,401.65	451,094.35	46,072.68	494,486.03	62,516.52

ที่มา: (กรมประมง, 2552)

แม้ว่าในปัจจุบัน การส่งออกทูน่ากระป๋องของไทยจะมีมากเป็นอันดับหนึ่งของโลก แต่กลับมีส่วนแบ่งการค้าในตลาดโลกค่อนข้างคงที่ เนื่องจากต้องเผชิญกับมาตรการกีดกันและการเลือกปฏิบัติทางการค้าของผู้นำเข้าบางประเทศ โดยเฉพาะผู้นำเข้าหลัก เช่น สหรัฐอเมริกา และสหภาพยุโรป และประเทศไทยยังมีคู่แข่งที่สำคัญในการส่งออกปลาทูน่ากระป๋อง ได้แก่ ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย และเอกวาดอร์ ที่เริ่มเข้ามามีบทบาทมากขึ้นในตลาดสหรัฐอเมริกาซึ่งเป็นประเทศที่นำเข้าปลาทูน่ากระป๋องเป็นอันดับหนึ่ง แต่ปริมาณการส่งออกปลาทูน่ากระป๋องของประเทศไทยในตลาดสหรัฐอเมริกามีแนวโน้มปริมาณการส่งออกไม่แน่นอน (ภาพที่ 1) ฉะนั้นจะมีแนวทางอย่างไรที่จะทำให้ปริมาณการส่งออกปลาทูน่ากระป๋องของไทยในตลาดสหรัฐอเมริกาเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 1 แสดงปริมาณการส่งออกปลาทูน่ากระป๋องของประเทศไทยไปประเทศสหรัฐอเมริกาในปี พ.ศ. 2535-2552

ที่มา: (Global Trade Atlas, 2553)

ดังนั้นจึงทำการศึกษาวเคราะห์ความสามารถในการแข่งขันการส่งออกปลาทูน่ากระป๋องของไทยไปสหรัฐอเมริกา โดยทำการวิเคราะห์ดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏ ซึ่งจะแสดงให้เห็นถึงความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยว่ามีความได้เปรียบหรือสูญเสียความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบกับประเทศคู่แข่ง แต่ไม่ได้อธิบายจากความสามารถนั้นเกิดจากสาเหตุใด จึงต้องทำการวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดปลาทูน่ากระป๋องของไทยเปรียบเทียบกับประเทศคู่แข่ง เพื่อจะช่วยให้เข้าใจถึงสาเหตุของการเปลี่ยนแปลงการส่งออกในสินค้าแต่ละชนิดว่าเป็นผลเนื่องมาจากการขยายตัวของตลาดโลก ผลของการกระจายตัวของตลาด หรือเป็นผลเนื่องมาจากความสามารถในการแข่งขันของไทยเอง โดยอุปสงค์จะขึ้นอยู่กับสภาพการณ์ของประเทศผู้นำเข้า จึงทำการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่ออุปสงค์เพื่อการส่งออกปลาทูน่ากระป๋องของไทยไปประเทศสหรัฐอเมริกา เพื่อจะเป็นประโยชน์ในการนำผลการวิเคราะห์ที่ได้มากำหนดแนวทางในการพัฒนาความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย และเป็นแนวทางให้สามารถส่งออกปลาทูน่ากระป๋องไปยังตลาดสหรัฐอเมริกาเพิ่มมากขึ้นในอนาคต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาถึงตลาดเพื่อการส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องของไทยไปยังประเทศสหรัฐอเมริกา
2. เพื่อวิเคราะห์ถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่ออุปสงค์การส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องของไทยไปยังประเทศสหรัฐอเมริกา
3. เพื่อศึกษาความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏของการส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องของไทยเปรียบเทียบกับประเทศคู่แข่งที่สำคัญในตลาดสหรัฐอเมริกา
4. เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดของปลาทุ่นำกระป๋องของไทยเปรียบเทียบกับประเทศคู่แข่งในตลาดสหรัฐอเมริกา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผลจากการศึกษาสามารถใช้เป็นข้อมูลให้กับผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมปลาทุ่นำกระป๋อง เพื่อใช้ในการวางแผนทางด้านการตลาดส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องของไทยไปยังประเทศสหรัฐอเมริกาให้สามารถตอบสนองความต้องการปลาทุ่นำกระป๋องในตลาดสหรัฐอเมริกาได้อย่างถูกต้อง
2. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่ออุปสงค์การส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องของไทยไปยังประเทศสหรัฐอเมริกา สามารถนำเอาปัจจัยที่มีผลกระทบต่ออุปสงค์การส่งออกมากำหนดนโยบายหรือกลยุทธ์ในการเพิ่มปริมาณการส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องในตลาดสหรัฐอเมริกาให้มากยิ่งขึ้น
3. ผลการวิเคราะห์ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบการส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องของไทยกับประเทศคู่แข่งที่สำคัญในตลาดสหรัฐอเมริกา สามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาความสามารถในการแข่งขันการส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องของไทยในตลาดสหรัฐอเมริกาเมื่อเปรียบเทียบกับคู่แข่ง
4. ผลการวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดของปลาทุ่นำกระป๋องของไทยเปรียบเทียบกับประเทศคู่แข่งในตลาดสหรัฐอเมริกา สามารถใช้เป็นแนวทางเพื่อที่จะรักษาและเพิ่มส่วนแบ่งตลาดของปลาทุ่นำกระป๋องของประเทศไทยในตลาดสหรัฐอเมริกาให้มากขึ้นต่อไปอีกในอนาคต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษาในครั้งนี้เป็นการวิเคราะห์ความสามารถในการแข่งขันการส่งออกปลาทุ่นำกระป๋อง (ตามพิกัดศุลกากร HS 1604.14) ของไทย ในช่วงปี พ.ศ. 2535-2552 โดยทำการศึกษาในประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็นตลาดส่งออกที่สำคัญของไทย โดยมีรายละเอียดของขอบเขตการศึกษาดังนี้

1. การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่ออุปสงค์เพื่อการส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องของไทยไปประเทศสหรัฐอเมริกา โดยข้อมูลที่น่ามาใช้ในการศึกษาเป็นข้อมูลอนุกรมเวลารายปี ตั้งแต่ช่วงปี พ.ศ. 2535-2552 ในการวิเคราะห์สมการอุปสงค์เพื่อการส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องของไทยไปประเทศสหรัฐอเมริกา

2. การวิเคราะห์ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏในการส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องของไทยเปรียบเทียบกับประเทศคู่แข่ง คือ ประเทศฟิลิปปินส์ ประเทศอินโดนีเซีย และประเทศเอกวาดอร์ โดยแบ่งการศึกษาออกเป็น 2 ช่วงเวลา คือ ช่วงปี พ.ศ. 2545-2548 และช่วงปี พ.ศ. 2549-2552

3. การวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดปลาทุ่นำกระป๋องของประเทศไทยเปรียบเทียบกับประเทศคู่แข่งที่สำคัญ คือ ประเทศฟิลิปปินส์ ประเทศอินโดนีเซีย และประเทศเอกวาดอร์ โดยใช้ข้อมูลอนุกรมเวลารายปี คือ ตั้งแต่ช่วงปี พ.ศ. 2545-2552 และแบ่งการศึกษาออกเป็น 2 ช่วงเวลา คือ ช่วงปี พ.ศ. 2545-2548 และช่วงปี พ.ศ. 2549-2552 เพื่อช่วยลดการแปรผันของข้อมูลเป็นการหลีกเลี่ยงความไม่แน่นอนของปริมาณการนำเข้าปลาทุ่นำกระป๋องของสหรัฐอเมริกาในปีใดปีหนึ่ง

นิยามศัพท์

ความสามารถในการแข่งขัน หมายถึง ความสามารถของประเทศในการเสริมสร้างและรักษามูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจในระยะยาว ซึ่งจะต้องเป็นทั้งการแข่งขันระดับต่างประเทศที่เป็นความสามารถในการผลิตสินค้าและบริการ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตลาดโลกควบคู่กับการแข่งขันในระดับชาติ ที่จะก่อให้เกิดความพอใจและชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีของประชากร (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2545)

ความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบ หมายถึง ความสามารถของประเทศใดประเทศหนึ่งในการ

ผลิตสินค้าและบริการชนิดใดชนิดหนึ่ง ที่พิจารณาจากการนำมูลค่าสินค้าที่ใช้ในการวิเคราะห์แทน
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ต้นทุน ซึ่งการวิเคราะห์ความสามารถทำได้โดยการพิจารณาค่าดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏ ถ้าค่า RCA มีค่ามากกว่า 1 แสดงว่าประเทศนั้นมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกสินค้าดังกล่าว (ดร.ณวรรณ, 2549)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในบทนี้ได้แบ่งเนื้อหาออกเป็น 2 ส่วนซึ่งประกอบด้วย ส่วนแรกเป็นแนวคิดทางทฤษฎีโดยจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับทฤษฎีการค้าระหว่างประเทศ ทฤษฎีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบแบบจำลองส่วนแบ่งตลาดคงที่ และทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์จุลภาคเกี่ยวกับอุปสงค์ ส่วนที่ 2 เป็นการตรวจสอบเอกสารการศึกษารวมถึงงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดทางทฤษฎี

ทฤษฎีการค้าระหว่างประเทศ

การค้าระหว่างประเทศ หมายถึง การแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการระหว่างประเทศ การค้าระหว่างประเทศของทุกประเทศจะต้องประกอบด้วยสินค้าออก และสินค้าเข้า (นภาพร และคณะ, 2550) สิ่งที่ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนสินค้าขึ้น คือ ความแตกต่างในผลิตภาพ ต้นทุนการผลิต และพื้นฐานความแตกต่างของทรัพยากร เพราะแต่ละประเทศมีทรัพยากรที่แตกต่างกัน ดังนั้นผลผลิตที่เกิดขึ้นจากประเทศที่มีทรัพยากรที่แตกต่างกันจึงมีความแตกต่างกัน อันเนื่องมาจากการผลิตที่แตกต่างกันในแต่ละประเทศ

การค้าระหว่างประเทศเกิดขึ้นได้เพราะความได้เปรียบโดยเด็ดขาด หรือความได้เปรียบโดยสมบูรณ์ กล่าวคือ ประเทศที่สามารถทำการผลิตสินค้าได้ด้วยต้นทุนที่ถูกกว่าก็จะส่งออกในสินค้านิดนั้น และในขณะเดียวกันก็จะนำเข้าสินค้าที่ผลิตภายในประเทศแล้วมีต้นทุนการผลิตสูง และเมื่อมีการส่งออกและนำเข้าสินค้าหลายชนิดมากขึ้น ก็ได้นำเอาหลักเกณฑ์เรื่องความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบกับประเทศอื่น โดยมองในแง่การผลิต ถ้าจะต้องผลิตสินค้าใดเพิ่มขึ้นหนึ่งหน่วย จะต้องลดโอกาสที่จะผลิตสินค้านิดอื่นไปอย่างน้อยแค่ไหน หรือมองในด้านเสียโอกาส คือ ควรจะนำเข้าจากต่างประเทศ ถ้าสินค้านิดนั้นมีราคาต่ำกว่าค่าเสียโอกาสที่จะต้องผลิตขึ้นเองภายในประเทศ ขณะเดียวกันประเทศที่นำเข้าก็สามารถผลิตสินค้านิดอื่นที่มีความได้เปรียบกว่าแล้วส่งออก ด้วยหลักเกณฑ์นี้จะทำให้แต่ละประเทศมีความชำนาญเฉพาะอย่าง

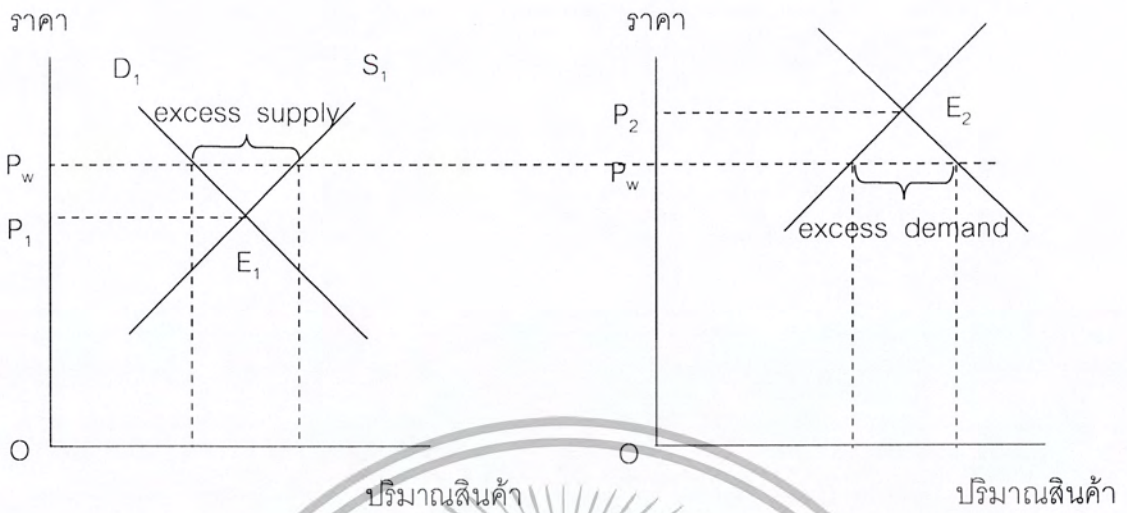
ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบทางทฤษฎีการค้าระหว่างประเทศนั้นเป็นการวิเคราะห์

ภายใต้ระบบการค้าเสรี แต่ในความเป็นจริงประเทศต่าง ๆ พยายามพัฒนาการผลิตและการ
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่งออก โดยการกำหนดมาตรการต่าง ๆ ที่เป็นการส่งเสริมและคุ้มครองการผลิตของอุตสาหกรรมภายในประเทศ ซึ่งมาตรการต่าง ๆ เหล่านี้มีผลต่อความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบของอุตสาหกรรมในแต่ละประเทศ ซึ่งทำให้ไม่สามารถสะท้อนถึงความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่แท้จริงของแต่ละประเทศ ตามแนวคิดทฤษฎีการค้าระหว่างประเทศได้ โดยทฤษฎีดุลยภาพราคาระหว่างประเทศ อยู่ภายใต้ข้อสมมติต่อไปนี้

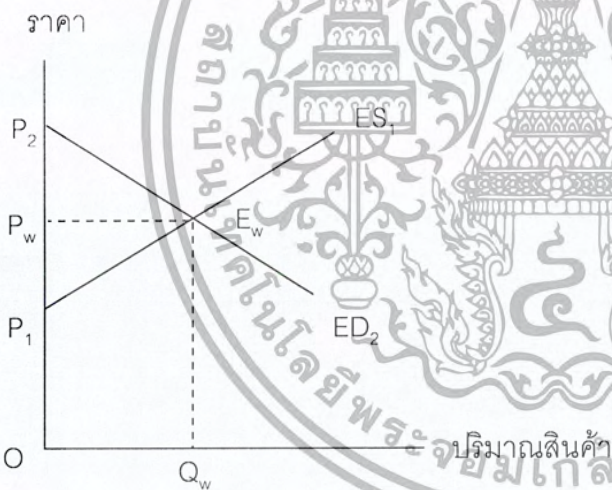
1. สินค้าทั้งหมดต้องมีลักษณะเหมือนกัน
2. การผลิตและการบริโภคภายในประเทศหนึ่ง จะต้องเกิดขึ้นในพื้นที่เดียวกันและไม่มีค่าขนส่งสินค้าในประเทศเดียวกัน
3. สิ่งกีดขวางทางกายหรือสถาบันจะไม่ไปกีดขวางการเคลื่อนย้ายสินค้านี้ระหว่างประเทศที่ซื้อขายกันการค้าระหว่างประเทศที่เป็นผลมาจากความแตกต่างของฟังก์ชันอุปสงค์และอุปทานในกรณีที่ดินค้าชนิดหนึ่งผลิตและบริโภคใน 2 ประเทศ เส้นอุปสงค์และอุปทานระหว่างประเทศจะกำหนดราคาสินค้าของแต่ละประเทศ โดยที่ เส้น D_1 และ S_1 คือ เส้นอุปสงค์และเส้นอุปทานของประเทศที่ 1 ส่วน D_2 และ S_2 คือ เส้นอุปสงค์และเส้นอุปทานของประเทศที่ 2 เมื่อเส้นอุปสงค์ D_1 ตัดกับเส้นอุปทาน S_2 จะทำให้ได้จุด E คือ จุดดุลยภาพของราคาและปริมาณสินค้าของประเทศที่ 1 โดยที่ราคาดุลยภาพจะเท่ากับ OP_1 และเกิดอุปทานส่วนเกิน อันเนื่องมาจากมีปริมาณสินค้าเกินความต้องการ เมื่อเส้นอุปสงค์ D_2 ตัดกับเส้นอุปทาน S_1 จะทำให้ได้จุด E ซึ่งเป็นจุดดุลยภาพของราคาและปริมาณสินค้าของประเทศที่ 2 โดยที่ราคาดุลยภาพจะเท่ากับ OP_2 และเกิดอุปสงค์ส่วนเกิน อันเนื่องมาจากมีปริมาณสินค้าน้อยกว่าความต้องการ เมื่อมีการค้าระหว่างประเทศเกิดขึ้น ประเทศที่ 1 ซึ่งมีอุปทานส่วนเกิน ก็จะมีการส่งออกปริมาณสินค้าที่เกินความต้องการและในประเทศที่ 2 ซึ่งมีอุปสงค์ส่วนเกิน ก็จะมีการนำเข้าสินค้าจากประเทศที่ 1 หลังจากทำการค้าขายระหว่าง 2 ประเทศแล้ว ราคาสินค้าในประเทศที่ 1 จะสูงขึ้นจาก P_1 เป็น P_w ในขณะที่เดียวกันราคาสินค้าในประเทศที่ 2 จะลดลงจาก P_2 เป็น P_w การไหลเวียนของสินค้าประเทศที่ 1 ไปยังประเทศที่ 2 จะต้องมีปริมาณที่มากพอที่จะทำให้ราคาสินค้าในทั้ง 2 ประเทศเท่ากันพอดีและกลายเป็นตลาดเดียวกัน (ภาพที่ 2)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประเทศที่ 1 มีสินค้าเกินความต้องการ

ประเทศที่ 2 มีสินค้าขาดแคลน

ตลาดโลก

ภาพที่ 2 การค้าระหว่างประเทศ

ที่มา: (นภาพร และคณะ, 2550)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทฤษฎีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏ

จากทฤษฎีการค้าระหว่างประเทศที่เกิดขึ้นมาตั้งแต่ปี ค.ศ. 1815 นักเศรษฐศาสตร์สำนักคลาสสิกพยายามอธิบายว่า ประเทศควรจะผลิตสินค้าอะไร โดยมีแนวคิดเกี่ยวกับความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ (Comparative advantage) คือ ประเทศหนึ่งจะส่งออกสินค้าที่ประเทศมีประสิทธิภาพของปัจจัยผลิตที่สูงกว่า หรือมีความได้เปรียบมากกว่า และนำเข้าสินค้าที่ประเทศมีประสิทธิภาพของปัจจัยผลิตต่ำกว่าของประเทศอื่น ซึ่งเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดการค้าระหว่างประเทศขึ้น การอธิบายภายใต้แบบจำลองนี้มีข้อสมมติ คือ ความพอใจในการบริโภคของแต่ละประเทศเหมือนกัน ต่อมามีการพัฒนาเป็นแนวคิดของเฮคเซอร์ ไอส์น นักเศรษฐศาสตร์สำนักนีโอคลาสสิกซึ่งอธิบายว่า ความหายากง่ายหรือความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรในแต่ละประเทศ จะเป็นปัจจัยพื้นฐานกำหนดโครงสร้างของความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบของอุตสาหกรรม ดังนั้นประเทศที่ได้รับประโยชน์จากการผลิตและทำการค้าสินค้าที่ใช้ปัจจัยผลิตที่มีอยู่มากภายในประเทศ เป็นการอธิบายภายใต้แบบจำลองที่มีปัจจัยผลิต 2 ประเภท คือ แรงงานและทุน จะมีสมมติฐานในการวิเคราะห์ว่า ปัจจัยผลิตและผลผลิตแต่ละประเทศเหมือนกัน หรือปัจจัยผลิตสามารถเคลื่อนย้ายระหว่างประเทศโดยไม่มีต้นทุน ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยผลิตกับผลผลิตในแต่ละประเทศเหมือนกัน แนวคิดนี้ประเทศที่มีปัจจัยแรงงานมากกว่าทุนจะส่งออกสินค้าที่ใช้แรงงานมาก (ณัฏฐร, 2544)

เครื่องชี้วัดค่าดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏ (Revealed Comparative Advantage: RCA) ภายใต้ข้อสมมติที่ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบจะเป็นตัวกำหนดรูปแบบทางการค้าระหว่างประเทศ สูตรที่ใช้คำนวณค่า RCA มีดังนี้

$$RCA_{ik} = (X_{ik} \div X_i) \div (X_{wk} \div X_w)$$

โดยกำหนดให้

RCA_{ik} = ดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏในสินค้า k ของประเทศ i

X_{ik} = มูลค่าการส่งออกสินค้า k ของประเทศ i

X_i = มูลค่าการส่งออกสินค้าทั้งหมดของประเทศ i

X_{wk} = มูลค่าการนำเข้าสินค้า k ของโลก

X_w = มูลค่าการนำเข้าสินค้าทั้งหมดของโลก

k = ประเภทการส่งออก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- i = ประเทศไทยและประเทศคู่แข่งที่สำคัญ คือ ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย และ เอกวาดอร์
- w = ประเทศสหรัฐอเมริกา

ค่า RCA ที่ได้นำไปเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยของโลกซึ่งมีค่าเท่ากับหนึ่ง ดังนั้นจึงสามารถแปลความหมายของค่า RCA ได้ดังนี้

ถ้าค่า $RCA > 1$ หมายความว่า สัดส่วนการส่งออกของสินค้า k ของประเทศ i ต่อการส่งออกทั้งหมดของประเทศ i สูงกว่าสัดส่วนการส่งออกสินค้า k ของโลกต่อการส่งออกสินค้าทั้งหมดของโลก หรือประเทศ i มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกสินค้า k ไปยังตลาด w หรืออยู่ในฐานะที่ได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกสินค้า k $\left(\frac{X_{ik}}{X_i} > \frac{X_{wk}}{X_w} \right)$

ถ้าค่า $RCA < 1$ หมายความว่า สัดส่วนการส่งออกสินค้า k ของประเทศ i ต่อการส่งออกทั้งหมดของประเทศ i ต่ำกว่าสัดส่วนการส่งออกสินค้า k ของโลกต่อการส่งออกสินค้าทั้งหมดของโลก หรือประเทศ i ไม่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกสินค้า k ไปยังตลาด w หรืออยู่ในฐานะที่เสียเปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกสินค้า k $\left(\frac{X_{ik}}{X_i} < \frac{X_{wk}}{X_w} \right)$

ถ้า $RCA = 1$ หมายความว่า สัดส่วนของสินค้า k ของประเทศ i ต่อการส่งออกทั้งหมดของประเทศ i เท่ากับสัดส่วนการส่งออกสินค้า k ของโลกต่อการส่งออกทั้งหมดของโลก $\left(\frac{X_{ik}}{X_i} = \frac{X_{wk}}{X_w} \right)$

ดังนั้นสามารถที่จะใช้แนวคิดวิธีการวัดค่าดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏเพื่อใช้วัดความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบของสินค้า k ส่งออกของประเทศ i กับสินค้า k ส่งออกของประเทศคู่แข่ง ซึ่งจะบ่งบอกถึงความสามารถในการผลิตการส่งออกสินค้า k ของประเทศ i ในแต่ละสินค้าว่าเป็นอย่างไรในช่วงระยะเวลาที่ทำการศึกษา หากค่าดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏของสินค้า k มีค่าสูงขึ้นเป็นลำดับ ย่อมชี้ให้เห็นถึงความสามารถในการผลิตและการส่งออกสินค้า k ของประเทศ i จะมือนาคที่ดี และมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ กับประเทศคู่แข่งในอนาคต

ข้อจำกัดของ RCA มีอยู่หลายประการ คือ

1. ขนาดของประเทศที่นำมาพิจารณา ถ้าประเทศเล็กมูลค่าการส่งออกสินค้ารวมของประเทศจะมีค่าน้อยกว่าประเทศที่มีขนาดใหญ่กว่า ดังนั้น RCA ของประเทศที่มีขนาดใหญ่ เมื่อ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นำมาเปรียบเทียบกับประเทศที่เล็กแล้วมักจะน้อยกว่า จึงไม่สามารถสรุปไปได้แน่ชัดว่าประเทศใดมีความสามารถในการส่งออกมากกว่าหรือน้อยกว่ากัน

2. RCA ของการส่งออกสินค้า k ของประเทศที่มีการส่งออกสินค้าเกษตรเป็นหลักจะมีค่าสูงกว่า RCA ของประเทศที่มีการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมเป็นหลัก ทั้งนี้เพราะว่ามูลค่าการส่งออกของสินค้าอุตสาหกรรมจะสูงกว่ามูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตร

3. การที่ค่า RCA มากกว่า 1 หรือน้อยกว่า 1 ไม่สามารถสรุปได้แน่ชัดว่าความสามารถนั้นเกิดขึ้นเนื่องจากปัจจัยใด

ถึงแม้ว่าค่า RCA จะมีข้อจำกัดมาก แต่ค่า RCA ก็ยังแสดงการเปลี่ยนแปลงทิศทางการส่งออกสินค้า k ของประเทศหนึ่งได้ โดยคำนวณหาค่า RCA ของหลายช่วงเวลาแล้วนำมาเปรียบเทียบกัน แต่ต้องคำนึงถึงข้อจำกัดต่างๆ ของ RCA

แบบจำลองส่วนแบ่งตลาดคงที่

การวิเคราะห์ดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ (RCA) จะแสดงให้เห็นถึงความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยว่ามีความได้เปรียบ หรือสูญเสียความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบกับประเทศคู่แข่ง แต่ไม่ได้อธิบายว่าความสามารถนั้นเกิดจากสาเหตุใด ดังนั้นแบบจำลองส่วนแบ่งตลาดคงที่ (CMS) จะถูกนำมาใช้เพื่อการวิเคราะห์ตัวของการส่งออกในแต่ละสินค้าของประเทศ ในส่วนช่วงเวลาที่แตกต่างกัน ซึ่งแบบจำลอง CMS จะช่วยอธิบายถึงสาเหตุการเปลี่ยนแปลงการส่งออกสินค้าในแต่ละชนิดว่า เป็นผลเนื่องจากการขยายตัวของตลาดโลก และหรือเป็นผลของการกระจายตัวของตลาด และหรือเป็นผลเนื่องมาจากความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยเอง หรือเป็นผลมาจากทิศทางของการส่งเสริมการส่งออก โดยมีพื้นฐานการวิเคราะห์ตั้งอยู่บนข้อสมมติทั่วไปที่ว่า การส่งออกสินค้าชนิดใดชนิดหนึ่งจะถูกกำหนด โดยปัจจัย 2 ด้าน คือ ปัจจัยด้านอุปทานและอุปสงค์ ซึ่งอุปทานจะขึ้นอยู่กับสภาพการณ์ของประเทศการส่งออก และอุปสงค์จะขึ้นอยู่กับสภาพการณ์ของประเทศผู้นำเข้า

แบบจำลอง CMS ที่ประยุกต์ใช้ในการวิเคราะห์มีข้อสมมติฐานดังนี้

1. กำหนดให้ลักษณะอุปสงค์ของประเทศผู้นำเข้าเป็นตัวแปรภายนอกและไม่สามารถควบคุมได้โดยประเทศส่งออก

2. ส่วนแบ่งตลาดส่งออกของประเทศผู้ส่งออกที่กำลังศึกษาอยู่ในตลาดหนึ่งจะกำหนดให้มีค่าคงที่ ตราบเท่าที่ประเทศผู้ส่งออกดังกล่าวสามารถปรับตัวตามความเปลี่ยนแปลงของอุปสงค์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในตลาดนี้ได้ ซึ่งหมายความว่า การเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดของประเทศดังกล่าวในตลาดใด ตลาดหนึ่งเป็นผลอันเนื่องมาจากความสามารถในการแข่งขันของประเทศนั้น เมื่อเปรียบเทียบกับ ประเทศคู่แข่งอื่นๆ ซึ่งในทางอ้อมความสามารถในการแข่งขันนี้จะขึ้นอยู่กับความสามารถในการ ปรับตัวด้านอุปทานภายในประเทศผู้ส่งออกดังกล่าว

3. ความยืดหยุ่นของอุปทานการส่งออกมีค่าอนันต์ (infinite) นั่นคือ ประเทศผู้ส่งออก สามารถขยายการผลิตสินค้าเพื่อสนองตลาดโลกที่ขยายตัวอยู่เสมอ

4. สินค้าที่ผลิตโดยผู้ผลิตจากประเทศต่างๆ มีลักษณะและคุณภาพเหมือนกัน หรือ ใกล้เคียงกันจนไม่ก่อให้เกิดความแตกต่างในแง่ของผู้บริโภค

5. ไม่มีการร่วมมือกันระหว่างประเทศผู้ส่งออกในตลาดโลก
แบบจำลอง CMS ตามแนวคิดของ Leamer and Stern (1970) มีแนวคิดในการวิเคราะห์ คือ ต้องพิจารณาถึงผลของการส่งออกของประเทศใดประเทศหนึ่ง เมื่อสมมติว่าประเทศดังกล่าว พยายามรักษาส่วนแบ่งตลาดในตลาดโลกไว้ที่เดิม ซึ่งแบบจำลองส่วนแบ่งการตลาดคงที่ สามารถ เขียนได้ดังนี้

$$A_i = F_i (W_i + C_i + D_i + P_i + (P_i - P_i^*))$$

กำหนดให้

A_i = การเปลี่ยนแปลงที่แท้จริงของการส่งออก

W_i = ผลจากการขยายตัวของอุปสงค์โลก หรือการส่งออกทั้งหมดของ โลก

C_i = ผลจากส่วนประกอบของสินค้าส่งออก

D_i = ผลจากการกระจายสินค้า

P_i = ผลจากการแข่งขัน

$(P_i - P_i^*)$ = ผลกระทบร่วมจากการปรับการส่งออกถูกหรือผิดทิศทาง

i = ประเทศผู้ส่งออกหรือกลุ่มประเทศผู้ส่งออก

ในกรณีที่ส่วนแบ่งตลาดของประเทศใดในตลาดโลกที่กำหนดให้คงที่ สามารถแยกได้ว่า

เป็นผลมาจากการแข่งขัน ผลจากส่วนประกอบของสินค้า และผลจากการกระจายตลาดโดย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พิจารณาการขยายตัวในแต่ละสินค้าของประเทศในสองช่วงเวลาที่แตกต่างกัน และถ้าส่วนแบ่งตลาดของประเทศเปลี่ยนแปลงไป แบบจำลอง CMS จะช่วยอธิบายถึงสาเหตุของการเปลี่ยนแปลงของการส่งออก และ/หรือปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงการส่งออกสินค้าแต่ละชนิดว่าเป็นผลเนื่องจาก

1. ผลจากการขยายตัวของอุปสงค์โลก (World growth effect: W_i) การขยายตัวของอุปสงค์โลก หากผลดังกล่าวมีค่าเป็นบวก แสดงว่า การขยายตัวของมูลค่าการส่งออก โดยสมมติให้อัตราการขยายตัวของการส่งออกของประเทศที่พิจารณาเท่ากับอัตราการขยายตัวของการส่งออกของโลก กล่าวคือ ผลการขยายตัวดังกล่าวมีสาเหตุจากอัตราการส่งออกที่เพิ่มขึ้นเป็นผลจากการที่ความต้องการสินค้าของโลกโดยรวมสูงขึ้น ตรงกันข้ามหากผลดังกล่าวมีค่าเป็นลบแสดงว่าเป็นมูลค่าการส่งออกที่ลดลงเป็นผลจากการที่ความต้องการสินค้าของโลกโดยรวมลดลง

2. ผลจากส่วนประกอบ (commodity composition effect: C_i) สำหรับการพิจารณาประเทศที่ส่งออกสินค้าหลายชนิด ผลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า ประเทศที่พิจารณานั้นมุ่งเน้นในการส่งออกสินค้าที่มีการขยายตัวของอุปสงค์สูงกว่า หรือต่ำกว่าอัตราการขยายตัวของอุปสงค์ของโลก โดยรวมอย่างไร หากผลจากส่วนประกอบมีค่าเป็นบวกแสดงว่าสินค้าที่ส่งออกส่วนใหญ่ของประเทศที่กำลังพิจารณามีอัตราการส่งออกสูงกว่าโดยเฉลี่ยของโลก แต่หากผลจากส่วนประกอบมีค่าเป็นลบแสดงว่าสินค้าที่ส่งออกส่วนใหญ่ของประเทศที่กำลังพิจารณา มีอัตราการส่งออกต่ำกว่าอัตราการส่งออกโดยเฉลี่ยของโลก

3. ผลจากการกระจายตลาด (directional effect: D_i) ผลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าประเทศที่กำลังพิจารณาได้ส่งออกสินค้าไปยังตลาดที่มีอัตราการเติบโตสูงกว่า หรือต่ำกว่าอัตราการเติบโตโดยเฉลี่ยของโลก หากผลดังกล่าวมีค่าเป็นบวกแสดงว่าประเทศผู้ส่งออกที่กำลังพิจารณาส่งสินค้าส่วนใหญ่ไปยังตลาดที่มีอัตราการเติบโตสูงกว่าอัตราการเติบโตโดยเฉลี่ยของโลก แต่หากผลดังกล่าวมีค่าเป็นลบแล้ว แสดงว่าประเทศผู้ส่งออกที่กำลังพิจารณาส่งสินค้าส่วนใหญ่ไปยังตลาดที่มีอัตราการเติบโตต่ำกว่าอัตราการเติบโตโดยเฉลี่ยของโลก

4. ผลจากการแข่งขันที่แท้จริง (pure competitiveness effect: P^*_i) เป็นผลต่างระหว่างผลการส่งออกที่เป็นจริงกับผลการส่งออกที่เพียงพอเพื่อให้ประเทศผู้ส่งออกที่กำลังพิจารณาสามารถรักษาส่วนแบ่งในตลาดได้เท่าเดิม โดยผลต่างนี้จะสะท้อนให้เห็นถึงความสามารถในการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แข่งขันเพื่อเปรียบเทียบกับผู้ส่งออกประเทศอื่น หากผลดังกล่าวมีค่าเป็นบวกแสดงว่าประเทศดังกล่าวมีความสามารถในการแข่งขัน กล่าวคือ การส่งออกที่เป็นจริงมากกว่าผลการส่งออกที่เพียงพอเพื่อรักษาส่วนแบ่งในตลาด แต่หากผลดังกล่าวมีค่าเป็นลบแสดงว่าประเทศดังกล่าว มีความสามารถในการแข่งขันต่ำ กล่าวคือ การส่งออกที่เป็นจริงน้อยกว่าผลการส่งออกที่เพียงพอเพื่อรักษาส่วนแบ่งในตลาด

5. ผลกระทบร่วมจากการปรับการส่งออก (interaction effect: $(P_i - P^*)$) เป็นผลต่างระหว่างผลการส่งออกที่เพียงพอ เพื่อให้ประเทศผู้ส่งออกสามารถรักษาส่วนแบ่งในตลาดกับการส่งออกที่เกิดจากการเติบโตของโลกโดยรวม หากผลดังกล่าวมีค่าเป็นบวกแสดงว่า การส่งออกที่เพียงพอเพื่อรักษาส่วนแบ่งในตลาดโลกนั้นสอดคล้องกับภาวะการเติบโตของอุปสงค์โลก กล่าวคือ การส่งออกดังกล่าวเป็นการเพิ่มการส่งออกในขณะที่อุปสงค์ของโลกกำลังขยายตัวเพิ่มขึ้น หรือการส่งออกดังกล่าว ได้ลดลงในขณะที่อุปสงค์ของโลกกำลังหดตัวลง แต่หากผลดังกล่าวมีค่าเป็นลบแสดงว่า การส่งออกที่เพียงพอเพื่อรักษาส่วนแบ่งในตลาดโลกนั้นไม่สอดคล้องกับภาวะการเติบโตของอุปสงค์โลก กล่าวคือ การส่งออกดังกล่าวเป็นการเพิ่มการส่งออกในขณะที่อุปสงค์ของโลกกำลังหดตัว หรือการส่งออกดังกล่าวได้ลดลงในขณะที่อุปสงค์ของโลกกำลังขยายตัว

ผลรวมจากปัจจัยเหล่านี้ แสดงผลการขยายตัวของส่งออกที่เป็นจริง (actual export: A) ซึ่งผลดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงมูลค่าการส่งออกระหว่างปีสุดท้ายกับปีฐาน

จากแบบจำลอง GMS ที่ใช้ในการวิเคราะห์ครั้งนี้สามารถนำมาประยุกต์ใช้อธิบายถึงการขยายตัวของส่งออกปลาทูน่ากระป๋องของไทยและประเทศคู่แข่ง ซึ่งเป็นการพิจารณาเป็นรายสินค้าชนิดใดชนิดหนึ่ง ดังนั้น แบบจำลองที่ใช้ในการวิเคราะห์ครั้งนี้จึงไม่มีปัจจัยของผลจากส่วนประกอบของสินค้าส่งออกพิจารณาด้วย เพราะฉะนั้นในแบบจำลอง GMS ที่ใช้วิเคราะห์นี้จึงมีเพียง 4 ปัจจัยเท่านั้น ได้แก่ (1) ผลจากการขยายตัวของตลาดโลก (2) ผลจากการแข่งขันที่แท้จริง (3) ผลจากการกระจายตลาด (4) ผลกระทบร่วมจากการปรับตัว

การวิเคราะห์ด้วยวิธี CMS ยังสามารถระบุได้ว่า สัดส่วนของแต่ละปัจจัยทั้ง 4 ประการนั้นมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงของการส่งออกมากน้อยเพียงใด ซึ่งสามารถแสดงผลได้ดังนี้

$$\sum_j X^1_{ijk} - \sum_j X^0_{ijk} = \underbrace{[G_k(\sum_j X^0_{ijk}) - \sum_j X^0_{ijk}]}_{(1)} + \underbrace{[\sum_j (G_{jk} X^0_{ijk}) - G_k(\sum_j X^0_{ijk})]}_{(2)} + \underbrace{[\sum_j (G_{jk} X^1_{ijk}) - \sum_j X^0_{ijk}]}_{(3)}$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงหรือทำซ้ำโดยไม่ขออนุญาตจากเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

$$+ [\{ \sum_j X^1_{ijk} - \sum_i (G_{jk} X^0_{ijk}) \} - \{ \sum_i (G_{jk} X^1_{ijk}) - \sum_j X^0_{ijk} \}]$$

(4)

โดยกำหนดให้

- X = มูลค่าการส่งออก
- i = ประเทศส่งออก i (i = ประเทศไทย ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย และเอกวาดอร์)
- j = ประเทศนำเข้า j (j = ประเทศผู้นำเข้าปลาทูน่ากระป๋องที่สำคัญของไทย)
- k = ชนิดสินค้า ในที่นี้ คือ ปลาทูน่ากระป๋อง
- 0 = ปีฐาน
- 1 = ปีที่กำลังพิจารณาหรือปีปัจจุบัน

โดยที่

- $\sum_j X^1_{ijk}$ = ผลรวมของมูลค่าการส่งออกปลาทูน่ากระป๋องของไทย ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย และเอกวาดอร์ไปยังสหรัฐอเมริกา ในช่วงที่ 1
- $\sum_j X^0_{ijk}$ = ผลรวมของมูลค่าการส่งออกปลาทูน่ากระป๋องของไทย ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย และเอกวาดอร์ไปยังสหรัฐอเมริกา ในช่วงปีที่ 0
- G_k = สัดส่วนระหว่างผลรวมของมูลค่าการส่งออกปลาทูน่ากระป๋องของโลก
- G_{jk} = สัดส่วนระหว่างผลรวมของมูลค่าการส่งออกปลาทูน่ากระป๋องของโลกในสหรัฐอเมริกา
- G^*_{jk} = ส่วนกลับระหว่างสัดส่วนระหว่างผลรวมของมูลค่าการส่งออกปลาทูน่ากระป๋องของโลกในสหรัฐอเมริกา

จากสูตรข้างต้น สามารถปรับค่าเพื่อหาอัตราการขยายตัวการส่งออกของโลก อัตราการขยายตัวการส่งออกปลาทูน่ากระป๋องของโลก และอัตราการขยายตัวของการส่งออกปลาทูน่ากระป๋อง ของโลกไปยังตลาด j ได้

โดยกำหนดให้

$$g = G - 1$$

$$= \left(\frac{\sum_i \sum_j \sum_k X^1_{ijk}}{\sum_i \sum_j \sum_k X^0_{ijk}} \right) - 1$$

$$= \text{อัตราการขยายตัวการส่งออกรวมของตลาดโลก}$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

$$\begin{aligned}
 g_k &= G_k - 1 \\
 &= (\sum_j \sum_i X_{ijk}^1 \div \sum_i \sum_j X_{ijk}^0) - 1 \\
 &= \text{อัตราการขยายตัวการส่งออกของโลกของสินค้า k}
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 g_{jk} &= G_{jk} - 1 \\
 &= (\sum_i X_{ijk}^1 \div \sum_i X_{ijk}^0) - 1 \\
 &= \text{อัตราการขยายตัวการส่งออกของโลกของสินค้า k ในตลาด j}
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 g_{jk} &= 1 - G_{jk} \\
 &= 1 - \frac{1}{(\sum_i X_{ijk}^1 \div \sum_i X_{ijk}^0)} \\
 &= \frac{\sum_i X_{ijk}^0}{\sum_i X_{ijk}^1} = 1 - \frac{1}{\sum_i X_{ijk}^1} \\
 &= \text{ส่วนกลับของอัตราการขยายตัวการส่งออกของโลกของสินค้า k ในตลาด j จากช่วงเวลา t = 1 ไปสู่ช่วงเวลา t = 0 (ปีฐาน)}
 \end{aligned}$$

นอกจากการวิเคราะห์ที่จะพิจารณาโดยรวมแล้ว การศึกษาครั้งนี้ยังวิเคราะห์ในตลาดเป้าหมายแต่ละตลาดอีกด้วย เพราะฉะนั้นแบบจำลองที่นำมาใช้วิเคราะห์ในแต่ละตลาดจึงเป็นแบบจำลองต่อไปนี้

$$\begin{aligned}
 X_{ijk} - X_{ijk}^0 &= (G_{jk} - 1)X_{ijk}^0 + (X_{ijk} - X_{ijk}^0) \\
 &\quad - (1 - G_{jk}^*)X_{ijk} + (1 - G_{jk}^*)X_{ijk}^0 \\
 &\quad - (G_{jk} - 1)X_{ijk}^0
 \end{aligned}$$

ซึ่งจากแบบจำลองเป็นรายประเทศข้างต้นนี้ ในการวิเคราะห์รายประเทศจะไม่มีผลการนำผลจากการกระจายและผลจากส่วนประกอบมาวิเคราะห์ร่วมด้วย เนื่องจากเป็นการพิจารณาเพียงสินค้าปลาทุ่นำกระป๋องชนิดเดียว และพิจารณาเป็นรายประเทศเท่านั้น (กเรนทร์, 2546)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อจำกัดของการวิเคราะห์ด้วยวิธี CMS

1. ถึงแม้วิธี CMS สามารถอธิบายได้ว่ามูลค่าการส่งออกที่เพิ่มขึ้นหรือลดลงในแต่ละช่วงเวลานั้น มีสาเหตุจากปัจจัยใด แต่ไม่สามารถบอกได้ว่าเพราะเหตุใดจึงเป็นเช่นนั้น ด้วยเหตุนี้ในการวิเคราะห์จำเป็นต้องนำปัจจัยอื่นๆเข้ามาร่วมพิจารณาด้วย

2. วิธี CMS ไม่อาจทำนายได้ว่า ส่วนแบ่งตลาดในอนาคตจะมีการเปลี่ยนแปลงไปมากน้อยเพียงใด เนื่องจากวิธีนี้เป็นเพียงการอธิบายข้อมูลในอดีตเท่านั้น

3. ข้อสรุปที่ได้จากการคำนวณภายใต้ข้อสมมติส่วนแบ่งตลาดคงที่ จะมีความสมเหตุสมผลมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับทางเลือกช่วงเวลาในการศึกษา การจำแนกชนิดของสินค้าและตลาดที่แตกต่างกันอาจได้ข้อสรุปที่แตกต่างกันไป

ทฤษฎีอุปสงค์

อุปสงค์ หมายถึง ปริมาณความต้องการสินค้าหรือบริการชนิดใดชนิดหนึ่ง ในระยะเวลาหนึ่ง ๆ ณ ระดับราคาต่าง ๆ ของสินค้าหรือบริการนั้น โดยสมมติให้ปัจจัยอื่นๆ ที่จะมีผลกระทบต่ออุปสงค์นั้นคงที่ ความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณสินค้าและราคาเป็นไปตามกฎของอุปสงค์ ซึ่งกล่าวว่าปริมาณของสินค้า และบริการชนิดใดชนิดหนึ่งที่ผู้บริโภคต้องการซื้อแปรผกผันกับระดับราคาสินค้าและบริการชนิดนั้นเสมอ (นราทิพย์, 2544)

อย่างไรก็ตาม อุปสงค์จะเปลี่ยนแปลง ถ้าปัจจัยที่กำหนดอุปสงค์เปลี่ยนแปลงปัจจัยเหล่านี้ ได้แก่

1. ระดับราคาของสินค้าชนิดนั้นเอง โดยทั่วไปปริมาณความต้องการซื้อสินค้าจะลดลง ถ้าราคาของสินค้าชนิดนั้นสูงขึ้น

2. ระดับรายได้ของผู้บริโภค ปริมาณความต้องการซื้อและรายได้จะแปรผันไปในทางเดียวกัน คือ เมื่อรายได้เพิ่มขึ้นปริมาณที่ต้องการซื้อจะเพิ่มมากขึ้น

3. จำนวนประชากร โดยทั่วไป ปริมาณความต้องการจะเพิ่มขึ้น เมื่อจำนวนประชากรมากขึ้น

4. ระดับราคาสินค้าชนิดอื่น ๆ ถ้าเป็นสินค้าที่ใช้ทดแทนกันราคาเพิ่มขึ้น ผู้บริโภคจะหันมาบริโภคสินค้าที่มีราคาถูกลงกว่า แต่ถ้าเป็นสินค้าที่ใช้ประกอบกันราคาเพิ่มขึ้นแล้ว ผู้บริโภคจะต้องการซื้อสินค้าที่เกี่ยวข้องกันทั้งสองชนิดลดลง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. รสนิยมของผู้บริโภค การเปลี่ยนแปลงรสนิยมของผู้บริโภคอาจทำให้ปริมาณความต้องการซื้อสินค้าชนิดนั้น ๆ เพิ่มขึ้นหรือลดลงได้

6. ปัจจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง นอกจากปัจจัยดังกล่าวข้างต้นแล้ว ยังมีปัจจัยอื่นที่กำหนดปริมาณ ความต้องการซื้อของผู้บริโภค เช่น การคาดคะเนราคาสินค้าในอนาคต เป็นต้น

ความยืดหยุ่นของอุปสงค์

ค่าความยืดหยุ่นเป็นค่าที่ใช้วัดอัตราของการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตามต่ออัตราของการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรนำ คือโดยทั่วไปอุปสงค์สินค้าและบริการแต่ละชนิดจะสนองตอบต่อการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยที่กำหนดอุปสงค์แตกต่างกัน การเปลี่ยนแปลงของอุปสงค์หรือปริมาณซื้อที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยดังกล่าว เรียกว่า ความยืดหยุ่นของอุปสงค์ (นราทิพย์, 2544) แบ่งได้เป็น 3 ประเภท

1. ค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์ต่อราคา หมายถึง อัตราการเปลี่ยนแปลงของปริมาณซื้อต่ออัตราการเปลี่ยนแปลงของราคาสินค้าชนิดนั้นโดยแสดงเป็นสูตรดังนี้

$$E_p = \frac{\text{อัตราการเปลี่ยนแปลงของปริมาณซื้อ}}{\text{อัตราการเปลี่ยนแปลงของราคาสินค้า}}$$

2. ความยืดหยุ่นของอุปสงค์ต่อรายได้ หมายถึง อัตราการเปลี่ยนแปลงของปริมาณซื้อต่ออัตราการเปลี่ยนแปลงของรายได้ของผู้บริโภคโดยแสดงเป็นสูตรดังนี้

$$E_i = \frac{\text{อัตราการเปลี่ยนแปลงของปริมาณซื้อ}}{\text{อัตราการเปลี่ยนแปลงของรายได้ผู้บริโภค}}$$

3. ความยืดหยุ่นของอุปสงค์ต่อราคาสินค้าอื่น เกิดจากการเปลี่ยนแปลงในราคาสินค้าอื่นที่ต้องใช้ร่วมกันหรือทดแทน มีผลต่อปริมาณสินค้าที่กำลังพิจารณา ความยืดหยุ่นของอุปสงค์ต่อราคาสินค้าอื่น หรือความยืดหยุ่นไขว้ จึงหมายถึง อัตราการเปลี่ยนแปลงของปริมาณการซื้อสินค้า X ต่ออัตราการเปลี่ยนแปลงของราคาสินค้า Y โดยแสดงเป็นสูตรดังนี้

$$E_{xy} = \frac{\text{อัตราการเปลี่ยนแปลงของปริมาณซื้อสินค้า X}}{\text{อัตราการเปลี่ยนแปลงของราคาสินค้า Y}}$$

ดังนั้น ความยืดหยุ่นของอุปสงค์จะมีค่าต่าง ๆ กัน แต่ละค่าจะแสดงให้เห็นว่า อุปสงค์มีความยืดหยุ่นมากน้อยเพียงใด ซึ่งจะได้ค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์มากกว่า 1 แสดงว่า อุปสงค์ของสินค้าและบริการชนิดนั้นมีความยืดหยุ่นมาก ในทางตรงกันข้าม ถ้าอัตราส่วนการเปลี่ยนแปลงของปริมาณอุปสงค์มีค่าต่ำกว่าอัตราส่วนการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยที่กำหนดอุปสงค์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แสดงว่า อุปสงค์ของสินค้าและบริการมีความยืดหยุ่นน้อย หรือมีค่าความยืดหยุ่นน้อยกว่า 1 ซึ่งเราสามารถแบ่งค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์ออกเป็น 5 ประเภทได้แก่

1. อุปสงค์ไม่มีความยืดหยุ่นเลย หมายความว่า ปริมาณอุปสงค์จะไม่เปลี่ยนแปลง เมื่อปัจจัยที่กำหนดอุปสงค์นั้นเปลี่ยนแปลงไป นั่นคือ ค่าความยืดหยุ่นมีค่าเท่ากับ 0

2. อุปสงค์มีความยืดหยุ่นน้อย หมายความว่า อัตราการเปลี่ยนแปลงของปริมาณอุปสงค์น้อยกว่าอัตราการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยที่กำหนดอุปสงค์ กล่าวคือ ค่าความยืดหยุ่นมีค่ามากกว่า 0 แต่น้อยกว่า 1

3. อุปสงค์มีความยืดหยุ่นหนึ่ง ซึ่งค่าความยืดหยุ่นจะมีค่าเท่ากับ 1 หมายความว่า อัตราการเปลี่ยนแปลงของปริมาณอุปสงค์เท่ากับอัตราการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยที่กำหนดอุปสงค์

4. อุปสงค์มีความยืดหยุ่นมาก หมายถึง อัตราการเปลี่ยนแปลงของปริมาณอุปสงค์มากกว่าอัตราการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยที่กำหนดอุปสงค์ ดังนั้น ค่าความยืดหยุ่นมีค่ามากกว่า 1 แต่น้อยกว่าค่าอนันต์

5. อุปสงค์มีความยืดหยุ่นมากที่สุดหรือมีความยืดหยุ่นอย่างสมบูรณ์ ในที่นี้ค่าความยืดหยุ่นจะเท่ากับค่าอนันต์

ตรวจสอบเอกสาร

จันทนา (2541) ได้ทำการศึกษาการวิเคราะห์ศักยภาพการส่งออกอาหารทะเลกระป๋องของประเทศไทยไปสหรัฐอเมริกา กรณีปลาทูน่ากระป๋องและกุ้งกระป๋อง โดยใช้แบบจำลองดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏและแบบจำลองส่วนแบ่งตลาดคงที่ ช่วงเวลาที่ทำการศึกษาคือ พ.ศ. 2532-2538 ผลการศึกษาการวิเคราะห์ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบพบว่าไทยมีแนวโน้มความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในตลาดสหรัฐอเมริกาลดลง ทั้งนี้มีสาเหตุมาจากสหรัฐอเมริกามีแนวโน้มนำเข้าลดลง ประกอบกับไทยถูกจำกัดความสามารถในการผลิตด้วยวัตถุดิบ แต่ไทยมีแนวโน้มความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในสินค้ากุ้งกระป๋องเพิ่มขึ้น เนื่องจากสหรัฐอเมริกามีความต้องการนำเข้าเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ และผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงมูลค่าการส่งออกของทั้งสองผลิตภัณฑ์พบว่า การเปลี่ยนแปลงมูลค่าการส่งออกปลาทูน่ากระป๋องของไทยเพิ่มขึ้นส่วนใหญ่เป็นผลมาจากการขยายตัวของการส่งออกของโลกและมูลค่าการส่งออกปลาทูน่ากระป๋องที่ลดลงเป็นผลมาจากการกระจายตลาด สำหรับกุ้งกระป๋อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พบว่ามูลค่าการส่งออกเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นในช่วงปี พ.ศ. 2532-2535 เป็นผลมาจากการกระจายตลาดและในช่วงปี พ.ศ. 2536-2538 เป็นผลมาจากการขยายตัวของ การส่งออกของโลก

ธนเดช (2544) ได้ทำการศึกษาความสามารถในการแข่งขันของการส่งออกอุตสาหกรรมอาหารทะเลกระป๋องและแช่แข็งของประเทศไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของการผลิต การส่งออกและความสามารถในการแข่งขันของการส่งออกตลอดจนอุปสรรคต่างๆ ที่มีผลต่อการส่งออกของอุตสาหกรรมอาหารทะเลกระป๋องและแช่แข็งของประเทศไทย ในการศึกษาใช้การเก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ โดยใช้ข้อมูลในช่วงปี พ.ศ. 2536-2540 มาทำการศึกษา โดยใช้ดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏและแบบจำลองส่วนแบ่งตลาดคงที่มาทำการวิเคราะห์ผลการศึกษาพบว่า อาหารทะเลกระป๋องส่วนใหญ่ของไทยมีความสามารถในการแข่งขันในการส่งออกเนื่องจากมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ ส่วนในการวิเคราะห์แบบจำลองส่วนแบ่งตลาดคงที่ พบว่าการขยายตัวของมูลค่าการส่งออกลดลงเป็นเพราะผลจากการแข่งขันที่แท้จริงของไทย แต่ผลจากการขยายตัวของตลาดโลกและผลจากการกระจายตลาดกลับช่วยให้มูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้น ส่วนอุตสาหกรรมแช่แข็งพบว่า ส่วนใหญ่มีความสามารถในการแข่งขันในการส่งออกเนื่องจากมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ ส่วนการวิเคราะห์ตามแบบจำลองส่วนแบ่งตลาดคงที่ พบว่าการขยายตัวของมูลค่าการส่งออกที่ลดลงเป็นเพราะผลจากการแข่งขันที่แท้จริงของไทยและผลจากการขยายตัวของตลาดโลกที่หดตัว แต่เมื่อพิจารณาโดยรวมไทยยังคงรักษาความสามารถในการแข่งขันของการส่งออกในสินค้าอาหารทะเลกระป๋องและแช่แข็งในตลาดโลกอยู่

พาสิริ (2544) ได้ทำการศึกษาการวิเคราะห์ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบและความได้เปรียบเชิงแข่งขันของอุตสาหกรรมปลาทูน่ากระป๋องของไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพทั่วไป โครงสร้างการผลิต การส่งออกของอุตสาหกรรมปลาทูน่ากระป๋องของประเทศไทย ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบระหว่างช่วงก่อนและหลังการเปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยน และศึกษาความได้เปรียบเชิงแข่งขันของอุตสาหกรรมปลาทูน่ากระป๋องของประเทศไทยโดยเปรียบเทียบกับประเทศคู่แข่งสำคัญคือ ประเทศฟิลิปปินส์และอินโดนีเซีย โดยในการศึกษาถึงความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบจะใช้ค่าดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏในช่วงปี พ.ศ. 2537-2542 ส่วนการศึกษาความได้เปรียบเชิงแข่งขันจะใช้ทฤษฎีความได้เปรียบเชิงแข่งขันของ Michael E.Porter ผลการศึกษาพบว่า ประเทศไทยมีความได้เปรียบเหนือประเทศฟิลิปปินส์และอินโดนีเซียในทุกปัจจัยกำหนดความได้เปรียบเชิงแข่งขัน ยกเว้นปัจจัยด้านสภาวะปัจจัยการผลิตในประเทศในส่วนของ การขาดแคลนวัตถุดิบและค่าจ้างแรงงานที่เพิ่มสูงขึ้น ส่งผลให้ไทยมีศักยภาพในการส่งออกโดยมีค่า $RCA > 1$ ในทุกตลาดส่งออกทั้งช่วงก่อนและหลังการเปลี่ยนแปลง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อัตราแลกเปลี่ยน ในขณะที่ฟิลิปปินส์และอินโดนีเซียไม่มีศักยภาพในการส่งออกโดยมีค่า $RCA < 1$ ในช่วงหลังการเปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยนในตลาดออสเตรเลีย อย่างไรก็ตามในช่วงหลังการเปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยนประเทศไทยมีแนวโน้มค่า RCA ลดลงในตลาดสหภาพยุโรป แคนาดา ออสเตรเลียและญี่ปุ่น เนื่องจากประเทศไทยเสียเปรียบประเทศคู่แข่งในด้านการขาดแคลนวัตถุดิบและค่าจ้างแรงงานที่เพิ่มสูงขึ้น ประกอบกับประสพภาวะการแข่งขันที่รุนแรงและการกีดกันทางการค้าของประเทศผู้นำเข้า

ภาสกร (2544) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณการส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องของไทยไปยังกลุ่มประเทศนาฟต้า มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาโครงสร้างการส่งออกผลิตภัณฑ์ปลาทุ่นำกระป๋องของไทยไปยังตลาดในกลุ่มประเทศในเขตการค้าเสรีอเมริกาเหนือ หรือนาฟต้า โดยใช้การประมาณค่าด้วยสมการกำลังสองน้อยที่สุดสองชั้น ในช่วงเวลารายไตรมาสปี พ.ศ. 2536-2543 ซึ่งมีการศึกษาข้อมูลเฉพาะประเทศอเมริกาและแคนาดาเท่านั้น ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยทางด้านราคาส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องของไทยไปยังสหรัฐอเมริกาและแคนาดา และดัชนีราคาผู้บริโภคภายในประเทศของไทยมีผลกระทบต่อปริมาณการส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องของไทยไปยังประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศแคนาดาในทิศทางตรงกันข้าม โดยปัจจัยทางด้านอัตราแลกเปลี่ยนระหว่างเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ และผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศสหรัฐอเมริกาและแคนาดามีผลกระทบต่อปริมาณการส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องของไทยในทิศทางเดียวกัน

กัณฐธา (2546) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณการส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องของประเทศไทยไปยังประเทศคู่ค้าที่สำคัญ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของการผลิต การส่งออกและปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณการส่งออกของอุตสาหกรรมปลาทุ่นำกระป๋องของประเทศไทยไปยังตลาดนำเข้าที่สำคัญ ได้แก่ ประเทศอเมริกาซึ่งเป็นตลาดเก่าและอียิปต์ซึ่งเป็นตลาดใหม่และเพื่อสร้างดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ (RCA) ปลาทุ่นำกระป๋องของไทยเพื่อเปรียบเทียบกับประเทศอินโดนีเซียและฟิลิปปินส์ ในการศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณการส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องของประเทศไทยไปยังประเทศคู่ค้าที่สำคัญจะใช้วิธีกำลังสองน้อยที่สุดแบบธรรมดาแบบสมการเดียว ส่วนการวิเคราะห์ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏซึ่งใช้ศึกษาความสามารถในการแข่งขันของการส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องจะพิจารณาจากค่าดัชนี RCA และทำการเปรียบเทียบค่าดัชนี RCA ของประเทศไทยกับประเทศคู่ค้าและประเทศคู่แข่งชั้นของประเทศไทย ช่วงเวลาที่ทำการศึกษา คือ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2531-2545 ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณการส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องของประเทศไทยประกอบด้วยราคาส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องของประเทศไทย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายได้ประชาชาติต่อหัวในตลาดผู้นำเข้า และราคาส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องของประเทศอินโดนีเซียถ่วงน้ำหนักด้วยราคาส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องของประเทศฟิลิปปินส์ ซึ่งจากการวิเคราะห์พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์ความยืดหยุ่นต่อราคาส่งออกของอุปสงค์ส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องของไทยในตลาดสหรัฐอเมริกาและอียิปต์ระหว่างปี 1988-2000 คำนวณได้เท่ากับ -1.734 และ -1.233 ตามลำดับ และค่าความยืดหยุ่นต่อรายได้ของอุปสงค์ส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องของไทยในตลาดคำนวณได้ เท่ากับ 3.619 และ 1.320 ตามลำดับซึ่งมีค่าสูง ส่วนค่าความยืดหยุ่นของราคาส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องของประเทศอินโดนีเซียซึ่งเป็นคู่แข่งที่สำคัญในการส่งออกปลาทุ่นำของไทยไปยังประเทศสหรัฐอเมริกา และประเทศอียิปต์คำนวณได้เท่ากับ 2.040 และ 0.094 ตามลำดับ ซึ่งแสดงว่าปลาทุ่นำกระป๋องของไทยมีสินค้าทดแทนจากอินโดนีเซียและฟิลิปปินส์สูงเมื่อเทียบกับตลาดอียิปต์ และจากการศึกษาค่าดัชนีความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบที่ปรากฏพบว่าประเทศไทยมีความได้เปรียบมากกว่าประเทศอินโดนีเซีย และประเทศฟิลิปปินส์โดยที่ตลาดในสหรัฐอเมริกาดัชนีคำนวณได้มีค่าเท่ากับ 47.35 ในขณะที่ดัชนีประเทศอินโดนีเซียและประเทศฟิลิปปินส์มีค่าเท่ากับ 15.11 และ 24.358 ตามลำดับ ส่วนในตลาดอียิปต์ดัชนีของไทยคำนวณได้เท่ากับ 16.93 ในขณะที่ของประเทศคู่แข่งคือประเทศอินโดนีเซียมีค่าเท่ากับ 5.48 ในระหว่างปี 1988-2002 แต่จากช่วงปี 1997 เป็นต้นมา ภายหลังจากการเปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทในทิศทางที่อ่อนค่า ประเทศไทยมีแนวโน้มค่า RCA โดยรวมเพิ่มสูงขึ้น แสดงถึงความได้เปรียบของปลาทุ่นำกระป๋องของไทยที่มีมากขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศคู่แข่ง

ณรงค์ (2547) ได้ศึกษาเรื่องกรณีวิเคราะห์ความสามารถในการส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องของประเทศไทยไปประเทศสหราชอาณาจักร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการผลิต การตลาด การส่งออก อุปสรรคต่างๆ และวิเคราะห์ความสามารถในการส่งออกของอุตสาหกรรมปลาทุ่นำกระป๋องโดยใช้ค่าดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏ (RCA) เปรียบเทียบกับประเทศคู่แข่งชั้นคือ ประเทศฟิลิปปินส์ และประเทศอินโดนีเซีย รวมถึงการวิเคราะห์แบบจำลองส่วนแบ่งตลาดคงที่ (CMS) ในช่วงปี พ.ศ. 2540-2545 และศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อ การส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องไปยังประเทศสหราชอาณาจักร โดยใช้แบบจำลองสมการถดถอยพหุคูณ ในช่วงปี พ.ศ. 2532-2545 ผลการศึกษาพบว่า ค่า RCA ในปี พ.ศ. 2540-2545 ของประเทศไทย ประเทศฟิลิปปินส์และประเทศอินโดนีเซีย มีค่ามากกว่า 1 ทั้ง 3 ประเทศ โดยประเทศไทยมีค่า RCA สูงสุด แต่แนวโน้มค่า RCA ของทั้ง 3 ประเทศลดลง สำหรับผลการวิเคราะห์แบบจำลองส่วนแบ่งตลาดคงที่ พบว่า การส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องของประเทศไทยไปสหราชอาณาจักร มีมูลค่าลดลงมากโดยปัจจัยที่ส่งผลกระทบมากที่สุดคือ ปัจจัยจากการแข่งขัน และผลการศึกษาปัจจัยที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลกระทบต่อการส่งออกปลาทูน่ากระป๋องของประเทศไทยไปประเทศสหราชอาณาจักร ได้แก่ ราคาส่งออกปลาทูน่ากระป๋องจากประเทศไทย และราคาส่งออกปลาทูน่ากระป๋องจากประเทศฟิลิปปินส์ไปประเทศสหราชอาณาจักรโดยมีค่าความยืดหยุ่น เท่ากับ -1.434 และ 1.947 ตามลำดับ

วรลักษณ์ (2550) ได้ศึกษาเรื่องการส่งออกปลาทูน่ากระป๋องของไทยไปญี่ปุ่น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ และการเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดของการส่งออกปลาทูน่ากระป๋องของไทยกับประเทศคู่แข่งที่สำคัญในตลาดญี่ปุ่นซึ่งได้แก่ ประเทศอินโดนีเซียและฟิลิปปินส์ โดยการใช้ค่าดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏ (RCA) ของ Balassa และแบบจำลองส่วนแบ่งตลาดของ Ochsner และ Cramer เพื่อวิเคราะห์ความสามารถในการแข่งขันและการเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดของปลาทูน่ากระป๋องของไทยกับประเทศคู่แข่งที่สำคัญในตลาดญี่ปุ่น โดยใช้ข้อมูลอนุกรมเวลารายปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2538-2549 การคำนวณ RCA ของการส่งออกปลาทูน่ากระป๋องไทย อินโดนีเซีย และฟิลิปปินส์ พบว่าทั้งประเทศไทย อินโดนีเซีย และฟิลิปปินส์มีความได้เปรียบในการส่งออกปลาทูน่ากระป๋อง คือค่า RCA มีค่ามากกว่า 1 แต่ประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบมากกว่า ผลการศึกษาการเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาด ปรากฏว่า ประเทศไทยได้ประโยชน์จากผลการขยายขนาดของตลาดและการแข่งขันในตลาด ทำให้ปริมาณการส่งออกปลาทูน่ากระป๋องไปญี่ปุ่นเพิ่มขึ้น สำหรับอินโดนีเซียและฟิลิปปินส์ได้ประโยชน์จากการขยายขนาดของตลาด แต่เสียประโยชน์จากการแข่งขันในตลาด จึงทำให้ปริมาณการส่งออกปลาทูน่ากระป๋องไปญี่ปุ่นลดลง

ธนวรรณ (2551) ได้ทำการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณการส่งออกปลาทูน่ากระป๋องของประเทศไทยไปประเทศญี่ปุ่น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาวะอุตสาหกรรมทูน่ากระป๋องของไทยในตลาดโลกและตลาดญี่ปุ่น และศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการส่งออกปลาทูน่ากระป๋องของประเทศไทยไปประเทศญี่ปุ่น ในช่วงเวลาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2535-2549 โดยการประมาณแบบจำลองด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณการส่งออกปลาทูน่ากระป๋องของไทยไปยังประเทศญี่ปุ่นคือ ราคาส่งออกปลาทูน่ากระป๋อง และอัตราแลกเปลี่ยนบาทต่อ 100 เยน โดยมีนัยสำคัญที่ร้อยละ 99 และ 95 ตามลำดับ ทั้งนี้ราคาส่งออกปลาทูน่ากระป๋องมีทิศทางเดียวกันกับปริมาณส่งออกปลาทูน่ากระป๋อง ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานเนื่องจากปัจจุบันประเทศญี่ปุ่นให้ความสำคัญกับอาหารเพื่อสุขภาพมากขึ้นและในส่วนของปัจจัยด้านอัตราแลกเปลี่ยนบาทต่อ 100 เยน มีทิศทางเดียวกันกับปริมาณส่งออกปลาทูน่ากระป๋องของประเทศไทยไปญี่ปุ่นเช่นกัน และเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

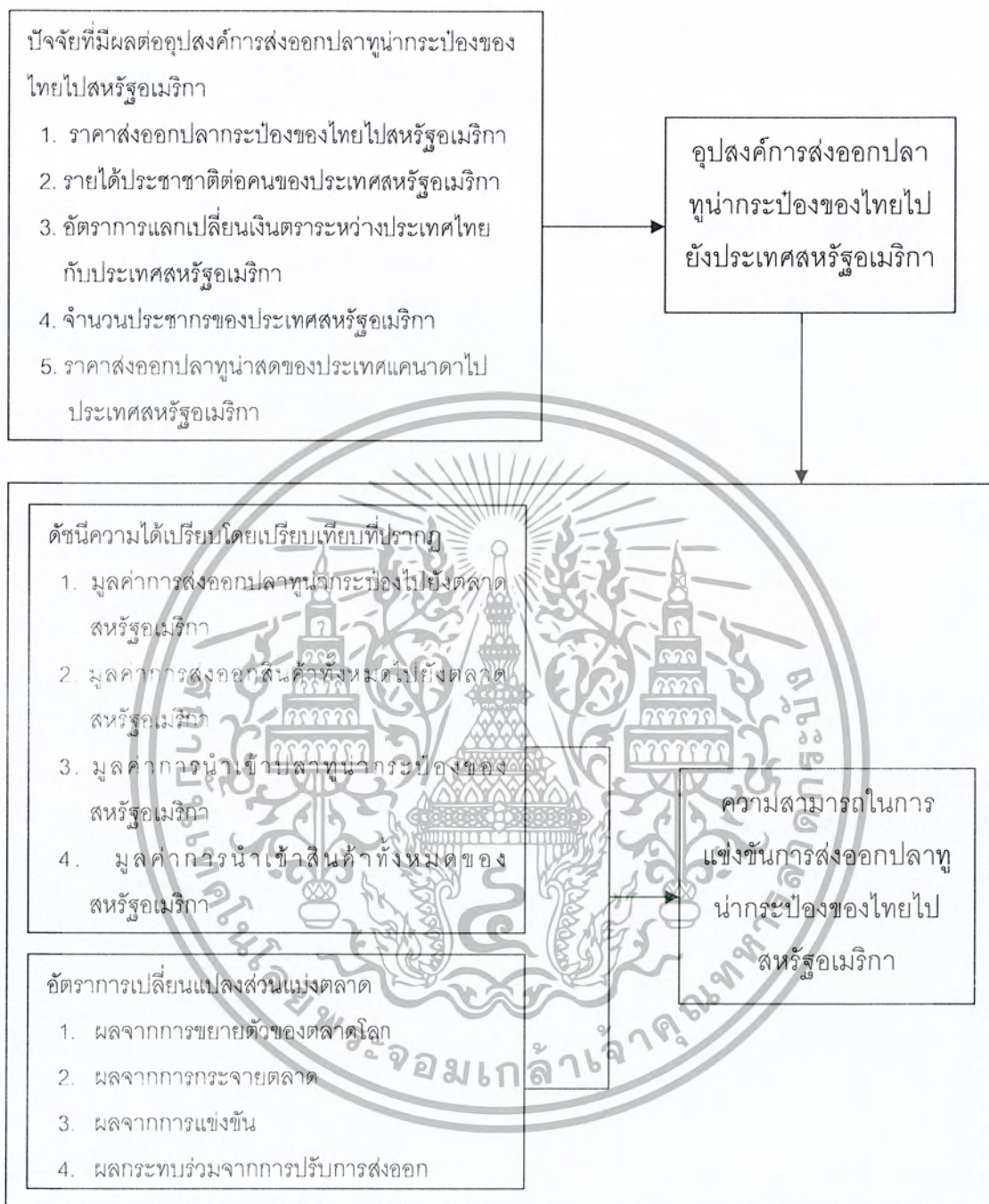
กรอบแนวความคิด

จากการศึกษาแนวคิดทางทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งหมดข้างต้น ทำให้ทราบถึงงานวิจัยในอดีตที่ได้มีการศึกษาการวิเคราะห์อุปสงค์การส่งออก ผู้ศึกษาจึงนำแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งหมดเหล่านั้นมาเป็นแนวทางในการศึกษาการวิเคราะห์อุปสงค์การส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องของไทยไปยังประเทศสหรัฐอเมริกา โดยตัวแปรอิสระที่เลือกนำมาศึกษา คือราคาส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องของไทยไปประเทศสหรัฐอเมริกาปรับตัวด้วยดัชนีราคาผู้บริโภคของประเทศสหรัฐอเมริกา คาดว่าจะมีผลกระทบต่อปริมาณการส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องของไทยไปยังประเทศสหรัฐอเมริกาในทิศทางตรงกันข้าม กล่าวคือ ถ้าราคาส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องของไทยไปยังประเทศสหรัฐอเมริกาลดลง ปริมาณการส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องของไทยไปยังประเทศสหรัฐอเมริกาก็จะเพิ่มขึ้น ในทางตรงกันข้ามถ้าราคาส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องของไทยไปยังประเทศสหรัฐอเมริกาก็จะเพิ่มขึ้น ปริมาณการส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องของไทยไปยังประเทศสหรัฐอเมริกาก็จะลดลง รายได้ประชาชาติต่อคนของประเทศสหรัฐอเมริกาก็ปรับตัวด้วยดัชนีราคาผู้บริโภคของประเทศสหรัฐอเมริกาคาดว่าจะมีผลกระทบต่อปริมาณการส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องของไทยไปยังประเทศสหรัฐอเมริกาก็จะเพิ่มขึ้น ในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ ถ้ารายได้ประชาชาติที่ใช้ในการบริโภคของประเทศสหรัฐอเมริกาก็จะเพิ่มขึ้นจะทำให้ปริมาณการนำเข้าปลาทุ่นำกระป๋องของไทยมายังประเทศสหรัฐอเมริกาก็จะเพิ่มขึ้น และในทิศทางตรงกันข้ามถ้ารายได้ประชาชาติที่ใช้ในการบริโภคของประเทศสหรัฐอเมริกาก็จะลดลงจะทำให้ปริมาณการนำเข้าปลาทุ่นำกระป๋องของไทยมายังประเทศสหรัฐอเมริกาก็จะลดลง อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศไทยกับประเทศสหรัฐอเมริกาคาดว่าจะมีผลกระทบต่อปริมาณการส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องของไทยไปยังประเทศสหรัฐอเมริกาก็จะเพิ่มขึ้น ในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ ถ้าอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศไทยกับประเทศสหรัฐอเมริกาก็จะเพิ่มขึ้น ปริมาณอุปสงค์การส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องของไทยไปประเทศสหรัฐอเมริกาก็จะเพิ่มขึ้น ถ้าอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศไทยกับประเทศสหรัฐอเมริกาก็จะลดลง ปริมาณอุปสงค์การส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องของไทยไปประเทศสหรัฐอเมริกาก็จะลดลง จำนวนประชากรของประเทศสหรัฐอเมริกาคาดว่าจะมีผลกระทบต่อปริมาณการส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องของไทยไปยังประเทศสหรัฐอเมริกาก็จะเพิ่มขึ้น ในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ ถ้าจำนวนประชากรของประเทศสหรัฐอเมริกาก็จะเพิ่มขึ้นจะทำให้ปริมาณการนำเข้าปลาทุ่นำกระป๋องของไทยมายังประเทศสหรัฐอเมริกาก็จะเพิ่มขึ้น และในทิศทางตรงกันข้ามถ้าจำนวนประชากรของประเทศสหรัฐอเมริกาก็จะลดลงจะทำให้ปริมาณการนำเข้าปลาทุ่นำกระป๋องของไทยมายังประเทศสหรัฐอเมริกาก็จะลดลง และ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ราคาส่งออกปลาทูน่าสดของประเทศแคนาดาไปประเทศสหรัฐอเมริกาปรับตัวขึ้นราคาผู้บริโภคของประเทศสหรัฐอเมริกา คาดว่าจะมีผลกระทบต่อปริมาณการส่งออกปลาทูน่ากระป๋องของไทยไปยังประเทศสหรัฐอเมริกาในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ ถ้าราคาส่งออกปลาทูน่าสดของประเทศแคนาดาไปสหรัฐอเมริกาลดลง ปริมาณการส่งออกปลาทูน่ากระป๋องของไทยไปยังสหรัฐอเมริกาจะลดลง และในทางตรงกันข้ามถ้าราคาส่งออกปลาทูน่าสดของประเทศแคนาดาไปสหรัฐอเมริกาเพิ่มขึ้น ปริมาณการส่งออกปลาทูน่ากระป๋องของไทยไปยังสหรัฐอเมริกาก็จะเพิ่มขึ้น ส่วนตัวแปรตามที่น่าสนใจในส่วนนี้คือ ปริมาณการส่งออกปลาทูน่ากระป๋องของไทยไปประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งการศึกษาอุปสงค์การส่งออกสามารถอธิบายได้แค่ว่าปัจจัยใดที่มีผลต่ออุปสงค์การส่งออกบ้าง แต่ไม่สามารถอธิบายได้ว่า การส่งออกนั้นมีความได้เปรียบหรือไม่ และมีความได้เปรียบมากน้อยเพียงใด จึงทำให้ต้องศึกษาความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏ โดยจะวิเคราะห์ได้จากค่าดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏ โดยตัวแปรอิสระที่เลือกนำมาศึกษาในครั้งนี้ คือ มูลค่าการส่งออกปลาทูน่ากระป๋องไปยังตลาดสหรัฐอเมริกา มูลค่าการส่งออกสินค้าทั้งหมดไปยังตลาดสหรัฐอเมริกา มูลค่าการนำเข้าปลาทูน่ากระป๋องของประเทศสหรัฐอเมริกา และมูลค่าการนำเข้าสินค้าทั้งหมดของประเทศสหรัฐอเมริกา โดยใช้หลักเกณฑ์ในการวัดที่ว่า ถ้าค่า RCA มากกว่า 1 แสดงว่าประเทศนั้นๆ มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาทูน่ากระป๋องไปยังตลาดสหรัฐอเมริกา แต่อย่างไรก็ตาม การวิเคราะห์ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏเพียงอย่างเดียวนั้นก็อธิบายไม่ได้ว่าความสามารถในการแข่งขันนั้นเกิดจากสาเหตุใด ดังนั้นจึงต้องใช้การวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดรวมด้วย โดยใช้แบบจำลองส่วนแบ่งตลาดคงที่ เพราะแบบจำลองส่วนแบ่งตลาดคงที่สามารถอธิบายถึงสาเหตุของการเปลี่ยนแปลงการส่งออกปลาทูน่ากระป๋องของไทยในตลาดสหรัฐอเมริกา ว่าเป็นผลเนื่องมาจากการขยายตัวของตลาดโลก ผลจากการกระจายตลาด ผลจากการแข่งขันที่แท้จริง หรือผลจากการปรับการส่งออกที่ถูกหรือผิดทิศทาง ซึ่งมีหลักวิธีการวิเคราะห์โดยพิจารณาถึงผลการส่งออกของประเทศใดประเทศหนึ่ง เมื่อสมมติว่าประเทศดังกล่าวพยายามรักษาส่วนแบ่งตลาดโลกไว้เท่าเดิม ทั้งนี้เพื่อเพิ่มอุปสงค์การส่งออกปลาทูน่ากระป๋องของไทยไปประเทศสหรัฐอเมริกา และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันการส่งออกปลาทูน่ากระป๋องของไทยไปยังประเทศสหรัฐอเมริกาให้มากยิ่งขึ้นด้วย (ภาพที่ 3)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3 กรอบแนวความคิด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สมมติฐานของการศึกษา

1. ราคาส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องของไทยไปยังสหรัฐอเมริกาปรับตัวขึ้นราคาผู้บริโภคของสหรัฐอเมริกาไม่มีความสัมพันธ์กับปริมาณอุปสงค์การส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องของไทยไปสหรัฐอเมริกา
2. รายได้ประชากรชาติต่อบุคคลของประเทศสหรัฐอเมริกาปรับตัวขึ้นราคาผู้บริโภคของสหรัฐอเมริกาไม่มีความสัมพันธ์กับปริมาณอุปสงค์การส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องของไทยไปสหรัฐอเมริกา
3. อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศไทยกับสหรัฐอเมริกาไม่มีความสัมพันธ์กับปริมาณอุปสงค์การส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องของไทยไปสหรัฐอเมริกา
4. จำนวนประชากรของสหรัฐอเมริกาไม่มีความสัมพันธ์กับปริมาณอุปสงค์การส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องของไทยไปสหรัฐอเมริกา
5. ราคาส่งออกปลาทุ่นำสดของแคนาดาไปสหรัฐอเมริกาปรับตัวขึ้นราคาผู้บริโภคของประเทศสหรัฐอเมริกาไม่มีความสัมพันธ์กับปริมาณอุปสงค์การส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องของไทยไปสหรัฐอเมริกา
6. ค่าดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏของการส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องของไทยไปยังประเทศสหรัฐอเมริกา มีค่าน้อยกว่า 1 แสดงถึงความได้เปรียบในการส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศคู่แข่ง
7. ส่วนแบ่งตลาดปลาทุ่นำกระป๋องของประเทศไทยไม่มีการเปลี่ยนแปลง อันเนื่องมาจากการขยายตัวของตลาด ผลจากการกระจายตลาด ผลจากการแข่งขันทางการตลาด และผลจากการปรับตัวของการส่งออก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

วิธีการศึกษา

ในบทนี้ได้แบ่งเนื้อหาออกเป็น 2 ส่วนซึ่งประกอบด้วย ส่วนแรกเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลต่างๆ จากเอกสาร รายงานการศึกษา บทความ งานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนข้อมูลทางสถิติจากหน่วยงานราชการ และเอกชนที่ได้เก็บรวบรวมไว้ ส่วนที่ 2 เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 และวัตถุประสงค์ข้อที่ 4 ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นข้อมูลทุติยภูมิ แบบอนุกรมเวลาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2535-2552 ซึ่งเป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการค้าระหว่างประเทศของการส่งออกปลาทูน่ากระป๋อง โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาตลาดปลาทูน่ากระป๋องของไทยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร งานวิจัยต่างๆ และจากหน่วยงานราชการต่างๆ เช่น กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ เพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย เป็นต้น
2. ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่ออุปสงค์การส่งออกปลาทูน่ากระป๋องของไทยไปยังประเทศสหรัฐอเมริกาได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกรมศุลกากร กองทุนการเงินระหว่างประเทศ และธนาคารแห่งประเทศไทย
3. ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏของการส่งออกปลาทูน่ากระป๋องของประเทศไทยไปประเทศสหรัฐอเมริกาเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศคู่แข่งชั้นที่สำคัญได้เก็บรวบรวมข้อมูลจาก Global Trade Atlas และ World Trade Atlas
4. ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดปลาทูน่ากระป๋องของประเทศไทยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจาก Global Trade Atlas และ World Trade Atlas

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 โดยจะทำการศึกษาดตลาดปลาทุ่นำกระป๋องของไทย ได้แก่ สถานการณ์ตลาดส่งออกและส่วนครองตลาดของประเทศไทยและคู่แข่งในตลาดสหรัฐอเมริกา รวมถึงมาตรการเกี่ยวกับการนำเข้าปลาทุ่นำกระป๋องของสหรัฐอเมริกาและคู่แข่ง โดยอาศัยวิธีการทางสถิติอย่างง่ายในรูปร้อยละ ค่าเฉลี่ยในรูปของตารางในการประกอบการอธิบาย

2. เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ในการศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่ออุปสงค์การส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องของไทยไปยังประเทศสหรัฐอเมริกา โดยอาศัยการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ และใช้วิธีกำลังสองน้อยที่สุดแบบธรรมดาในรูปแบบฟังก์ชันอุปสงค์แบบล็อกคู่ ซึ่งเป็นวิธีการทางสถิติ ที่นำมาประยุกต์เพื่อใช้หาความสัมพันธ์ของตัวแปรที่เกี่ยวข้องว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างไร และนำผลที่ได้จากการศึกษามาคำนวณหาค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์ในการส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องของไทยไปสหรัฐอเมริกา โดยใช้แบบจำลอง

กำหนดให้

$$Qd_t = f(FOB_t, EXCH_t, NI_t, POP_t, AFOB_t)$$

Qd_t = ปริมาณการส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องของไทยไปสหรัฐอเมริกาในปีที่ t มีหน่วยเป็นตัน

FOB_t = ราคาส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องของไทยไปสหรัฐอเมริกาปรับด้วยดัชนีราคาผู้บริโภคของสหรัฐอเมริกาในปีที่ t มีหน่วยเป็นดอลลาร์สหรัฐต่อตัน

NI_t = รายได้ประชาชาติต่อคนของประเทศสหรัฐอเมริกาปรับด้วยดัชนีราคาผู้บริโภคของประเทศสหรัฐอเมริกาในปีที่ t มีหน่วยเป็นดอลลาร์สหรัฐต่อคน

$EXCH_t$ = อัตราแลกเปลี่ยนเงินระหว่างประเทศไทยกับประเทศสหรัฐอเมริกาในปีที่ t มีหน่วยเป็นบาทต่อดอลลาร์สหรัฐ

POP_t = จำนวนประชากรของสหรัฐอเมริกาในปีที่ t มีหน่วยเป็นล้านคน

$AFOB_t$ = ราคาส่งออกปลาทุ่นำสดของประเทศแคนาดาไปสหรัฐอเมริกาปรับด้วยดัชนีราคาผู้บริโภคของสหรัฐอเมริกาในปีที่ t มีหน่วยเป็นดอลลาร์สหรัฐต่อตัน

จากแบบจำลองสมการอุปสงค์เพื่อการส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องของไทยไปยังประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งจำเป็นต้องใช้การประมาณการด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุดเพราะจะทำให้ไม่เกิดปัญหาอคติ และไม่เที่ยงตรง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปแบบฟังก์ชันที่ใช้ในการวิเคราะห์อุปสงค์เพื่อการส่งออกปลาทูน่ากระป๋องของไทยไปประเทศสหรัฐอเมริกา มี 4 รูปแบบ ดังนี้

1. ฟังก์ชันอุปสงค์แบบเส้นตรง

$$Y_t = a + b_1 X_{it} + U_t$$

2. ฟังก์ชันอุปสงค์แบบกึ่งลอจ

$$Y_t = a + b_1 \log X_{it} + U_t$$

3. ฟังก์ชันอุปสงค์แบบลอจคคู้

$$\log Y_t = a + b_1 \log X_{it} + U_t$$

4. ฟังก์ชันอุปสงค์แบบอินเวอร์สลอจคคู้

$$\log Y_t = a + b_1 X_{it} + U_t$$

กำหนดให้

Y_t = ตัวแปรตามในปีที่ t

X_{it} = ตัวแปรอิสระชนิด i ปีที่ t

a = ค่าคงที่

b_i = ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรอิสระชนิด i

U_t = ค่าความคลาดเคลื่อน

ในการพิจารณาเลือกสมการอุปสงค์เพื่อให้เหมาะสมกับลักษณะข้อมูลที่นำมาใช้นั้นพิจารณาได้จากค่าสถิติต่าง ๆ ดังนี้

1. พิจารณาจากเครื่องหมายของค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรอิสระ จะเลือกฟังก์ชันที่มีเครื่องหมายตรงกับสมมติฐานทางเศรษฐศาสตร์
2. พิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ (R square) จะเลือกฟังก์ชันที่มีค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจสูงสุด
3. พิจารณาความมีนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์ที่คำนวณได้ของตัวแปรในแต่ละฟังก์ชันจะเลือกฟังก์ชันที่มีจำนวนค่าสัมประสิทธิ์ที่มีนัยสำคัญมากที่สุด
4. พิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนเฉลี่ย (Mean Square Error: MSE) ฟังก์ชันที่มีค่า MSE ต่ำจะเป็นฟังก์ชันที่เหมาะสมกับข้อมูล

3. เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 ในการวิเคราะห์ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏของการส่งออกปลาทูน่ากระป๋องของประเทศไทยไปประเทศสหรัฐอเมริกาเมื่อเปรียบเทียบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กับประเทศคู่แข่งที่สำคัญ คือ ประเทศฟิลิปปินส์ ประเทศอินโดนีเซีย และประเทศเอกวาดอร์ โดยใช้ค่าดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏ เพื่อชี้ให้เห็นว่าประเทศไทยมีความได้เปรียบในการส่งออกปลาทูน่ากระป๋องไปประเทศสหรัฐอเมริกาหรือไม่ โดยใช้สูตร ดังนี้

$$RCA_{ik} = (X_{ik} \div X_i) \div (X_{wk} \div X_w)$$

โดยกำหนดให้

RCA_{ik} = ดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบของปลาทูน่ากระป๋องของประเทศ i

X_{ik} = มูลค่าการส่งออกปลาทูน่ากระป๋องของประเทศ i ไปยังประเทศสหรัฐอเมริกา (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)

X_i = มูลค่าการส่งออกสินค้าทั้งหมดของประเทศ i ไปยังประเทศสหรัฐอเมริกา (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)

X_{wk} = มูลค่าการนำเข้าปลาทูน่ากระป๋องของประเทศสหรัฐอเมริกา (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)

X_w = มูลค่าการนำเข้าสินค้าทั้งหมดของประเทศสหรัฐอเมริกา (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)

k = ปลาทูน่ากระป๋อง

i = ประเทศที่ส่งออกปลาทูน่ากระป๋องไปยังประเทศสหรัฐอเมริกา

$i = 1$ คือ ประเทศไทย

$i = 2$ คือ ประเทศฟิลิปปินส์

$i = 3$ คือ ประเทศอินโดนีเซีย

$i = 4$ คือ ประเทศเอกวาดอร์

w = ประเทศสหรัฐอเมริกา

4. เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ข้อที่ 4 ในการวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดปลาทูน่ากระป๋องของประเทศไทย จะใช้แบบจำลองส่วนแบ่งตลาดคงที่ เพื่อพิจารณาถึงการเปลี่ยนแปลงของมูลค่าการส่งออกปลาทูน่ากระป๋องของประเทศไทยในตลาดสหรัฐอเมริกาว่าเกิดจากปัจจัยด้านใด แล้วนำผลการวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดปลาทูน่ากระป๋องของไทยมา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เปรียบเทียบกับประเทศคู่แข่งกัน โดยใช้แบบจำลองส่วนแบ่งตลาดคงที่สามารถเขียนสมการได้ดังนี้

$$A_i = W_i + D_i + P_i^* + (P_i - P_i^*)$$

กำหนดให้

- A_i = การขยายตัวของการส่งออกที่แท้จริง
- W_i = ผลจากการขยายตัวของอุปสงค์โลก หรือการส่งออกทั้งหมดของโลก
- D_i = ผลจากการกระจายตลาด
- P_i^* = ผลจากการแข่งขันที่แท้จริง
- $(P_i - P_i^*)$ = ผลกระทบรวมจากการปรับการส่งออกถูกหรือผิดทิศทาง
- i = ประเทศผู้ส่งออกหรือกลุ่มประเทศผู้ส่งออก
- $i = 1$ คือ ประเทศไทย
- $i = 2$ คือ ประเทศฟิลิปปินส์
- $i = 3$ คือ ประเทศอินโดนีเซีย
- $i = 4$ คือ ประเทศเอกวาดอร์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

ผลการศึกษา

ในบทนี้เป็นการนำเสนอผลการศึกษาซึ่งประกอบด้วย 3 ส่วนตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา คือ ส่วนที่หนึ่งผลการศึกษาด้านการตลาดส่งออกปลาหูน้ำกระป๋องของประเทศไทยไปยังประเทศสหรัฐอเมริกา ส่วนที่สองเป็นการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่ออุปสงค์การส่งออกปลาหูน้ำกระป๋องของประเทศไทยไปประเทศสหรัฐอเมริกา โดยอาศัยการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุคูณ และใช้วิธีกำลังสองน้อยที่สุดแบบธรรมดา ในการประมาณค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรอิสระต่างๆ และส่วนที่สามเป็นการวิเคราะห์ความสามารถในการแข่งขันของปลาหูน้ำกระป๋องของไทยกับประเทศคู่แข่งชั้น ได้แก่ ประเทศฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย และเอกวาดอร์ในตลาดสหรัฐอเมริกา โดยพิจารณาค่าดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏและการวิเคราะห์ผลกระทบด้านต่างๆ ที่มีผลต่อการขยายตัวของมูลค่าการส่งออกปลาหูน้ำกระป๋องของประเทศไทยไปยังประเทศสหรัฐอเมริกา โดยใช้แบบจำลองส่วนแบ่งตลาดคงที่มาทำการวิเคราะห์ ผลการศึกษามีดังนี้

การตลาดส่งออกปลาหูน้ำกระป๋องของประเทศไทยไปประเทศสหรัฐอเมริกา

ตลาดปลาหูน้ำกระป๋องของไทยเป็นตลาดเพื่อการส่งออกเป็นหลัก ซึ่งมีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 90 ของปริมาณการผลิตทั้งหมด ส่วนที่เหลืออีกร้อยละ 10 จะถูกวางจำหน่ายภายในประเทศ โดยตลาดส่งออกที่สำคัญของไทย ได้แก่ ประเทศสหรัฐอเมริกา ในปี พ.ศ. 2551 มีปริมาณการส่งออก 94,911.13 ตัน มูลค่า 12,598.98 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 20.15 ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมด (กรมประมง, 2552)

ถึงแม้ประเทศไทยเป็นผู้นำด้านการส่งออกปลาหูน้ำกระป๋องของโลก แต่การส่งออกไปยังตลาดต่างประเทศยังต้องเผชิญกับปัญหาการกีดกันทางการค้าที่มีใช้ภาษีจากประเทศคู่ค้าที่สำคัญ ซึ่งก็คือ ตลาดสหรัฐอเมริกาและตลาดสหภาพยุโรป โดยมาตรการที่นำมาใช้ ได้แก่ การบังคับให้ปฏิบัติตามระเบียบการนำเข้า เช่น การผลิตต้องได้ผ่านการตรวจสอบและรับรองคุณภาพตามระบบต่างๆ การติดฉลากด้านสิ่งแวดล้อม (คู่มือปลาโลมาและเต่าทะเล) การติดฉลากแหล่งกำเนิดของสินค้า เป็นต้น และจากการที่ประเทศไทยเป็นผู้ส่งออกปลาหูน้ำกระป๋องเป็นรายใหญ่ของสหรัฐอเมริกา แต่เนื่องจากว่าในขณะนี้ผู้บริโภคชาวอเมริกันได้ให้ความระมัดระวังต่อสาร

ปรอทตกค้างในผลิตภัณฑ์อาหารทะเลกระป๋อง จึงส่งผลให้การนำเข้าปลาหูน้ำกระป๋องในรอบ 3 ปี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชะลดตัวลง และมีราคาจำหน่ายลดลงด้วยเช่นกัน รวมทั้งขณะนี้กำลังซื้อของผู้บริโภคชาวอเมริกัน มีแนวโน้มลดลง จากภาวะเศรษฐกิจและปัญหาหนี้เสีย แม้จะไม่ส่งผลกระทบต่อปริมาณการบริโภคปลากระป๋องมากนัก แต่ปัญหาเศรษฐกิจก็ส่งผลต่อการเลือกซื้อของผู้บริโภคบริโภค ในขณะที่ราคาปลาทูน่ากระป๋องโดยเฉพาะปลาทูน่ากระป๋องในสหรัฐอเมริกาปรับตัวสูงขึ้น เนื่องจากปัญหาปริมาณปลาทูน่ามีน้อยลงและราคาแพงขึ้นทำให้คนอเมริกันหันไปบริโภคปลาทูน่ากระป๋องเกรดรองลงไปมากขึ้น นอกจากนี้คนอเมริกันบางส่วนก็หันไปบริโภคปลาทูน่าสด เนื่องจากกระแสอาหารเพื่อสุขภาพ รวมทั้งผู้ส่งออกปลาทูน่ากระป๋องจากไทยยังต้องเผชิญการแข่งขันที่รุนแรงมากขึ้นจากคู่แข่ง คือประเทศฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย และเอกวาดอร์ อย่างไรก็ตาม ข้อได้เปรียบของผู้ประกอบการธุรกิจปลากระป๋องของไทย คือ การเข้าไปลงทุนในโรงงานปลากระป๋องในสหรัฐอเมริกา ซึ่งนับว่าเป็นกลยุทธ์การขยายตลาดในประเทศคู่ค้าที่สำคัญโดยตรง (นริศ, 2550)

ส่วนในด้านของช่องทางจำหน่ายสินค้าปลาทูน่ากระป๋องในประเทศสหรัฐอเมริกานั้น แบ่งออกเป็น 5 ช่องทางด้วยกัน ได้แก่

1. การจำหน่ายปลีกตามร้านค้าย่อยและซูเปอร์มาร์เก็ตต่างๆ ที่ตั้งอยู่แต่ละชุมชนของแต่ละมลรัฐ การจำหน่ายปลีกเป็นช่องทางการจำหน่ายที่สามารถกระจายสินค้าได้มากที่สุดประมาณร้อยละ 60 ของช่องทางจำหน่ายทั้งหมด
2. สถานบริการต่างๆ เช่น ร้านอาหาร ภัตตาคาร โรงแรม โรงพยาบาล เป็นต้น
3. การจำหน่ายส่งให้กับกลุ่มชมรมหรือพ่อค้าขายส่ง
4. การจำหน่ายภายใต้เครื่องหมายการค้าของลูกค้า (รับจ้างผลิตให้ลูกค้า)
5. กองทัพของรัฐบาลอเมริกัน

คู่แข่งของประเทศไทยในการส่งออกปลาทูน่ากระป๋องไปยังประเทศสหรัฐอเมริกา

ในการส่งออกปลาทูน่ากระป๋องไปยังประเทศสหรัฐอเมริกาจะต้องแข่งขันกับประเทศคู่แข่งที่สำคัญต่างๆ ดังนี้

ประเทศฟิลิปปินส์ เป็นประเทศผู้ผลิตปลาทูน่ากระป๋องรายสำคัญอันดับ 2 ของเอเชีย รองจากไทยและเป็นผู้ส่งออกปลาทูน่ากระป๋องรายสำคัญอันดับ 4 ของโลกในปี พ.ศ. 2552 ด้วยส่วนแบ่งตลาดร้อยละ 6.5 เนื่องจากชายฝั่งทะเลรอบเกาะฟิลิปปินส์มีความอุดมสมบูรณ์ ประกอบกับฟิลิปปินส์มีกองเรือทูน่าเป็นของตนเอง และค่าจ้างแรงงานต่ำ ทำให้มีความได้เปรียบด้านต้นทุนการผลิต สามารถส่งออกได้ในราคาที่ถูกว่าของประเทศไทย (ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้า

แห่งประเทศไทย, 2553) และในปี พ.ศ. 2552 ประเทศฟิลิปปินส์ส่งออกปลาทูน่ากระป๋องไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่ส่งมอบให้บริษัทฯ เพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อผู้ผู้เห็นใจขอสงวนสิทธิ์ในการนำข้อมูลไปใช้ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นอันดับ 2 รองจากประเทศไทย หรือคิดเป็นร้อยละ 11.44 ของการนำเข้าปลาทูน่ากระป๋องของประเทศสหรัฐอเมริกาทั้งหมด (ภาพที่ 4)

ประเทศอินโดนีเซีย เป็นผู้ส่งออกปลาทูน่ากระป๋องสำคัญอันดับ 6 ของโลกในปี พ.ศ. 2552 ด้วยส่วนแบ่งตลาดร้อยละ 4.9 เนื่องจากประเทศอินโดนีเซียมีทรัพยากรสัตว์น้ำที่อุดมสมบูรณ์ รวมทั้งเป็นแหล่งจับปลาทูน่าน้ำลึกที่สำคัญ และอุตสาหกรรมปลาทูน่ากระป๋องส่งออกของอินโดนีเซียกำลังมีแนวโน้มเติบโตอยู่ในช่วงพัฒนาระบบควบคุมคุณภาพให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล ซึ่งทำให้เป็นคู่แข่งในการส่งออกปลาทูน่ากระป๋องในตลาดสหรัฐอเมริกาและสหภาพยุโรป และในปี พ.ศ. 2552 ประเทศอินโดนีเซียส่งออกปลาทูน่ากระป๋องไปประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นอันดับ 3 รองจากประเทศไทย และประเทศฟิลิปปินส์ หรือคิดเป็นร้อยละ 6.12 ของการนำเข้าปลาทูน่ากระป๋องของประเทศสหรัฐอเมริกาทั้งหมด (ภาพที่ 4)

ประเทศเอกวาดอร์ เป็นผู้ส่งออกปลาทูน่ากระป๋องสำคัญอันดับ 2 ของโลกในปี พ.ศ. 2551 ด้วยส่วนแบ่งตลาดร้อยละ 8.5 เนื่องจากประเทศเอกวาดอร์อยู่ใกล้แหล่งวัตถุดิบ และใกล้ตลาดสหรัฐอเมริกามากกว่าไทย ทำให้มีความได้เปรียบด้านต้นทุนค่าขนส่งวัตถุดิบและสินค้าไปสหรัฐอเมริกา ประกอบกับเอกวาดอร์เป็นหนึ่งในประเทศที่ได้รับสิทธิพิเศษทางภาษีจากสหรัฐอเมริกาและสหภาพยุโรป ส่งผลให้ผู้ผลิตปลาทูน่ากระป๋องที่สำคัญหลายราย เช่น Star Kist ผู้ผลิตปลาทูน่ากระป๋องและแปรรูปรายใหญ่ของสหรัฐอเมริกาย้ายฐานการผลิตไปที่เอกวาดอร์ และในปี พ.ศ. 2552 ประเทศเอกวาดอร์ส่งออกปลาทูน่ากระป๋องไปประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นอันดับ 4 รองจากประเทศไทย ประเทศฟิลิปปินส์ และประเทศอินโดนีเซีย หรือคิดเป็นร้อยละ 2.77 ของการนำเข้าปลาทูน่ากระป๋องของประเทศสหรัฐอเมริกาทั้งหมด (ภาพที่ 4)

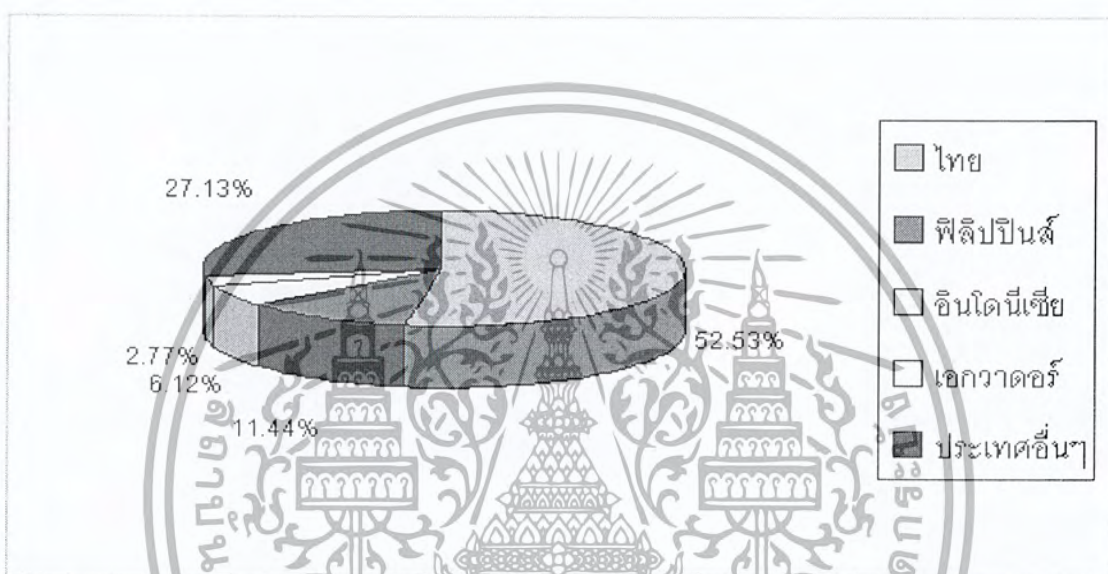
ส่วนการนำเข้าปลาทูน่ากระป๋องของประเทศสหรัฐอเมริกาจากประเทศอื่นๆ นอกเหนือจากการนำเข้าปลาทูน่ากระป๋องจากประเทศไทย ประเทศฟิลิปปินส์ ประเทศอินโดนีเซีย และประเทศเอกวาดอร์ คือ ส่วนแบ่งตลาดอีกร้อยละ 27.13 ของการนำเข้าปลาทูน่ากระป๋องของประเทศสหรัฐอเมริกาทั้งหมด (ภาพที่ 4)

ปริมาณการนำเข้าปลาทูน่ากระป๋องของประเทศสหรัฐอเมริกา

ประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นตลาดปลาทูน่ากระป๋องที่สำคัญของประเทศไทย โดยในด้านของอุตสาหกรรมประมงปลาทูน่ากระป๋องเป็นสินค้าที่ได้รับความนิยมในการนำเข้ารองลงมาจากสินค้ากุ้ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประเทศสหรัฐอเมริกา มีปริมาณการนำเข้าปลาทูน่ากระป๋องในช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2547-2552 มีปริมาณการนำเข้าทั้งหมดเฉลี่ยเท่ากับ 234,863 ตัน โดยในปี พ.ศ. 2548 มีปริมาณการนำเข้าสูงสุดเท่ากับ 254,519 ตัน และในช่วงปี พ.ศ. 2549-2551 มีปริมาณลดลงอย่างต่อเนื่องโดยในปี พ.ศ. 2551 มีปริมาณการนำเข้าต่ำที่สุดเท่ากับ 217,024 ตัน และในปี พ.ศ. 2552 มีปริมาณเพิ่มขึ้นเท่ากับ 231,130 ตัน (ตารางที่ 4)

ภาพที่ 4 ส่วนแบ่งตลาดการส่งออกปลาทูน่ากระป๋องไปยังประเทศสหรัฐอเมริกาปี พ.ศ. 2552 ที่มา: (จากตารางที่ 4)

จากตารางที่ 4 เห็นได้ว่าประเทศสหรัฐอเมริกานำเข้าปลาทูน่ากระป๋องจากประเทศไทยมากเป็นอันดับที่ 1 รองลงมาคือ ประเทศเอกวาดอร์ ประเทศฟิลิปปินส์ และประเทศอินโดนีเซีย ซึ่งประเทศสหรัฐอเมริกานำเข้าปลาทูน่ากระป๋องเป็นอันดับที่ 2 อันดับที่ 3 และอันดับที่ 4 ตามลำดับ โดยมีปริมาณการนำเข้าปลาทูน่ากระป๋องจากประเทศไทย 98,472 ตันในปี พ.ศ. 2547 และเพิ่มขึ้นเป็น 111,826 ตันในปี พ.ศ. 2548 และปริมาณลดลงอย่างมากในปี พ.ศ. 2549-2550 เหลือ 103,188 ตัน และ 87,696 ตัน ตามลำดับ และกลับมีปริมาณเพิ่มขึ้นในปี พ.ศ. 2551-2552 เป็น 94,911 ตัน และ 121,418 ตัน ตามลำดับ

ประเทศสหรัฐอเมริกานำเข้าปลาทูน่ากระป๋องจากประเทศเอกวาดอร์ 32,929 ตันในปี พ.ศ. 2547 และมีปริมาณลดลงอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548-2552 โดยลดลงเหลือ 30,977 ตัน 23,041 ตัน 14,421 ตัน 9,267 ตัน และ 6,393 ตัน ตามลำดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประเทศสหรัฐอเมริกานำเข้าปลาทูน่ากระป๋องจากประเทศฟิลิปปินส์ 23,673 ตันในปี พ.ศ. 2547 และลดลงเหลือ 8,451 ตันในปี พ.ศ. 2548 และในช่วงปี พ.ศ. 2549-2551 มีปริมาณเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องเป็น 8,982 ตัน 13,301 ตัน และ 27,011 ตัน ตามลำดับ และลดลงในปี พ.ศ. 2552 เท่ากับ 26,446 ตัน

ประเทศสหรัฐอเมริกานำเข้าปลาทูน่ากระป๋องจากประเทศอินโดนีเซีย 16,525 ตันในปี พ.ศ. 2547 และเพิ่มขึ้นเป็น 18,334 ตันในปี พ.ศ. 2548 และช่วงปี พ.ศ. 2549-2551 มีปริมาณลดลงอย่างต่อเนื่องเท่ากับ 17,031 ตัน 15,389 ตัน และ 12,228 ตัน ตามลำดับ และเพิ่มขึ้นในปี พ.ศ. 2552 เท่ากับ 14,156 ตัน

ตารางที่ 4 ปริมาณการนำเข้าปลาทูน่ากระป๋องของประเทศไทยจากประเทศสหรัฐอเมริกาแยกเป็นรายประเทศ ระหว่างปี พ.ศ. 2547-2552 (ตัน)

ปี พ.ศ.	ไทย	เอกวาดอร์	ฟิลิปปินส์	อินโดนีเซีย	รวมทุกประเทศ
2547	98,472	32,929	23,673	16,525	248,111
2548	111,826	30,977	8,451	18,334	254,519
2549	103,188	23,041	8,982	17,031	240,497
2550	87,696	14,421	13,301	15,389	217,898
2551	94,911	9,267	27,011	12,228	217,024
2552	121,418	6,393	26,446	14,156	231,130
เฉลี่ย	102,919	19,505	17,977	15,611	234,863

ที่มา: (Global Trade Atlas, 2010)

แนวโน้มการนำเข้าปลาทูน่ากระป๋องของประเทศไทยจากประเทศสหรัฐอเมริกา

จากการศึกษาถึงปริมาณปลาทูน่ากระป๋องที่ประเทศสหรัฐอเมริกานำเข้าจากประเทศไทย ประเทศเอกวาดอร์ ประเทศฟิลิปปินส์ และประเทศอินโดนีเซีย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547-2552 จะเห็นได้ว่าประเทศสหรัฐอเมริกามีแนวโน้มการนำเข้าจากประเทศต่างๆ ที่ไม่แน่นอนในแต่ละปี (ภาพที่ 5)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากภาพที่ 5 เห็นได้ว่าประเทศสหรัฐอเมริกามีการนำเข้าปลาทุ่นำกระป๋องจากประเทศไทยมากที่สุดเป็นอันดับ 1 รองลงมาได้แก่ ประเทศเอกวาดอร์ ประเทศฟิลิปปินส์ และประเทศอินโดนีเซีย เป็นอันดับ 2 อันดับ 3 และอันดับ 4 ตามลำดับ ทั้งนี้เพราะประเทศไทยมีความได้เปรียบในด้านคุณภาพของสินค้าและมาตรฐานเป็นที่ยอมรับในระดับสากล รวมทั้งผู้บริโภคชาวอเมริกันในปัจจุบันได้ให้ความสำคัญในเรื่องสุขภาพอนามัยและคุณค่าทางอาหารที่บริโภคเป็นอย่างมาก โดยได้หันมาบริโภคอาหารที่มีปริมาณไขมันและคอเลสเตอรอลต่ำประเภทเนื้อสีขาว โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาหารทะเล และในบรรดาอาหารทะเลกระป๋องปลาทุ่นำกระป๋องเป็นอาหารที่ชาวอเมริกันนิยมรับประทานเป็นอย่างมาก (ปิยะวรรณ, 2548)

การนำเข้าปลาทุ่นำกระป๋องของประเทศไทยจากประเทศสหรัฐอเมริกาเห็นได้จากกราฟมีแนวโน้มที่เพิ่มขึ้นและลดลงเป็นบางช่วง โดยในปี พ.ศ. 2547-2548 ลักษณะของกราฟมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ในปี พ.ศ. 2549-2550 ลักษณะกราฟมีแนวโน้มลดลง และกลับมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในปี พ.ศ. 2551-2552 อย่างไรก็ตาม ในอนาคตคาดว่าแนวโน้มการนำเข้าปลาทุ่นำกระป๋องของประเทศไทยจากประเทศสหรัฐอเมริกามีเพิ่มสูงขึ้น ทั้งนี้เพราะปลาทุ่นำกระป๋องของประเทศไทยยังคงมีส่วนแบ่งตลาดที่มากกว่าประเทศคู่แข่งรายอื่น รวมทั้งคุณภาพของสินค้าและมาตรฐานเป็นที่ยอมรับในระดับสากลของประเทศไทยอีกด้วย

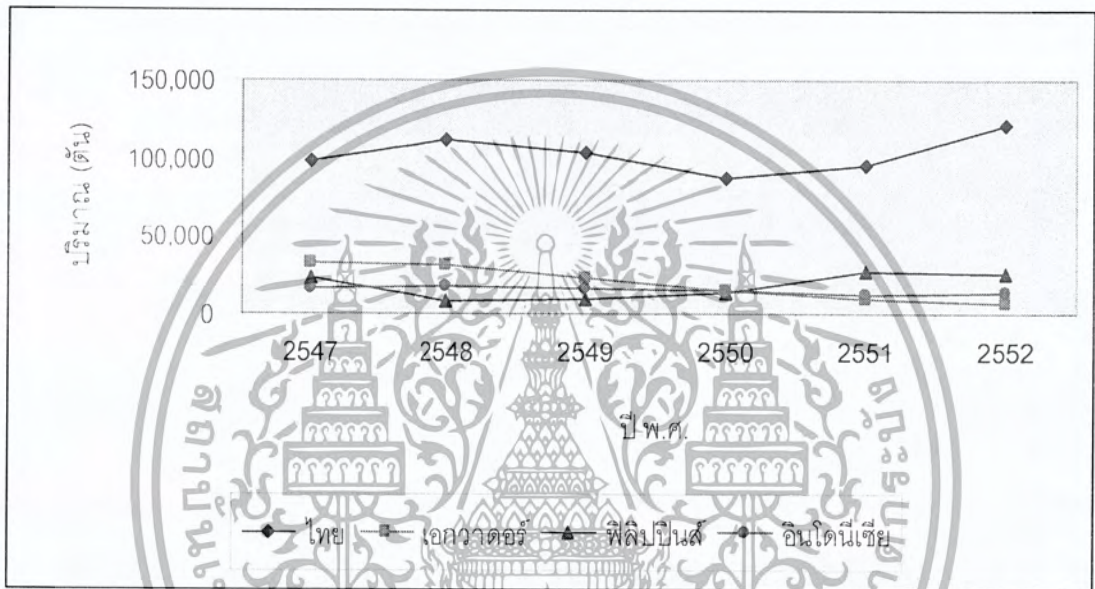
การนำเข้าปลาทุ่นำกระป๋องของประเทศไทยจากประเทศเอกวาดอร์เห็นได้ว่าลักษณะของกราฟมีแนวโน้มที่ลดลงอย่างต่อเนื่อง และในปี พ.ศ. 2552 กราฟจะเป็นจุดที่ต่ำมากกว่าปีอื่นๆ อย่างไรก็ตาม ในอนาคตคาดว่าประเทศสหรัฐอเมริกาจะนำเข้าปลาทุ่นำกระป๋องจากประเทศเอกวาดอร์เพิ่มขึ้น เนื่องจากตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547-2552 การนำเข้าปลาทุ่นำกระป๋องของประเทศไทยจากประเทศเอกวาดอร์ยังมีปริมาณโดยเฉลี่ยเป็นอันดับ 2 รองจากไทยเท่ากับ 19,505 ตัน (ตารางที่ 4) และเอกวาดอร์จะเป็นคู่แข่งที่สำคัญของไทยในตลาดสหรัฐอเมริกา เนื่องจากอยู่ใกล้แหล่งวัตถุดิบ และใกล้ตลาดสหรัฐอเมริกามากกว่าไทย ทำให้มีความได้เปรียบด้านต้นทุนค่าขนส่งวัตถุดิบและสินค้าไปสหรัฐอเมริกา

การนำเข้าปลาทุ่นำกระป๋องของประเทศไทยจากประเทศฟิลิปปินส์ เห็นได้ว่าตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547-2552 ลักษณะกราฟมีแนวโน้มลดลงบางช่วงและเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากประเทศฟิลิปปินส์เป็นผู้ผลิตปลาทุ่นำกระป๋องรายสำคัญ และมีสหรัฐอเมริกาเป็นตลาดส่งออกที่สำคัญอันดับ 1 รวมทั้งชายฝั่งทะเลรอบเกาะฟิลิปปินส์มีความอุดมสมบูรณ์ ประกอบกับฟิลิปปินส์มีกองเรือทุ่นำเป็นของตนเอง และค่าจ้างแรงงานต่ำ ทำให้มีความได้เปรียบด้านต้นทุนการผลิต สามารถส่งออกได้ในราคาที่ถูกลงกว่าของประเทศไทย คาดว่าในอนาคต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แนวโน้มการนำเข้าปลาทุ่นำกระป๋องของประเทศสหรัฐอเมริกาประเทศฟิลิปปินส์นั้นจะมีปริมาณที่เพิ่มขึ้น

การนำเข้าปลาทุ่นำกระป๋องของประเทศสหรัฐอเมริกาจากประเทศอินโดนีเซีย เห็นได้ว่าตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547-2552 ลักษณะกราฟมีแนวโน้มค่อนข้างคงที่ คาดว่าในอนาคตแนวโน้มการนำเข้าปลาทุ่นำกระป๋องของประเทศสหรัฐอเมริกาประเทศอินโดนีเซียนั้นจะมีปริมาณคงที่

ภาพที่ 5 ปริมาณการนำเข้าปลาทุ่นำกระป๋องของประเทศสหรัฐอเมริการะหว่างปี พ.ศ. 2547-2552

ที่มา: (จากตารางที่ 4)

ปัญหาและอุปสรรคของการส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องของประเทศไทย

ด้านการผลิต

1. ปัญหาด้านวัตถุดิบ จากการทำประมงน้ำลึกของไทยยังมีประสิทธิภาพไม่เพียงพอในการจับปลาทุ่นำ อันเป็นผลมาจากการพัฒนายังมีข้อจำกัดในด้านเครื่องมือทำประมงทั้งปริมาณและคุณภาพ เช่น เรือประมงและเครื่องทุ่นแรงในการจับ ดังจะเห็นได้จากการที่ไทยมีเรือจับปลาทุ่นำที่มีศักยภาพเพียงลำเดียว คือ เรือมุกมณีของสหกรณ์ประมงทุ่นนำน้ำลึกไทย ที่ปัจจุบันจับปลาทุ่นำในมหาสมุทรอินเดียได้เพียงประมาณ 4,000 ตันต่อปีเท่านั้น ประกอบกับในอนาคตการจับปลา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่หรือใช้
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นำในมหาสมุทรอินเดีย ซึ่งจะทำให้ปริมาณกองเรือที่แต่ละประเทศมีอยู่ในปัจจุบันเป็นเกณฑ์ ทำให้ไทยสูญเสียโอกาสในการขายกองเรือประมงน้ำลึก นอกจากนี้ปัญหาเรื่องราคาน้ำมันที่เพิ่มขึ้นทำให้ความถี่ในการออกเรือลดลง ส่งผลต่อปริมาณปลาทูน่าในประเทศลดลงด้วย

2. ปัญหาด้านท่าเทียบเรือและสิ่งอำนวยความสะดวกในการขนถ่ายไม่เพียงพอ รวมถึงสถานประกอบการแปรรูปเบื้องต้น บางแห่งยังไม่ได้มาตรฐานความปลอดภัยทางอาหารตามระบบวิเคราะห์อันตรายและจุดวิกฤตที่ต้องควบคุม (HACCP) ซึ่งอาจจะถูกใช้เป็นข้อกีดกันทางการค้าในอนาคต

3. ปัญหาด้านต้นทุนการผลิตเพิ่มขึ้น เนื่องจากไม่มีเสถียรภาพของราคาปลาทูน่าในตลาดโลก การขาดแคลนแรงงานในโรงงาน ข้อจำกัดการใช้แรงงานต่างด้าว และการเพิ่มขึ้นของค่าแรงขั้นต่ำ

ด้านการตลาด

1. ปัญหาของตลาดในประเทศ ความต้องการบริโภคและการใช้ปลาทูน่าที่จับได้ในประเทศยังไม่ขยายตัวมากนักเนื่องจากปลาทูน่าหรือปลาโอที่จับได้มีขนาดเล็กกว่าปลานำเข้า ต้นทุนการแปรรูปจึงสูงกว่าการนำเข้า ประกอบกับการขยายตัวของการบินพาณิชย์โดยรวมในประเทศยังขยายตัวในอัตราที่ต่ำ จึงทำให้อุตสาหกรรมนี้ต้องพึ่งพาส่งออกเป็นหลัก

2. ปัญหาของตลาดต่างประเทศ การกีดกันทางการค้าเป็นปัญหาหลัก ตัวอย่างการใช้มาตรการกีดกันทางการค้าของประเทศผู้นำเข้าทั้งในรูปแบบภาษีและไม่ใช่อัตราที่ได้รับ ส่วนใหญ่เป็นปัญหาในด้านการให้สิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากร (GSP) และบังคับให้ปฏิบัติตามระเบียบการนำเข้า การผลิตต้องผ่านการตรวจสอบและรับรองคุณภาพตามระบบต่างๆ เช่น HACCP หลักเกณฑ์วิธีการที่ดีสำหรับการผลิต (GMP) เป็นต้น การติดฉลากด้านสิ่งแวดล้อม การติดฉลากแหล่งที่มาของสินค้า (Rule of Origin) และฉลากอื่นๆ โดยสามารถแบ่งตามประเทศคู่ค้าหลัก คือ

2.1 สหรัฐอเมริกา ใช้การกำหนดโควตาภาษีทูน่า โดยการนำเข้าต้องมีใบรับรองการตรวจสอบจากหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายของประเทศผู้ผลิตและต้องผ่านการตรวจสอบจากองค์การอาหารและยาของสหรัฐอเมริกา (USFDA) และ การพิจารณาให้สิทธิ GSP กับประเทศกลุ่ม Andean (โบลิเวีย โคลัมเบีย เอกวาดอร์ และเปรู) ด้วยเหตุผลด้านการปราบปรามยาเสพติดในกลุ่มประเทศดังกล่าว

2.2 กลุ่มประเทศสหภาพยุโรป ใช้การตัดสิทธิ GSP ทำให้ต้องเสียภาษีการนำเข้าในอัตราร้อยละ 24 ซึ่งสูงกว่าประเทศคู่แข่ง คือ ประเทศในเครืออาณานิคมกลุ่มประเทศ Africa Caribbean and Pacific (ACP) ที่มีอัตราร้อยละ 0

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษานั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3 กลุ่มประเทศตะวันออกกลาง ใช้ประเด็นการปนเปื้อนในน้ำมันถั่วเหลือง ซึ่งปัจจุบันได้แก้ไขโดยเปลี่ยนไปใช้น้ำมันเมล็ดทานตะวันแทน

การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคของอุตสาหกรรมปลาทูน่ากระป๋องไทย

จุดแข็ง

1. ประเทศไทยเป็นผู้ส่งออกปลาทูน่ากระป๋องรายใหญ่ที่สุดของโลก และมีธุรกิจต่อเนื่องครบวงจร รวมทั้งความพร้อมในด้านเครื่องมือและเทคโนโลยีที่ทันสมัย
2. แรงงานไทยมีศักยภาพและความชำนาญในการแปรรูปปลาทูน่าและสามารถลดการสูญเสียได้มาก
3. สินค้ามีคุณภาพและมาตรฐานเป็นที่ยอมรับในระดับสากล
4. ผู้ประกอบการไทยมีการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ใหม่ๆ ให้สะดวกและสอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภค
5. สินค้ามีความหลากหลายและมีมูลค่าที่เพิ่มมากขึ้น เช่น ทูน่าสลัด ทูน่าในน้ำมันทานตะวัน น้ำมันปลา
6. ประเทศไทยได้เปรียบด้านทำเลที่ตั้ง ซึ่งอยู่ระหว่างมหาสมุทรแปซิฟิกและมหาสมุทรอินเดีย อันเป็นแหล่งวัตถุดิบปลาทูน่ารวมกว่าร้อยละ 90 ของปริมาณปลาทูน่าทั่วโลก ทำให้มีความสะดวกในการรับซื้อวัตถุดิบ

จุดอ่อน

1. ขาดแคลนวัตถุดิบ เนื่องจากประเทศไทยไม่มีกองเรือเป็นของตัวเอง ทำให้ต้องพึ่งพาการนำเข้าปลาทูน่าถึงร้อยละ 80 ของปริมาณปลาทูน่าที่ใช้ทั้งหมด
2. เผชิญปัญหาขาดแคลนแรงงาน เนื่องจากสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ขึ้นแฉะและมีกลิ่นเหม็น
3. สุขอนามัยของแหล่งวัตถุดิบ และสถานที่ที่เกี่ยวข้องบางแห่ง เช่น เรือประมง และโรงงานแปรรูปขนาดเล็ก เป็นต้น ยังไม่ได้มาตรฐาน ส่งผลกระทบต่อคุณภาพผลิตภัณฑ์
4. ต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้น ซึ่งเกิดจากวัตถุดิบมีความผันผวนทั้งในด้านปริมาณและราคารวมทั้งด้านค่าแรงงานที่สูงขึ้น ตลอดจนภาชนะบรรจุกระป๋อง และกล่องกระดาษบรรจุภัณฑ์ที่มีราคาสูงขึ้นด้วย ทำให้เสียเปรียบประเทศคู่แข่งที่มีต้นทุนการผลิตที่ต่ำกว่าและอยู่ใกล้แหล่งวัตถุดิบมากกว่า เช่น ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. ผลิตตามคำสั่ง และไม่มีตราสินค้าของตนเอง
6. เรือจับไม่เพียงพอต่อความต้องการ เพื่อสร้างความมั่นคงด้านวัตถุดิบให้กับอุตสาหกรรม
7. ปลาทูน่ากระป๋องเป็นสินค้าราคาถูกในความรู้สึกของผู้บริโภค ทำให้ปรับขึ้นราคาขายได้ไม่มากนัก

โอกาส

1. การเจรจาเขตการค้าเสรี (FTA) กับประเทศต่างๆ ส่งผลให้ประเทศคู่เจรจาปรับลดอัตราภาษีนำเข้าปลาทูน่ากระป๋องจากไทย เช่น ญี่ปุ่นทยอยลดอัตราภาษีนำเข้าปลาทูน่ากระป๋องจากไทยตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2550 จากร้อยละ 9.6 เหลือร้อยละ 0 ภายในปี 2555 ทำให้เกิดการสนับสนุนการค้าอย่างเสรี
2. กระแสความนิยมบริโภคผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพ ปลาทูน่ากระป๋องจึงเป็นทางเลือกหนึ่ง ที่ได้รับความนิยมตามการขยายตัวของความต้องการของทั้งตลาดเดิม และตลาดใหม่ เช่น ตลาดตะวันออกกลาง แอฟริกาใต้
3. สภาพเศรษฐกิจและการเมืองของคู่แข่ง เช่น ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย ไม่มีเสถียรภาพ

อุปสรรค

1. ประเทศคู่แข่งมีวัตถุดิบเป็นของตัวเอง เนื่องจากมีกองเรือที่มีศักยภาพในการจับปลาทูน่าและใกล้แหล่งวัตถุดิบ
2. ความล่าช้าในการตรวจวิเคราะห์และประสิทธิภาพของผลการตรวจวิเคราะห์ออกใบรับรองจากหน่วยงานราชการ
3. การกีดกันทางการค้าจากต่างประเทศ ทั้งด้านภาษีและไม่ใช่ภาษี และการให้สิทธิประโยชน์กับประเทศคู่แข่ง (ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย, 2553)

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่ออุปสงค์การส่งออกปลาทูน่ากระป๋องของประเทศไทยไปประเทศสหรัฐอเมริกา

ในการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่ออุปสงค์การส่งออกปลาทูน่ากระป๋องของไทยไปสหรัฐอเมริกาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2535-2552 โดยรูปแบบสมการอุปสงค์เพื่อการส่งออกปลาทูน่ากระป๋องของไทยไปประเทศสหรัฐอเมริกาในการวิเคราะห์ครั้งนี้ ผลจากการประมาณค่าโดยวิธีเอกสารถูกเป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กำลังสองน้อยสุดแบบธรรมดา โดยการพิจารณาจากตารางที่ 5 ซึ่งใช้หลักเกณฑ์ตามที่ได้กล่าวไว้ในบทที่ 3 ได้รูปแบบฟังก์ชันที่เหมาะสมในการนำมาใช้วิเคราะห์อุปสงค์การส่งออกปลาทูน่ากระป๋องของไทยไปสหรัฐอเมริกา เป็นรูปแบบของฟังก์ชันอุปสงค์แบบลอจิสต์

ทั้งนี้สมการอุปสงค์เพื่อการส่งออกปลาทูน่ากระป๋องของไทยไปสหรัฐอเมริกามีตัวแปรตามคือ ปริมาณการส่งออกปลาทูน่ากระป๋องของไทยไปสหรัฐอเมริกา และมีตัวแปรอิสระทั้งหมด 5 ตัวคือ ราคาส่งออกปลาทูน่ากระป๋องของไทยไปสหรัฐอเมริกาปรับตัวขึ้นราคาผู้บริโภคของสหรัฐอเมริกา รายได้ประชาชาติต่อคนของประเทศสหรัฐอเมริกาปรับตัวขึ้นราคาผู้บริโภคของสหรัฐอเมริกา อัตราแลกเปลี่ยนเงินระหว่างไทยกับสหรัฐอเมริกา จำนวนประชากรของสหรัฐอเมริกา และราคาส่งออกปลาทูน่าสดของประเทศแคนาดาไปสหรัฐอเมริกาปรับตัวขึ้นราคาผู้บริโภคของสหรัฐอเมริกา ซึ่งมีผลการประมาณค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรต่างๆ ดังต่อไปนี้

$\ln Q_d$	$= -14.469 - 1.018 \ln FOB + 3.633 \ln NI + 0.004 \ln EXCH + 1.434 \ln POP + 0.551 \ln AFOB$
t-value	$= (-2.668)^* (4.958)^{**} (0.019)^{NS} (2.327)^* (3.345)^{**}$
R^2	0.818 S.E. 0.146
F	10.793 D.W. 2.470
*	มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95
**	มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99
NS	ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
จำนวนปีที่ใช้ในการวิเคราะห์ (n) = 18	

จากผลการวิเคราะห์ทางสถิติของสมการอุปสงค์การส่งออกปลาทูน่ากระป๋องของไทยไปสหรัฐอเมริกา ดังสมการข้างต้นพบว่า การเปลี่ยนแปลงปริมาณอุปสงค์การส่งออกปลาทูน่ากระป๋องของไทยไปสหรัฐอเมริกา (Q_d) สามารถอธิบายได้จากการเปลี่ยนแปลงราคาส่งออกปลาทูน่ากระป๋องของไทยไปสหรัฐอเมริกาปรับตัวขึ้นราคาผู้บริโภคของสหรัฐอเมริกา รายได้ประชาชาติต่อคนของประเทศสหรัฐอเมริกาปรับตัวขึ้นราคาผู้บริโภคของสหรัฐอเมริกา อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างไทยกับสหรัฐอเมริกา จำนวนประชากรของสหรัฐอเมริกา และราคาส่งออกปลาทูน่าสดของประเทศแคนาดาไปสหรัฐอเมริกาปรับตัวขึ้นราคาผู้บริโภคของสหรัฐอเมริกา โดยตัวแปรอิสระเหล่านี้สามารถอธิบายความแปรปรวนของปริมาณอุปสงค์การส่งออกปลาทูน่ากระป๋องของไทยไปสหรัฐอเมริกาได้ร้อยละ 81.80 (R^2) (ตารางภาคผนวกที่ 18)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนที่เหลืออีกร้อยละ 18.20 เป็นอิทธิพลจากปัจจัยอื่นๆ นอกเหนือจากที่กล่าวมาแล้ว ซึ่งไม่ได้นำมาพิจารณาในสมการ และเมื่อพิจารณาค่าสถิติ F เท่ากับ 10.793 ซึ่งแสดงว่าตัวแปรอิสระต่างๆ ในสมการสามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงอุปสงค์การส่งออกปลาทูน่ากระป๋องของไทยไปสหรัฐอเมริกาได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

จากการทดสอบระดับนัยสำคัญทางสถิติของค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรอิสระ พบว่าราคาส่งออกปลาทูน่ากระป๋องของไทยไปสหรัฐอเมริกาปรับตัวขึ้นราคาผู้บริโภคของสหรัฐอเมริกา มีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 รายได้ประชาชาติต่อคนของประเทศสหรัฐอเมริกาปรับตัวขึ้นราคาผู้บริโภคของสหรัฐอเมริกา มีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 จำนวนประชากรของสหรัฐอเมริกา มีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และราคาส่งออกปลาทูน่าสดของประเทศแคนาดาไปสหรัฐอเมริกาปรับตัวขึ้นราคาผู้บริโภคของสหรัฐอเมริกา มีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 แต่อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศระหว่างไทยและสหรัฐอเมริกาไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สำหรับค่าเดอริบิล-วัตสัน (Durbin-Watson: D.W.) มีค่าเท่ากับ 2.47 ซึ่งอยู่ในช่วง 1.50-2.50 แสดงว่าการวิเคราะห์ไม่เกิดปัญหาเกี่ยวกับการคลาดเคลื่อนของตัวอย่างไม่เป็นอิสระต่อกัน (ตารางภาคผนวกที่ 18)

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ของปัจจัยต่างๆ เหล่านี้ พบว่าสอดคล้องกับสมมติฐานทางทฤษฎีที่กำหนดไว้ กล่าวคือ เครื่องหมายของค่าสัมประสิทธิ์ราคาส่งออกปลาทูน่ากระป๋องของไทยไปสหรัฐอเมริกาปรับตัวขึ้นราคาผู้บริโภคของสหรัฐอเมริกาคือลบ หมายความว่า มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับอุปสงค์การส่งออกปลาทูน่ากระป๋องของไทยไปสหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ เครื่องหมายของค่าสัมประสิทธิ์รายได้ประชาชาติต่อคนของสหรัฐอเมริกาปรับตัวขึ้นราคาผู้บริโภคของสหรัฐอเมริกามีค่าเป็นบวก หมายความว่า มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับอุปสงค์การส่งออกปลาทูน่ากระป๋องของไทยไปสหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ เครื่องหมายของค่าสัมประสิทธิ์จำนวนประชากรของสหรัฐอเมริกามีค่าเป็นบวก หมายความว่า มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับอุปสงค์เพื่อการส่งออกปลาทูน่ากระป๋องของไทยไปสหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ เครื่องหมายของค่าสัมประสิทธิ์ราคาส่งออกปลาทูน่าสดของประเทศแคนาดาไปสหรัฐอเมริกาปรับตัวขึ้นราคาผู้บริโภคของสหรัฐอเมริกามีค่าเป็นบวก หมายความว่า มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับอุปสงค์เพื่อการส่งออกปลาทูน่ากระป๋องของไทยไปสหรัฐอเมริกา และเครื่องหมายของค่าสัมประสิทธิ์อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศไทยกับสหรัฐอเมริกามีค่าเป็นบวก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หมายความว่า มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับอุปสงค์เพื่อการส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องของไทยไปสหรัฐอเมริกา แต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการทดสอบสมมติฐาน

จากการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่ออุปสงค์เพื่อการส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องของไทยไปสหรัฐอเมริกา เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรอิสระแต่ละตัว และความมีนัยสำคัญของตัวแปรอิสระแต่ละตัว ซึ่งมีผลการทดสอบสมมติฐานดังนี้

1. เครื่องหมายของค่าสัมประสิทธิ์ราคาส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องของไทยปรับด้วยดัชนีราคาผู้บริโภคของสหรัฐอเมริกา ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 มีค่าเป็นลบ และมีนัยสำคัญทางสถิติ หมายความว่า ราคาส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องของไทยปรับด้วยดัชนีราคาผู้บริโภคของสหรัฐอเมริกา มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้ามกับปริมาณอุปสงค์การส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องของไทยไปสหรัฐอเมริกา ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

2. เครื่องหมายของค่าสัมประสิทธิ์รายได้ประชาชาติต่อคนของประเทศสหรัฐอเมริกาปรับด้วยดัชนีราคาผู้บริโภคของสหรัฐอเมริกา ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 มีค่าเป็นบวก และมีนัยสำคัญทางสถิติ หมายความว่า รายได้ประชาชาติต่อคนของประเทศสหรัฐอเมริกาปรับด้วยดัชนีราคาผู้บริโภคของสหรัฐอเมริกา มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับปริมาณอุปสงค์การส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องของไทยไปสหรัฐอเมริกา ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

3. เครื่องหมายของค่าสัมประสิทธิ์อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างไทยกับประเทศสหรัฐอเมริกา ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 มีค่าเป็นบวก แต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ หมายความว่า อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างไทยกับประเทศสหรัฐอเมริกา ไม่มีความสัมพันธ์กับปริมาณอุปสงค์การส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องของไทยไปสหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

4. เครื่องหมายของค่าสัมประสิทธิ์จำนวนประชากรของสหรัฐอเมริกา ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 มีค่าเป็นบวก และมีนัยสำคัญทางสถิติ หมายความว่า จำนวนประชากรของสหรัฐอเมริกา มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับปริมาณอุปสงค์การส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องของไทยไปสหรัฐอเมริกา ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

5. เครื่องหมายของค่าสัมประสิทธิ์ราคาส่งออกปลาทุ่นำสดของประเทศแคนาดาไปสหรัฐอเมริกาปรับด้วยดัชนีราคาผู้บริโภคของสหรัฐอเมริกา ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 มีค่าเป็นบวก และมีนัยสำคัญทางสถิติ หมายความว่า ราคาส่งออกปลาทุ่นำสดของประเทศแคนาดาไปสหรัฐอเมริกาปรับด้วยดัชนีราคาผู้บริโภคของสหรัฐอเมริกา มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปริมาณอุปสงค์การส่งออกปลาทูน่ากระป๋องของไทยไปสหรัฐอเมริกา ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

ความยืดหยุ่นของอุปสงค์เพื่อการส่งออกปลาทูน่ากระป๋องของไทยไปสหรัฐอเมริกา

เนื่องจากความสัมพันธ์ของสมการอุปสงค์เพื่อการส่งออกปลาทูน่ากระป๋องของไทยไปสหรัฐอเมริกาอยู่ในรูปล็อกคู่ทำให้ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรสามารถนำมาอธิบายค่าความยืดหยุ่นได้จากสมการข้างต้นสามารถอธิบายความสัมพันธ์ของตัวแปรต่างๆ ได้ดังนี้

ความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณอุปสงค์เพื่อการส่งออกปลาทูน่ากระป๋องของไทยไปสหรัฐอเมริกา (Qd) กับราคาส่งออกปลาทูน่ากระป๋องของไทยปรับด้วยดัชนีราคาผู้บริโภคของสหรัฐอเมริกา (FOB) เป็นไปในทางลบ โดยความยืดหยุ่นอุปสงค์เพื่อการส่งออกปลาทูน่ากระป๋องของไทยไปประเทศสหรัฐอเมริกาต่อการเปลี่ยนแปลงราคาส่งออกปลาทูน่ากระป๋องของไทยปรับด้วยดัชนีราคาผู้บริโภคของสหรัฐอเมริกามีค่า -1.018 หมายความว่า เมื่อราคาส่งออกปลาทูน่ากระป๋องของไทยไปประเทศสหรัฐอเมริกาเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 1 จะทำให้อุปสงค์เพื่อการส่งออกปลาทูน่ากระป๋องของไทยไปสหรัฐอเมริกาเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางตรงกันข้ามร้อยละ -1.018 เมื่อกำหนดให้ปัจจัยอื่นๆ คงที่

ความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณอุปสงค์เพื่อการส่งออกปลาทูน่ากระป๋องของไทยไปสหรัฐอเมริกา (Qd) กับรายได้ประชาชาติต่อคนของสหรัฐอเมริกาปรับด้วยดัชนีราคาผู้บริโภคของสหรัฐอเมริกา (NI) เป็นไปในทางบวก โดยความยืดหยุ่นอุปสงค์เพื่อการส่งออกปลาทูน่ากระป๋องของไทยไปสหรัฐอเมริกาต่อการเปลี่ยนแปลงรายได้ประชาชาติต่อคนของสหรัฐอเมริกาปรับด้วยดัชนีราคาผู้บริโภคของสหรัฐอเมริกามีค่า 3.633 หมายความว่า เมื่อรายได้ประชาชาติต่อคนของสหรัฐอเมริกาปรับด้วยดัชนีราคาผู้บริโภคของสหรัฐอเมริกาเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 1 จะทำให้อุปสงค์เพื่อการส่งออกปลาทูน่ากระป๋องของไทยไปสหรัฐอเมริกาเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกันร้อยละ 3.633 เมื่อกำหนดให้ปัจจัยอื่นๆ คงที่

ความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณอุปสงค์เพื่อการส่งออกปลาทูน่ากระป๋องของไทยไปสหรัฐอเมริกา (Qd) กับจำนวนประชากรของสหรัฐอเมริกา (POP) เป็นไปในทางบวก โดยความยืดหยุ่นอุปสงค์เพื่อการส่งออกปลาทูน่ากระป๋องของไทยไปสหรัฐอเมริกาต่อการเปลี่ยนแปลงจำนวนประชากรมีค่า 1.434 หมายความว่า เมื่อจำนวนประชากรของสหรัฐอเมริกาเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 1 จะทำให้อุปสงค์เพื่อการส่งออกปลาทูน่ากระป๋องของไทยไปสหรัฐอเมริกาเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกันร้อยละ 1.434 เมื่อกำหนดให้ปัจจัยอื่นๆ คงที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารสงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น มิใช่ให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณอุปสงค์เพื่อการส่งออกปลาทูน่ากระป๋องของไทยไปสหรัฐอเมริกา (Qd) กับราคาส่งออกปลาทูน่าสดของประเทศแคนาดาไปสหรัฐอเมริกาปรับตัวด้วยดัชนีราคาผู้บริโภคของสหรัฐอเมริกา (AFOB) เป็นไปในทางบวก โดยความยืดหยุ่นอุปสงค์เพื่อการส่งออกปลาทูน่ากระป๋องของไทยไปสหรัฐอเมริกาต่อการเปลี่ยนแปลงราคาส่งออกปลาทูน่าสดของประเทศแคนาดาไปสหรัฐอเมริกาปรับตัวด้วยดัชนีราคาผู้บริโภคของสหรัฐอเมริกามีค่า 0.551 หมายความว่า เมื่อราคาส่งออกปลาทูน่าสดของประเทศแคนาดาไปสหรัฐอเมริกาเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 1 จะทำให้อุปสงค์เพื่อการส่งออกปลาทูน่ากระป๋องของไทยไปสหรัฐอเมริกาเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกันร้อยละ 0.551 เมื่อกำหนดให้ปัจจัยอื่นๆ คงที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5 เปรียบเทียบผลการประมาณสมการอุปสงค์ในรูปแบบฟังก์ชันต่างๆ เพื่อใช้ในสมการอุปสงค์เพื่อการส่งออกปลาทูน่ากระป๋องของไทยไป
สหรัฐอเมริกา

รูปแบบฟังก์ชันอุปสงค์	หลักเกณฑ์ในการพิจารณา		
	เครื่องหมายสัมประสิทธิ์ ของตัวแปรอิสระ	ค่าส่วนเบี่ยงเบนเฉลี่ย (MSE)	ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ (R ²)
แบบเส้นตรง	เป็นไปตามสมมติฐาน 4 ตัว	10705.12271	0.745
แบบกึ่งลอค	เป็นไปตามสมมติฐาน 4 ตัว	11389.46592	0.725
แบบลอคคู่	เป็นไปตามสมมติฐาน 5 ตัว	0.14554	0.818
แบบอินเวอร์สล็อค	เป็นไปตามสมมติฐาน 4 ตัว	0.23801	0.836

ที่มา: (จากการคำนวณ)

ผลการวิเคราะห์ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องไปตลาด สหรัฐอเมริกา

สำหรับการวิเคราะห์ในส่วนนี้ จะพิจารณาการส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องของประเทศไทย และประเทศคู่แข่งที่สำคัญ คือ ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย และเอกวาดอร์ไปยังประเทศสหรัฐอเมริกา ว่ามีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏหรือไม่ จากการเปรียบเทียบความสามารถในการแข่งขันเบื้องต้น จะทำให้ทราบถึงความสามารถในการส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องของประเทศไทย และประเทศคู่แข่งทั้งสาม โดยใช้ค่าดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏ ซึ่งสามารถวิเคราะห์ผลได้ดังนี้

จากการคำนวณค่า RCA จากตารางภาคผนวกที่ 1, 2, 3 และ 4 เมื่อพิจารณาค่าดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏของประเทศผู้ส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องไปยังประเทศสหรัฐอเมริกา พบว่า ประเทศไทยนั้นมีค่า RCA เฉลี่ยที่คำนวณได้ในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548 และช่วงปี พ.ศ. 2549-2552 มีค่าเท่ากับ 38.10 และ 43.91 ตามลำดับ (ตารางที่ 6) ซึ่งค่า RCA ทั้งสองช่วงเวลาดังกล่าวมีค่ามากกว่า 1 แสดงให้เห็นว่าประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องไปยังตลาดสหรัฐอเมริกา

ส่วนประเทศฟิลิปปินส์มีค่า RCA มากกว่า 1 ในทุกช่วงปีที่ทำการศึกษาเช่นเดียวกัน โดยค่า RCA ที่ได้จากการคำนวณในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548 และช่วงปี พ.ศ. 2549-2552 มีค่าเท่ากับ 8.96 และ 14.89 ตามลำดับ (ตารางที่ 6) แสดงให้เห็นว่า ประเทศฟิลิปปินส์มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องไปยังตลาดสหรัฐอเมริกาด้วยเช่นกัน

ส่วนประเทศอินโดนีเซียมีค่า RCA มากกว่า 1 ในทุกช่วงปีที่ทำการศึกษาเช่นเดียวกัน จึงกล่าวได้ว่า ประเทศอินโดนีเซียมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องไปยังตลาดสหรัฐอเมริกา ซึ่งจากการคำนวณในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548 และช่วงปี พ.ศ. 2549-2552 มีค่า RCA เท่ากับ 11.51 และ 10.29 ตามลำดับ (ตารางที่ 6)

และประเทศเอกวาดอร์มีค่า RCA มากกว่า 1 ในทุกช่วงปีที่ทำการศึกษาเช่นเดียวกัน จึงกล่าวได้ว่า ประเทศอินโดนีเซียมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องไปยังตลาดสหรัฐอเมริกา ซึ่งจากการคำนวณในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548 และช่วงปี พ.ศ. 2549-2552 มีค่า RCA เท่ากับ 80.54 และ 20.86 ตามลำดับ (ตารางที่ 6)

กล่าวโดยสรุปว่า ทั้งประเทศไทย ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย และเอกวาดอร์ ต่างมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องไปยังตลาดสหรัฐอเมริกา นั่นคือ ทั้งสี่

ประเทศมีความสามารถในการแข่งขันการส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องไปยังตลาดสหรัฐอเมริกา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนำไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาตให้เผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 6 ค่าดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏของสินค้าปลาทุ่นำกระป๋องของประเทศไทย ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย และเอกวาดอร์ไปยังประเทศประเทศสหรัฐอเมริกา ปี พ.ศ. 2545-2552

ช่วงปี พ.ศ.	ไทย	ฟิลิปปินส์	อินโดนีเซีย	เอกวาดอร์
2545-2548	38.10	8.96	11.51	80.54
2549-2552	43.91	14.89	10.29	20.86

ที่มา: (คำนวณจากตารางภาคผนวกที่ 1, 2, 3 และ 4)

ผลการทดสอบสมมติฐาน

จากที่ได้ทำการวิเคราะห์ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องของประเทศไทยและประเทศคู่แข่ง ซึ่งประกอบด้วยประเทศฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย และเอกวาดอร์ไปยังประเทศสหรัฐอเมริกาในครั้งนี้ สามารถทดสอบสมมติฐานได้ดังนี้ คือ จากการศึกษาค่าดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏ พบว่าประเทศไทยมีค่า RCA มากกว่า 1 นั่นคือ ประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องไปยังประเทศสหรัฐอเมริกาซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

ผลการวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดปลาทุ่นำกระป๋องในตลาดสหรัฐอเมริกา

การวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดปลาทุ่นำกระป๋องในตลาดสหรัฐอเมริกา โดยใช้แบบจำลองการวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาดคงที่ เพื่อจะได้ทราบถึงการเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดปลาทุ่นำกระป๋องของประเทศไทยและประเทศคู่แข่งว่าเพิ่มขึ้นหรือลดลง โดยจะวิเคราะห์ผลการเปลี่ยนแปลงอันเนื่องจากการขยายตัวของตลาดโลก ผลจากการกระจายตลาด ผลจากการแข่งขัน และผลจากการปรับการส่งออกถูกหรือผิดทิศทาง โดยใช้ข้อมูลอนุกรมเวลารายปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2545-2552 โดยทำการเปรียบเทียบในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548 และปี พ.ศ. 2549-2552 ซึ่งปรากฏผลดังต่อไปนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประเทศไทย

มูลค่าเฉลี่ยของการส่งออกปลาทูน่ากระป๋องของประเทศไทยในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548 มีมูลค่าเท่ากับ 884.96 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และในช่วงปี พ.ศ. 2549-2552 เท่ากับ 1,605.88 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ (ตารางที่ 8) เมื่อเปรียบเทียบมูลค่าเฉลี่ยของการส่งออกปลาทูน่ากระป๋องใน 2 ช่วงเวลาดังกล่าวพบว่า มีการส่งออกที่เพิ่มขึ้นเท่ากับ 720.92 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เมื่อทำการวิเคราะห์ด้วยแบบจำลองส่วนแบ่งตลาดคงที่ โดยใช้ข้อมูลจากตารางภาคผนวกที่ 5, 6, 7 พบว่า สาเหตุของการเปลี่ยนแปลงมูลค่าการส่งออกปลาทูน่ากระป๋องของประเทศไทยที่เพิ่มขึ้นมีผลมาจากปัจจัยดังต่อไปนี้

1. ผลจากการขยายตัวของตลาดโลก ซึ่งมีมูลค่าเท่ากับ 379.21 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ (ตารางที่ 8) ซึ่งมีค่ามากกว่าศูนย์ แสดงให้เห็นว่าอัตราการขยายตัวในการส่งออกปลาทูน่ากระป๋องของประเทศไทยไปยังประเทศสหรัฐอเมริกา มากกว่าอัตราการขยายตัวในสินค้าปลาทูน่ากระป๋องของตลาดโลก เป็นผลเนื่องมาจากอัตราการขยายตัวของการส่งออกรวมของโลกมีค่าร้อยละ 59 และอัตราการขยายตัวของการส่งออกรวมของโลกในปลาทูน่ากระป๋องมีค่าร้อยละ 43 (ตารางที่ 7)
2. ผลจากการกระจายตลาด มีมูลค่าเท่ากับ 3.52 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ (ตารางที่ 8) ซึ่งมีค่าเป็นบวก แสดงให้เห็นว่าประเทศไทยมีการส่งออกปลาทูน่ากระป๋องส่วนใหญ่ไปยังตลาดสหรัฐอเมริกาที่มีอัตราการขยายตัวสูงกว่าอัตราเฉลี่ยของโลก ซึ่งจะมีผลทำให้อัตราการขยายตัวของการส่งออกของประเทศไทยสูงกว่าอัตราเฉลี่ยของโลก
3. ผลจากการแข่งขัน มีมูลค่าเท่ากับ -264.39 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ (ตารางที่ 8) การที่ผลจากการแข่งขันมีค่าเป็นลบ แสดงให้เห็นว่าส่วนแบ่งในตลาดโลกของประเทศไทยลดลง ซึ่งสะท้อนถึงความสามารถในการส่งออกปลาทูน่ากระป๋องของประเทศไทยลดลงเมื่อเทียบกับผู้ส่งออกจากประเทศอื่นๆ ในตลาดโลก
4. ผลกระทบร่วมหรือผลการส่งออกถูกหรือผิดทิศทาง มีมูลค่าเท่ากับ 602.58 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ (ตารางที่ 8) ซึ่งมีค่าเป็นบวก หมายความว่าประเทศไทยส่งออกสินค้าปลาทูน่ากระป๋องไปยังประเทศสหรัฐอเมริกาที่มีอัตราการขยายตัวสูง โดยอัตราการขยายตัวของการส่งออกรวมของโลกในปลาทูน่ากระป๋องที่สูง

จากการวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงมูลค่าการส่งออกปลาทูน่ากระป๋องของประเทศไทย ในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548 เปรียบเทียบกับช่วงปี พ.ศ. 2549-2552 มีมูลค่าเพิ่มขึ้น 720.92 ล้าน

ดอลลาร์สหรัฐฯ พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงมูลค่าการส่งออกที่เพิ่มขึ้นในช่วงเวลา
 เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนำมาใช้
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ดังกล่าวมากที่สุด คือ ผลกระทบร่วมหรือผลจากการส่งออกถูกทิศทาง รongลงมาได้แก่ ผลจากการขยายตัวของตลาดโลก ผลจากการแข่งขัน และผลจากการกระจายตลาด ตามลำดับ

ประเทศฟิลิปปินส์

มูลค่าเฉลี่ยของการส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องของประเทศฟิลิปปินส์ในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548 มีมูลค่าเท่ากับ 96.11 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และในช่วงปี พ.ศ. 2549-2552 เท่ากับ 185.59 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ (ตารางที่ 8) เมื่อเปรียบเทียบมูลค่าเฉลี่ยของการส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องใน 2 ช่วงเวลาดังกล่าวพบว่า มีการส่งออกที่เพิ่มขึ้นเท่ากับ 89.48 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ (ตารางที่ 8) เมื่อทำการวิเคราะห์ด้วยแบบจำลองส่งมอบตลาดคงที่ โดยใช้ข้อมูลจากตารางภาคผนวกที่ 5, 6, 8 พบว่าสาเหตุของการเปลี่ยนแปลงมูลค่าการส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องของประเทศฟิลิปปินส์ที่เพิ่มขึ้นมีผลมาจากปัจจัยดังต่อไปนี้

1. ผลจากการขยายตัวของตลาดโลก ซึ่งมีมูลค่าเท่ากับ 41:18 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ (ตารางที่ 8) ซึ่งมีค่ามากกว่าศูนย์แสดงให้เห็นว่าอัตราการขยายตัวในการส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องของประเทศฟิลิปปินส์ไปยังประเทศสหรัฐอเมริกา มากกว่าอัตราการขยายตัวในสินค้าปลาทุ่นำกระป๋องของตลาดโลก เป็นผลเนื่องมาจากอัตราการขยายตัวของการส่งออกรวมของโลกมีค่าร้อยละ 59 และอัตราการขยายตัวของการส่งออกรวมของโลกในปลาทุ่นำกระป๋องมีค่าร้อยละ 43 (ตารางที่ 7)

2. ผลจากการกระจายตลาด มีมูลค่าเท่ากับ 0.07 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ (ตารางที่ 8) ซึ่งมีค่าเป็นบวก แสดงให้เห็นว่าประเทศฟิลิปปินส์มีการส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องส่วนใหญ่ไปยังตลาดสหรัฐอเมริกาที่มีอัตราการขยายตัวสูงกว่าอัตราเฉลี่ยของโลก ซึ่งจะมีผลทำให้อัตราการขยายตัวของการส่งออกของประเทศฟิลิปปินส์สูงกว่าอัตราเฉลี่ยของโลก

3. ผลจากการแข่งขัน มีมูลค่าเท่ากับ -28.55 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ (ตารางที่ 8) การที่ผลจากการแข่งขันมีค่าเป็นลบ แสดงให้เห็นว่าส่วนแบ่งในตลาดโลกของประเทศฟิลิปปินส์ลดลง ซึ่งสะท้อนถึงความสามารถในการส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องของประเทศฟิลิปปินส์ลดลงเมื่อเทียบกับผู้ส่งออกจากประเทศอื่นๆ ในตลาดโลก

4. ผลกระทบร่วมหรือผลการส่งออกถูกหรือผิดทิศทาง มีมูลค่าเท่ากับ 76.78 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ (ตารางที่ 8) ซึ่งมีค่าเป็นบวก หมายความว่าประเทศฟิลิปปินส์ส่งออกสินค้าปลาทุ่นำกระป๋องไปยังประเทศสหรัฐอเมริกาที่มีอัตราการขยายตัวสูง โดยมีอัตราการขยายตัวของการ

ส่งออกรวมของโลกในปลาทุ่นำกระป๋องที่สูง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากการวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงมูลค่าการส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องของประเทศฟิลิปปินส์ในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548 เปรียบเทียบกับช่วงปี พ.ศ. 2549-2552 มีมูลค่าเพิ่มขึ้น 89.48 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงมูลค่าการส่งออกที่เพิ่มขึ้นในช่วงเวลาดังกล่าวมากที่สุด คือ ผลกระทบร่วมหรือผลจากการส่งออกถูกทิศทาง รองลงมาได้แก่ ผลจากการขยายตัวของตลาดโลก ผลจากการแข่งขัน และผลจากการกระจายตลาด ตามลำดับ

ประเทศอินโดนีเซีย

มูลค่าเฉลี่ยของการส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องของประเทศอินโดนีเซียในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548 มีมูลค่าเท่ากับ 108.60 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และในช่วงปี พ.ศ. 2549-2552 เท่ากับ 161.56 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ (ตารางที่ 8) เมื่อเปรียบเทียบมูลค่าเฉลี่ยของการส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องใน 2 ช่วงเวลาดังกล่าว พบว่า มีการส่งออกที่เพิ่มขึ้นเท่ากับ 52.96 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ (ตารางที่ 8) เมื่อทำการวิเคราะห์ด้วยแบบจำลองส่วนแบ่งตลาดคงที่ โดยใช้ข้อมูลจากตารางภาคผนวกที่ 5, 6, 9 พบว่าสาเหตุของการเปลี่ยนแปลงมูลค่าการส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องของประเทศอินโดนีเซียที่เพิ่มขึ้นมีผลมาจากปัจจัยดังต่อไปนี้

1. ผลจากการขยายตัวของตลาดโลก ซึ่งมีมูลค่าเท่ากับ 46.53 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ (ตารางที่ 8) ซึ่งมีค่ามากกว่าศูนย์แสดงให้เห็นว่าอัตราการขยายตัวในการส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องของประเทศอินโดนีเซียไปยังประเทศสหรัฐอเมริกา มากกว่าอัตราการขยายตัวในสินค้าปลาทุ่นำกระป๋องของตลาดโลก เป็นผลเนื่องมาจากอัตราการขยายตัวของการส่งออกรวมของโลกมีค่าร้อยละ 59 และอัตราการขยายตัวของการส่งออกรวมของโลกในปลาทุ่นำกระป๋องมีค่าร้อยละ 43 (ตารางที่ 7)

2. ผลจากการกระจายตลาด มีมูลค่าเท่ากับ -1.97 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ (ตารางที่ 8) ซึ่งมีค่าเป็นลบ แสดงให้เห็นว่าประเทศอินโดนีเซียมีการส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องส่วนใหญ่ไปยังตลาดสหรัฐอเมริกาที่มีอัตราการขยายตัวต่ำกว่าอัตราเฉลี่ยของโลก ซึ่งจะมีผลทำให้อัตราการขยายตัวของการส่งออกของประเทศอินโดนีเซียต่ำกว่าอัตราเฉลี่ยของโลก

3. ผลจากการแข่งขัน มีมูลค่าเท่ากับ -31.18 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ (ตารางที่ 8) การที่ผลจากการแข่งขันมีค่าเป็นลบ แสดงให้เห็นว่าส่วนแบ่งในตลาดโลกของประเทศอินโดนีเซียลดลง ซึ่งสะท้อนถึงความสามารถในการส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องของประเทศอินโดนีเซียลดลงเมื่อเทียบกับผู้ส่งออกจากประเทศอื่นๆ ในตลาดโลก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. ผลกระทบร่วมหรือผลการส่งออกถูกหรือผิดทิศทาง มีมูลค่าเท่ากับ 39.58 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ (ตารางที่ 8) ซึ่งมีค่าเป็นบวก หมายความว่าประเทศอินโดนีเซียส่งออกสินค้าปลาทูน่ากระป๋องไปยังประเทศสหรัฐอเมริกาที่มีอัตราการขยายตัวสูง โดยมีอัตราการขยายตัวของ การส่งออกรวมของโลกในปลาทูน่ากระป๋องที่สูง

จากการวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงมูลค่าการส่งออกปลาทูน่ากระป๋องของประเทศอินโดนีเซียในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548 เปรียบเทียบกับช่วงปี พ.ศ. 2549-2552 มีมูลค่าเพิ่มขึ้น 52.96 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงมูลค่าการส่งออกที่เพิ่มขึ้นในช่วงเวลาดังกล่าวมากที่สุดคือ ผลจากการขยายตัวของตลาดโลก รองลงมาได้แก่ ผลกระทบร่วมหรือผลจากการส่งออกถูกหรือผิดทิศทาง ผลจากการแข่งขัน และผลจากการกระจายตลาดตามลำดับ

ประเทศเอกวาดอร์

มูลค่าเฉลี่ยของการส่งออกปลาทูน่ากระป๋องของประเทศเอกวาดอร์ในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548 มีมูลค่าเท่ากับ 230.97 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และในช่วงปี พ.ศ. 2549-2552 เท่ากับ 374.03 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ (ตารางที่ 8) เมื่อเปรียบเทียบมูลค่าเฉลี่ยของการส่งออกปลาทูน่ากระป๋องใน 2 ช่วงเวลาดังกล่าว พบว่า มีการส่งออกที่เพิ่มขึ้นเท่ากับ 143.06 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ (ตารางที่ 8) เมื่อทำการวิเคราะห์ด้วยแบบจำลองส่วนแบ่งตลาดคงที่ โดยใช้ข้อมูลจากตารางภาคผนวกที่ 5, 6, 10 พบว่าสาเหตุของการเปลี่ยนแปลงมูลค่าการส่งออกปลาทูน่ากระป๋องของประเทศเอกวาดอร์ที่เพิ่มขึ้นมีผลมาจากปัจจัยดังต่อไปนี้

1. ผลจากการขยายตัวของตลาดโลก ซึ่งมีมูลค่าเท่ากับ 98.97 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ (ตารางที่ 8) ซึ่งมีค่ามากกว่าศูนย์แสดงให้เห็นว่าอัตราการขยายตัวในการส่งออกปลาทูน่ากระป๋องของประเทศเอกวาดอร์ไปยังประเทศสหรัฐอเมริกา มากกว่าอัตราการขยายตัวในสินค้าปลาทูน่ากระป๋องของตลาดโลก เป็นผลเนื่องมาจากอัตราการขยายตัวของ การส่งออกรวมของโลกมีค่าร้อยละ 59 และอัตราการขยายตัวของ การส่งออกรวมของโลกในปลาทูน่ากระป๋องมีค่าร้อยละ 43 (ตารางที่ 7)

2. ผลจากการกระจายตลาด มีมูลค่าเท่ากับ -5.53 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ (ตารางที่ 8) ซึ่งมีค่าเป็นลบ แสดงให้เห็นว่าประเทศเอกวาดอร์มีการส่งออกปลาทูน่ากระป๋องส่วนใหญ่ไปยังตลาดสหรัฐอเมริกาที่มีอัตราการขยายตัวต่ำกว่าอัตราเฉลี่ยของโลก ซึ่งจะมีผลทำให้อัตราการขยายตัวของการส่งออกของประเทศอินโดนีเซียต่ำกว่าอัตราเฉลี่ยของโลก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ผลจากการแข่งขัน มีมูลค่าเท่ากับ -65.62 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ (ตารางที่ 8) การที่ผลจากการแข่งขันมีค่าเป็นลบ แสดงให้เห็นว่าส่วนแบ่งในตลาดโลกของประเทศเอกวาดอร์ลดลง ซึ่งสะท้อนถึงความสามารถในการส่งออกปลาหูน้ำกระป๋องของประเทศเอกวาดอร์ลดลงเมื่อเทียบกับผู้ส่งออกจากประเทศอื่นๆ ในตลาดโลก

4. ผลกระทบร่วมหรือผลการส่งออกถูกหรือผิดทิศทาง มีมูลค่าเท่ากับ 115.24 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ (ตารางที่ 8) ซึ่งมีค่าเป็นบวก หมายความว่าประเทศเอกวาดอร์ส่งออกสินค้าปลาหูน้ำกระป๋องไปยังประเทศสหรัฐอเมริกาที่มีอัตราการขยายตัวสูง โดยมีอัตราการขยายตัวของการส่งออกรวมของโลกในปลาหูน้ำกระป๋องที่สูง

จากการวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงมูลค่าการส่งออกปลาหูน้ำกระป๋องของประเทศเอกวาดอร์ในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548 เปรียบเทียบกับช่วงปี พ.ศ. 2549-2552 มีมูลค่าเพิ่มขึ้น 143.06 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงมูลค่าการส่งออกที่เพิ่มขึ้นในช่วงเวลาดังกล่าวมากที่สุดคือ ผลกระทบร่วมหรือผลจากการส่งออกถูกทิศทาง รองลงมาได้แก่ ผลจากการขยายตัวของตลาดโลก ผลจากการแข่งขัน และผลจากการกระจายตลาด ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบผลการเปลี่ยนแปลงการขยายตัวของ การส่งออกปลาหูน้ำกระป๋องของประเทศไทย ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย และเอกวาดอร์ในตลาดสหรัฐอเมริกา ปรากฏว่าประเทศผู้ส่งออกทั้งสี่ประเทศ มีผลของการเปลี่ยนแปลงการขยายตัวของ การส่งออกปลาหูน้ำกระป๋องทั้งหมดเพิ่มขึ้น โดยประเทศไทย ฟิลิปปินส์ และเอกวาดอร์ได้ประโยชน์จากผลกระทบร่วมหรือผลการส่งออกที่ถูกทิศทางมากที่สุด ส่วนประเทศอินโดนีเซียนั้นได้ประโยชน์จากผลจากการขยายตัวของตลาดโลกมากที่สุด แต่อย่างไรก็ตาม ประเทศไทยก็เสียประโยชน์จากการขยายตัวของ การส่งออกอันเนื่องมาจากการแข่งขัน เช่นเดียวกับประเทศฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย และเอกวาดอร์ก็เสียประโยชน์จากการขยายตัวของ การส่งออกอันเนื่องมาจากการแข่งขันเช่นกัน

ตารางที่ 7 อัตราการขยายตัวการส่งออกรวมทั้งหมดของโลก และอัตราการขยายตัวการส่งออก
รวมของโลกในปลาทุ่นำกระป๋อง และอัตราการขยายตัวการส่งออกรวมของโลกใน
ปลาทุ่นำกระป๋องไปยังตลาดสหรัฐอเมริกา ในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548 เปรียบเทียบ
กับช่วงปี พ.ศ. 2549-2552

อัตราการขยายตัว ($g = G-1$)		ร้อยละ
การส่งออกรวมของตลาดโลก (g)	$G = 1.5850$	59
การส่งออกรวมของโลกในปลาทุ่นำกระป๋อง ($g_k = G_k - 1$)	$G_k = 1.4285$	43
การส่งออกรวมของโลกในปลาทุ่นำกระป๋องไปยังตลาดสหรัฐอเมริกา	$G_{jk} = 1.2795$	28

ที่มา: (คำนวณจากตารางภาคผนวกที่ 5 และ 6)

ผลการทดสอบสมมติฐาน

จากผลการวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดปลาทุ่นำกระป๋องของไทยและคู่แข่ง
คือ ประเทศฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย และเอกวาดอร์ในตลาดสหรัฐอเมริกา สามารถทดสอบ
สมมติฐานได้ดังนี้ ประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดทั้งหมดเพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นผลมาจาก
การเปลี่ยนแปลงขนาดของตลาด ผลจากการกระจายตลาด และผลจากการปรับตัวของการส่งออก
เพิ่มมากขึ้น ถึงแม้ว่าผลจากการแข่งขันในตลาดจะลดลงก็ตาม ซึ่งไม่เป็นตามสมมติฐานที่กำหนด
ไว้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 8 ผลการวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดปลาทูน่ากระป๋องของประเทศไทย ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย และเอกวาดอร์ในตลาดสหรัฐอเมริกา (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)

ปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลง	ประเทศไทย	ประเทศฟิลิปปินส์	ประเทศอินโดนีเซีย	ประเทศเอกวาดอร์
	มูลค่า	มูลค่า	มูลค่า	มูลค่า
ผลจากการขยายตัวของตลาดโลก	379.21	41.18	46.53	98.97
ผลจากการกระจายตลาด	3.52	0.07	-1.97	-5.53
ผลจากการแข่งขัน	-264.39	-28.55	-31.18	-65.62
ผลกระทบรวม	602.58	76.78	39.58	115.24
มูลค่าการส่งออกที่เปลี่ยนแปลงไป	720.92	89.48	52.96	143.06
มูลค่าการส่งออกเฉลี่ยปี พ.ศ. 2545-2548	884.96	96.11	108.6	230.97
มูลค่าการส่งออกเฉลี่ยปี พ.ศ. 2549-2552	1,605.88	185.59	161.56	374.03

ที่มา: (คำนวณจากตารางภาคผนวกที่ 5, 6, 7, 8, 9 และ 10)

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

สรุป

อุตสาหกรรมปลาทุ่นำกระป๋องของประเทศไทย เป็นอุตสาหกรรมการผลิตเพื่อการส่งออก ไปจำหน่ายยังต่างประเทศเป็นหลัก และที่ผ่านมาประเทศไทยยังเป็นประเทศผู้ส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องอันดับ 1 ของโลกมาโดยตลอด โดยตลาดส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องที่สำคัญของประเทศไทย คือ ประเทศสหรัฐอเมริกา ตลาดรองลงมา ได้แก่ กลุ่มประเทศสหภาพยุโรปและกลุ่มประเทศตะวันออกกลาง เป็นต้น ซึ่งปริมาณการส่งออกของปลาทุ่นำกระป๋องในตลาดสหรัฐอเมริกามีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในช่วงปี พ.ศ. 2547-2552 และมีประเทศคู่แข่งที่สำคัญคือ ประเทศฟิลิปปินส์ ประเทศอินโดนีเซีย และประเทศเอกวาดอร์ ที่เข้ามาแย่งชิงส่วนแบ่งตลาดของไทยในประเทศสหรัฐอเมริกา ฉะนั้นจะมีแนวทางอย่างไรที่จะทำให้ปริมาณการส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องของไทยในตลาดสหรัฐอเมริกามีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นจึงทำการศึกษาการวิเคราะห์ความสามารถในการแข่งขันของปลาทุ่นำกระป๋องของไทยไปประเทศสหรัฐอเมริกา โดยวัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ ศึกษาถึงตลาดเพื่อการส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องของไทยไปยังประเทศสหรัฐอเมริกา ศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่ออุปสงค์การส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องของไทยไปสหรัฐอเมริกาโดยใช้ข้อมูลอนุกรมเวลารายปีคือ ตั้งแต่ช่วงปี พ.ศ. 2535-2552 ศึกษาความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏในการส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องของไทยเปรียบเทียบกับประเทศคู่แข่งสำคัญในตลาดสหรัฐอเมริกาโดยใช้ข้อมูลอนุกรมเวลารายปี คือ ตั้งแต่ช่วงปี พ.ศ. 2545-2552 และศึกษาการวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดปลาทุ่นำกระป๋องของไทยเปรียบเทียบกับคู่แข่งที่สำคัญ โดยใช้ข้อมูลอนุกรมเวลารายปี คือ ตั้งแต่ช่วงปี พ.ศ. 2545-2552 และแบ่งการศึกษาออกเป็น 2 ช่วงเวลา คือ ช่วงปี พ.ศ. 2545-2548 และช่วงปี พ.ศ. 2549-2552 เพื่อช่วยลดการแปรผันของข้อมูลเป็นการหลีกเลี่ยงความไม่แน่นอนของปริมาณการนำเข้าปลาทุ่นำกระป๋องของสหรัฐอเมริกาในปีใดปีหนึ่ง เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้ใช้เป็นแนวทางในการวางแผนการตลาดเพื่อการส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องไปยังประเทศสหรัฐอเมริกา การกำหนดนโยบายที่เหมาะสมต่อการส่งออก รวมไปถึงการกำหนดกลยุทธ์เพื่อการพัฒนาและรักษาความเป็นผู้นำในการส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องของประเทศไทยต่อไปให้ดียิ่งขึ้นในอนาคต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากการศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่ออุปสงค์การส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องของไทยไปสหรัฐอเมริกา โดยสมการอุปสงค์การส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องของไทยไปสหรัฐอเมริกาเป็นแบบจำลองเศรษฐกิจ โดยใช้ข้อมูลทศวรรษตั้งแต่ปี พ.ศ. 2535-2552 ในรูปสมการถดถอยเชิงซ้อน ในรูปกำลังสองน้อยที่สุดแบบธรรมดา พบว่าราคาส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องของไทยไปสหรัฐอเมริกาปรับตัวขึ้นนี้ราคาผู้บริโภคของประเทศสหรัฐอเมริกา รายได้ประชาชาติต่อคนของประเทศสหรัฐอเมริกาปรับตัวขึ้นนี้ราคาผู้บริโภคของประเทศสหรัฐอเมริกา จำนวนประชากรของสหรัฐอเมริกา และราคาส่งออกปลาทุ่นำสดของประเทศแคนาดาไปสหรัฐอเมริกาปรับตัวขึ้นนี้ราคาผู้บริโภคของประเทศสหรัฐอเมริกา มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงปริมาณอุปสงค์การส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องของประเทศไทยไปประเทศสหรัฐอเมริกา

ค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์การส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องของไทยไปสหรัฐอเมริกา ต่อการเปลี่ยนแปลงราคาส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องของไทยไปสหรัฐอเมริกาปรับตัวขึ้นนี้ราคาผู้บริโภคของประเทศสหรัฐอเมริกา รายได้ประชาชาติต่อคนของประเทศสหรัฐอเมริกาปรับตัวขึ้นนี้ราคาผู้บริโภคของประเทศสหรัฐอเมริกา จำนวนประชากรของสหรัฐอเมริกา และราคาส่งออกปลาทุ่นำสดของประเทศแคนาดาไปสหรัฐอเมริกาปรับตัวขึ้นนี้ราคาผู้บริโภคของประเทศสหรัฐอเมริกามีค่าเท่ากับ -1.018 3.633 1.434 และ 0.551 ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏของประเทศไทยในการส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องไปยังประเทศสหรัฐอเมริกา พบว่าประเทศไทยมีค่า RCA ที่มากกว่า 1 ในทุกช่วงปีที่ทำการศึกษา ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน โดยมีค่า RCA เท่ากับ 38.10 และ 43.91 ตามลำดับ แสดงว่า ประเทศไทยมีความได้เปรียบในการส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องไปยังประเทศสหรัฐอเมริกา ส่วนประเทศฟิลิปปินส์มีค่า RCA มากกว่า 1 ในทุกช่วงปีที่ทำการศึกษา นั่นคือฟิลิปปินส์มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องไปยังประเทศสหรัฐอเมริกา ส่วนประเทศอินโดนีเซียนั้น มีค่า RCA มากกว่า 1 ในทุกช่วงปีที่ทำการศึกษา นั่นคือประเทศอินโดนีเซียมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องไปยังประเทศสหรัฐอเมริกา และประเทศเอกวาดอร์นั้น ก็มีค่า RCA มากกว่า 1 ในทุกช่วงปีที่ทำการศึกษา เช่นกัน โดยสรุปแล้ว ทั้ง 4 ประเทศ คือ ประเทศไทย ประเทศฟิลิปปินส์ ประเทศอินโดนีเซีย และประเทศเอกวาดอร์ มีค่าความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบของปลาทุ่นำกระป๋องไปยังตลาดสหรัฐอเมริกา

ผลการวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดปลาทุ่นำกระป๋องของประเทศไทยในช่วงปี พ.ศ. 2545-2548 เทียบกับช่วงปี พ.ศ. 2549-2552 ปรากฏว่า ประเทศไทยมีผลของการขยายตัว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ของมูลค่าการส่งออกที่แท้จริงเพิ่มขึ้น 720.92 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ โดยปัจจัยที่มีผลกระทบมากที่สุด คือ ผลกระทบร่วมหรือผลจากการปรับการส่งออกถูกหรือผิดทิศทาง โดยมีมูลค่าเท่ากับ 602.58 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ รองลงมาได้แก่ ผลจากการขยายตัวของตลาดโลก ผลจากการแข่งขัน และผลจากการกระจายตลาด โดยมีมูลค่าเท่ากับ 379.21 -264.39 และ 3.52 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ตามลำดับ จากปัจจัยที่มีผลกระทบมากที่สุดคือผลกระทบร่วมหรือผลจากการปรับการส่งออกถูกหรือผิดทิศทาง ซึ่งแสดงให้เห็นว่าประเทศไทยส่งออกสินค้าปลาทูน่ากระป๋องไปยังประเทศสหรัฐอเมริกาที่มีอัตราการขยายตัวสูงกว่าอัตราการขยายตัวของตลาดรวมของโลกในปลาทูน่ากระป๋อง ส่วนประเทศฟิลิปปินส์นั้น พบว่าผลของการขยายตัวของมูลค่าการส่งออกที่แท้จริงเพิ่มขึ้น 89.48 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ปัจจัยที่มีผลกระทบมากที่สุดคือ ผลกระทบร่วมหรือผลจากการปรับการส่งออกถูกหรือผิดทิศทาง โดยมีมูลค่าเท่ากับ 76.87 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ รองลงมาได้แก่ ผลจากการขยายตัวของตลาดโลก ผลจากการแข่งขัน และผลจากการกระจายตลาด โดยมีมูลค่าเท่ากับ 41.18 -28.55 และ 0.07 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ตามลำดับ ส่วนของประเทศอินโดนีเซียนี้ พบว่าผลของการขยายตัวของมูลค่าการส่งออกที่แท้จริงเพิ่มขึ้น 52.96 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ปัจจัยที่มีผลกระทบมากที่สุดคือ ผลจากการขยายตัวของตลาดโลก โดยมีมูลค่าเท่ากับ 46.53 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ รองลงมาได้แก่ ผลกระทบร่วมหรือผลจากการส่งออกถูกหรือผิดทิศทาง ผลจากการแข่งขัน และผลจากการกระจายตลาด โดยมีมูลค่าเท่ากับ 39.58 -31.18 และ -1.97 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ตามลำดับ และในส่วนของประเทศเอกวาดอร์นั้น พบว่าผลของการขยายตัวของมูลค่าการส่งออกที่แท้จริงเพิ่มขึ้น 143.06 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ปัจจัยที่มีผลกระทบมากที่สุดคือ ผลกระทบร่วมหรือผลจากการปรับการส่งออกถูกหรือผิดทิศทาง โดยมีมูลค่าเท่ากับ 115.24 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ รองลงมาได้แก่ ผลจากการขยายตัวของตลาดโลก ผลจากการแข่งขัน และผลจากการกระจายตลาด โดยมีมูลค่าเท่ากับ 98.97 -65.62 และ -5.53 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ตามลำดับ

โดยสรุปจะเห็นได้ว่า ประเทศไทยมีความสามารถในการแข่งขันการส่งออกปลาทูน่ากระป๋องของไทยไปประเทศสหรัฐอเมริกา โดยสังเกตได้จากค่าดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏของประเทศไทยมีค่ามากกว่า 1 แสดงให้เห็นว่าประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกปลาทูน่ากระป๋องไปประเทศสหรัฐอเมริกา โดยผลการวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดปลาทูน่ากระป๋องของไทยเปรียบเทียบกับคู่แข่งที่สำคัญ จะอธิบายถึงสาเหตุของการเปลี่ยนแปลงในการส่งออกปลาทูน่ากระป๋องว่า เนื่องจากประเทศไทยได้ประโยชน์จากการปรับตัวของการส่งออก แต่ไม่สามารถบอกได้ว่าเพราะเหตุใดจึงเป็นเช่นนั้น ด้วยเหตุนี้ในการวิเคราะห์จึงจำเป็นต้องนำปัจจัยอื่นๆ เข้ามาร่วมพิจารณาด้วย จึงทำการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ต่ออุปสงค์การส่งออกปลาทูน่ากระป๋องของไทยไปสหรัฐอเมริกา ที่จะขึ้นอยู่กับสภาพการณ์ของ ประเทศผู้นำเข้า พบว่า ราคาส่งออกปลาทูน่ากระป๋องของไทยไปสหรัฐอเมริกาปรับตัวขึ้นราคา ผู้บริโภคของสหรัฐอเมริกา รายได้ประชาชาติต่อคนของประเทศสหรัฐอเมริกา จำนวนประชากร ของสหรัฐอเมริกา และราคาส่งออกปลาทูน่าสดของประเทศแคนาดาไปสหรัฐอเมริกาปรับตัว ขึ้นราคาผู้บริโภคของสหรัฐอเมริกา เป็นตัวแปรที่มีผลกระทบต่ออุปสงค์การส่งออกปลาทูน่า กระป๋องของไทยไปสหรัฐอเมริกามากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ การเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาด และปัจจัยที่มี ผลต่ออุปสงค์การส่งออกปลาทูน่ากระป๋องของไทยไปสหรัฐอเมริกา เห็นสมควรให้ข้อเสนอแนะบาง ประการ เพื่อเป็นแนวทางในการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันการส่งออกปลาทูน่ากระป๋องของไทยไป สหรัฐอเมริกา ดังนี้

1. จากการศึกษาวิเคราะห์อุปสงค์เพื่อการส่งออกปลาทูน่ากระป๋องของไทยไปสหรัฐอเมริกา พบว่า ปัจจัยทางด้านราคาส่งออกปลาทูน่ากระป๋องของไทย เป็นปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณการส่งออกของ ประเทศไทย ซึ่งนับเป็นปัจจัยภายในที่สามารถควบคุมได้ และจากการที่ราคาส่งออกปลาทูน่ากระป๋อง ของประเทศไทยมีราคาสูงกว่าประเทศคู่แข่งขึ้น ดังนั้นผู้ประกอบการควรลดต้นทุนให้ต่ำลง โดย ผู้ประกอบการควรมีการพยากรณ์ปริมาณการขายล่วงหน้าของปลาทูน่ากระป๋อง โดยข้อมูลที่น่ามาใช้ควรมี การทบทวนค่าพยากรณ์การขายกับปริมาณการขายจริง โดยข้อมูลต่างๆ เหล่านี้จะช่วยในการวางแผนการผลิตให้สามารถตั้งผลิตปลาทูน่ากระป๋องได้อย่างแม่นยำ และสามารถวางแผนการลดต้นทุนที่ อาจเกิดจากการตั้งผลิตปลาทูน่ากระป๋องที่มากหรือน้อยเกินไป เพื่อทำให้เกิดการผลิตที่ประหยัดต่อ ขนาดได้ หรือเพิ่มมูลค่าของปลาทูน่ากระป๋องด้วยการสร้างแบรนด์เป็นของตนเอง เพื่อให้ประเทศไทยมี ความสามารถในการผลิตปลาทูน่ากระป๋องในราคาต้นทุนที่ถูกลง ซึ่งจะช่วยให้สามารถแข่งขันทางด้าน ราคาส่งออกกับประเทศคู่แข่งได้ เพื่อเป็นการรักษาความสามารถในการแข่งขันในการส่งออกปลาทูน่า กระป๋องไปสหรัฐอเมริกา

2. ปัจจัยด้านรายได้ประชาชาติต่อคนของประเทศสหรัฐอเมริกานับเป็นปัจจัยหลักที่มีผลกระทบต่อปริมาณการส่งออกปลาทูน่ากระป๋องของประเทศไทยไปยังประเทศสหรัฐอเมริกา แสดงให้เห็นว่า แนวโน้มการส่งออกปลาทูน่ากระป๋องของประเทศไทยที่เพิ่มขึ้น เนื่องจากรายได้ประชาชาติของประเทศ สหรัฐอเมริกาที่เพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้สภาพเศรษฐกิจ ดังนั้นผู้ประกอบการควรมีการพัฒนารูปแบบและ

คุณภาพของปลาทูน่ากระป๋องให้เป็นไปตามมาตรฐานและตรงกับความต้องการของผู้บริโภคของประเทศ
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น มิอนุญาติให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สหรัฐอเมริกา รวมทั้งรายได้ประชาชาติต่อคนของประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นข้อมูลที่ผู้ประกอบการสามารถนำมาประมาณขนาดของตลาดปัจจุบันและพยากรณ์ยอดขายในอนาคตได้ ซึ่งจะส่งผลให้ปริมาณการส่งออกปลาทูน่ากระป๋องของประเทศไทยเพิ่มขึ้นได้

3. ปัจจัยด้านจำนวนประชากรของประเทศสหรัฐอเมริกา เป็นปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณการส่งออกปลาทูน่ากระป๋องของประเทศไทย เนื่องจากจำนวนประชากรของประเทศสหรัฐอเมริกามีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น ดังนั้นผู้ประกอบการควรวางแผนการส่งออกให้สอดคล้องกับการขยายตัวของประชากรของประเทศสหรัฐอเมริกา โดยควรมีการส่งออกปลาทูน่ากระป๋องให้เพียงพอกับอุปสงค์ของตลาดสหรัฐอเมริกา เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคในปัจจุบัน ทั้งนี้เพื่อรักษาความสามารถในการแข่งขันและเพิ่มส่วนแบ่งตลาดของปลาทูน่ากระป๋องของประเทศไทยในตลาดสหรัฐอเมริกาให้มากขึ้นต่อไปในอนาคต

4. จากผลการวิเคราะห์จะเห็นได้ว่า การเปลี่ยนแปลงของราคาปลาทูน่าสดของประเทศแคนาดา มีผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงอุปสงค์การส่งออกปลาทูน่ากระป๋องของไทยไปประเทศสหรัฐอเมริกา ดังนั้นการติดตามราคาปลาทูน่าสดของประเทศแคนาดา และราคาน้ำมันในตลาดโลกอย่างต่อเนื่อง โดยเมื่อราคาปลาทูน่าสดของประเทศแคนาดาสูงขึ้น ส่งผลให้ประเทศสหรัฐอเมริกานำเข้าปลาทูน่ากระป๋องจากประเทศไทยเพิ่มมากขึ้น ซึ่งเป็นไปตามกฎของอุปสงค์ที่ว่า อุปสงค์จะแปรผกผันกับอุปทาน ดังนั้นจึงเป็นโอกาสที่ผู้ประกอบการไทยจะสามารถขยายกลุ่มลูกค้าเป้าหมายในตลาดสหรัฐอเมริกาได้เพิ่มขึ้น ส่วนเมื่อราคาปลาทูน่าสดลดลง ผู้ประกอบการไทยควรทำกลยุทธ์การตลาดเพื่อกระตุ้นความต้องการของผู้บริโภคประเทศสหรัฐอเมริกาให้เพิ่มสูงขึ้น โดยใช้กิจกรรมการตลาดระหว่างประเทศในรูปแบบต่างๆ เช่น การเข้าร่วมในงานจัดแสดงสินค้า เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์ให้กลุ่มลูกค้าได้ทราบว่าปลาทูน่ากระป๋องของไทยมีคุณภาพและมาตรฐานเป็นที่ยอมรับในระดับสากล รวมทั้งเป็นการสร้างความมั่นใจให้กับผู้บริโภคเพื่อที่จะรักษาส่วนครองตลาดในประเทศสหรัฐอเมริกาและเป็นผู้ดำเนินการส่งออกต่อไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารอ้างอิง

กเรนทร์ ถาวร. 2546. องค์ประกอบปัจจัยที่มีผลต่อการขยายตัวของ การส่งออก
ข้าวของประเทศไทย. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์.
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

กรมประมง. 2552 ปริมาณและมูลค่าการส่งออกปลาทูน่ากระป๋องของไทยจำแนกตาม
ประเทศคู่ค้าที่สำคัญ 2549-2551. [Online]. Available:
http://www.thailandshrimp.com/data/stat_p1.html. 8 กรกฎาคม 2553.

กรมส่งเสริมการส่งออก. 2553. สถิติมูลค่าและปริมาณการนำเข้าปลาทูน่ากระป๋องของ
ประเทศสหรัฐอเมริกา 2547-2552. กระทรวงพาณิชย์. (อัครลำเนา).

กัญฐา บุญศรีอาภรณ์. 2546. ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อ การส่งออกปลาทูน่ากระป๋องของ
ประเทศไทยไปยังประเทศคู่ค้าสำคัญ. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขา
เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.

จันทนา ดิลกเวช. 2541. การวิเคราะห์ศักยภาพการส่งออกอาหารทะเลกระป๋องของไทยไป
สหรัฐอเมริกา กรณีปลาทูน่ากระป๋องและกุ้งกระป๋อง. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ณรงค์ ภูมิจิตร์. 2547. การวิเคราะห์ความสามารถในการส่งออกปลาทูน่ากระป๋องของ
ประเทศไทยไปประเทศสหราชอาณาจักร. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาเศรษฐศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ณัฏฐร กสิบุตร. 2544. การวิเคราะห์ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบของผลิตภัณฑ์ข้าวโพด
หวานของไทยในตลาดส่งออกที่สำคัญ. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขา
เศรษฐศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ดรณวรรณ บุญสนอง. 2549. การวิเคราะห์ศักยภาพการส่งออกกล้วยไม้ของไทย. สงขลา: สารนิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาธุรกิจเกษตร. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

ธนวรรณ สมจิตร. 2551. ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อ การส่งออกปลาหูช้างกระป๋องของไทยไป ประเทศญี่ปุ่น. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์เกษตร. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย. 2553. สถานการณ์และแนวโน้มอาหารทะเล กระป๋องและแปรรูป. [Online]. Available: <http://www.exim.go.th>. 10 กันยายน 2553.

ธนาคารแห่งประเทศไทย. 2553. อัตราแลกเปลี่ยนเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์. [Online]. Available: <http://www.bot.or.th/Thai/Statistics/FinancialMarkets/ExchangeRate/Pages/StatExchangeRate.aspx>. 11 August 2010.

ธนเดช อองอาจบรรณการ. 2544. การวิเคราะห์ความสามารถในการแข่งขันของการส่งออก อุตสาหกรรมอาหารทะเลกระป๋องและแช่แข็งของประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์เกษตร. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

นภาพร กัตถัญญ และคณะ. 2550. ศักยภาพการส่งออกข้าวโพดหวานกระป๋องของประเทศไทย. ปัญหาพิเศษปริญญาตรี สาขาบริหารธุรกิจเกษตร. คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

นราทิพย์ ชุตินวงศ์. 2544. เศรษฐศาสตร์การจัดการ. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- นริศ ยงชยานันทกุล. 2550. ปัจจัยด้านอุปสงค์ที่ส่งผลต่อการส่งออกปลาหูน้ำกระป๋องของ
ไทยไปยังตลาดสหรัฐอเมริกา. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขา
เศรษฐศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง .
- ปิยะวรรณ ศรีธีรรัตน์. 2548. การวิเคราะห์อุปสงค์การนำเข้าปลาหูน้ำกระป๋องของไทยใน
สหรัฐอเมริกา. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์เกษตร.
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- พาสริ พุฒิโกคิน. 2544. การวิเคราะห์ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบและความได้เปรียบ
เชิงแข่งขันของอุตสาหกรรมปลาหูน้ำกระป๋องของประเทศไทย. วิทยานิพนธ์
เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ. บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ภาสกร มณีवाल. 2544. ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณการส่งออกปลาหูน้ำกระป๋องของ
ไทยไปยังกลุ่มประเทศนาฟต้า. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขา
เศรษฐศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง .
- วรลักษณ์ สนิทพจน์. 2550. การส่งออกปลาหูน้ำกระป๋องของไทยไปญี่ปุ่น. วิทยานิพนธ์
เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์เกษตร. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
รามคำแหง .
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2545. เฝ้าระวังความท้าทายจาก
กระแสโลกาภิวัตน์. รายงานการสัมมนาทางวิชาการประจำปี 2545. (ไม่ระบุ
สำนักพิมพ์)
- สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์. 2553 ก. การส่งออกสินค้าสำคัญของไทยเรียงตามมูลค่า
2550-2553. [Online]. Available:
http://www.ops3.moc.go.th/export/recode_export_rank/report..asp. 21 พฤษภาคม
2553.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์. 2553 ข. การส่งออกสินค้าตามโครงสร้างสินค้าสำคัญของ
ไทย2550-2552. [Online]. Available:

http://www2.ops3.moc.go.th/export/recode_export/report.asp. 21 พฤษภาคม 2553.

อุตสาหกรรมอาหารไทย. 2552. อุตสาหกรรมแปรรูปสัตว์น้ำ. [Online]. Available:

<http://fic.nif.or.th/th/thaifood/product52-fishery.asp>. 5 กรกฎาคม 2553.

Global Trade Atlas. 2002-2009. Statistics Database. [Online]. Available:

<http://www.gtis.com/gta/>. 20 November 2010.

International Monetary Fund. Data and Statistics. [Online]. Available:

[http://www.indexmundi.com/unitedstate/gdp_per_capita9\(ppp\).html](http://www.indexmundi.com/unitedstate/gdp_per_capita9(ppp).html). 11 August 2010.

USA Historical Price Index. USA-Consumer Price Index. [Online]. Available:

<http://www.rateinflation.com/consumer-price-index/usa-historical-cpi.php?form=usacpi>. 29 November 2010.

World Trade Atlas. 2002-2009. Statistics Database. [Online]. Available:

<http://www.gtis.com/wta/>. 20 November 2010.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ก

ข้อมูลที่ใช้ในการคำนวณและวิธีการคำนวณหาค่าดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏ

ตารางภาคผนวกที่ 1 ค่าดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏ (RCA) ของสินค้าปลาทูนากะป่องของประเทศไทยในประเทศสหรัฐอเมริการะหว่างปี พ.ศ. 2545-2552

ปี	X_{ik}	X_i	X_{wk}	X_w	RCA
2545	172.15	13,439.93	471.77	1,161,365.97	31.53
2546	234.99	13,638.89	566.30	1,257,121.25	38.25
2547	256.40	15,438.35	620.05	1,469,704.40	39.37
2548	292.80	16,915.03	669.88	1,673,454.52	43.24
2549	285.01	19,608.86	696.94	1,853,938.48	38.66
2550	300.70	20,595.89	670.23	1,956,961.84	42.63
2551	380.55	20,285.67	842.04	2,103,640.71	46.87
2552	388.64	16,594.12	769.33	1,559,624.81	47.48

หมายเหตุ: RCA = ดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในสินค้าปลาทูนากะป่องของประเทศไทยที่มีต่อประเทศสหรัฐอเมริกา

X_{ik} = มูลค่าการส่งออกปลาทูนากะป่องของประเทศไทยไปยังประเทศสหรัฐอเมริกา

X_i = มูลค่าการส่งออกสินค้าทั้งหมดของประเทศไทยไปยังประเทศสหรัฐอเมริกา

X_{wk} = มูลค่าการนำเข้าปลาทูนากะป่องของประเทศสหรัฐอเมริกา

X_w = มูลค่าการนำเข้าสินค้าทั้งหมดของประเทศสหรัฐอเมริกา

ที่มา: (จากการคำนวณ)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางภาคผนวกที่ 2 ค่าดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏ (RCA) ของสินค้าปลาทุ
นากะป๋องของประเทศฟิลิปปินส์ในประเทศสหรัฐอเมริกา ระหว่างปี พ.ศ.
2545-2552

ปี	X_{ik}	X_i	X_{wk}	X_w	RCA
2545	18.22	8,565.34	471.77	1,161,365.97	5.24
2546	36.60	7,156.49	566.30	1,257,121.25	11.35
2547	41.63	6,713.89	620.05	1,469,704.40	14.70
2548	13.39	7,329.57	669.88	1,673,454.52	4.56
2549	17.73	8,655.16	696.94	1,853,938.48	5.45
2550	30.91	8,546.81	670.23	1,956,961.84	10.56
2551	79.66	8,145.60	842.04	2,103,640.71	24.43
2552	63.53	6,737.29	769.33	1,559,624.81	19.12

หมายเหตุ: RCA = ดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในสินค้าปลาทุนากะป๋องของประเทศ
ฟิลิปปินส์ที่มีต่อประเทศสหรัฐอเมริกา

- X_{ik} = มูลค่าการส่งออกปลาทุนากะป๋องของประเทศฟิลิปปินส์ไปยังประเทศ
สหรัฐอเมริกา
- X_i = มูลค่าการส่งออกสินค้าทั้งหมดของประเทศฟิลิปปินส์ไปยังประเทศ
สหรัฐอเมริกา
- X_{wk} = มูลค่าการนำเข้าปลาทุนากะป๋องของประเทศสหรัฐอเมริกา
- X_w = มูลค่าการนำเข้าสินค้าทั้งหมดของประเทศสหรัฐอเมริกา

ที่มา: (จากการคำนวณ)

ตารางภาคผนวกที่ 3 ค่าดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏ (RCA) ของสินค้าปลาทุ
 นำกระป๋องของประเทศอินโดนีเซียในประเทศสหรัฐอเมริการะหว่างปี พ.ศ.
 2545-2552

ปี	X_{ik}	X_i	X_{wk}	X_w	RCA
2545	27.15	7,558.64	471.77	1,161,365.97	8.84
2546	40.27	7,373.74	566.30	1,257,121.25	12.12
2547	45.85	8,767.28	620.05	1,469,704.40	12.40
2548	50.00	9,868.48	669.88	1,673,454.52	12.66
2549	51.55	11,232.10	696.94	1,853,938.48	12.21
2550	46.55	11,614.23	670.23	1,956,961.84	11.70
2551	44.02	13,036.87	842.04	2,103,640.71	8.44
2552	47.05	10,850.02	769.33	1,559,624.81	8.79

หมายเหตุ: RCA = ดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในสินค้าปลาทุนำกระป๋องของประเทศ
 อินโดนีเซียที่มีต่อประเทศสหรัฐอเมริกา

X_{ik} = มูลค่าการส่งออกปลาทุนำกระป๋องของประเทศอินโดนีเซียไปยังประเทศ
 สหรัฐอเมริกา

X_i = มูลค่าการส่งออกสินค้าทั้งหมดของประเทศอินโดนีเซียไปยังประเทศ
 สหรัฐอเมริกา

X_{wk} = มูลค่าการนำเข้าปลาทุนำกระป๋องของประเทศสหรัฐอเมริกา

X_w = มูลค่าการนำเข้าสินค้าทั้งหมดของประเทศสหรัฐอเมริกา

ที่มา: (จากการคำนวณ)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางภาคผนวกที่ 4 ค่าดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏ (RCA) ของสินค้าปลาทูนากะป๋องของประเทศเอกวาดอร์ในประเทศสหรัฐอเมริการะหว่างปี พ.ศ. 2545-2552

ปี	X_{ik}	X_i	X_{wk}	X_w	RCA
2545	100.13	2,009.02	471.77	1,161,365.97	122.69
2546	118.97	2,481.90	566.30	1,257,121.25	106.41
2547	73.41	3,273.72	620.05	1,469,704.40	53.15
2548	80.17	5,016.87	669.88	1,673,454.52	39.92
2549	80.13	6,791.45	696.94	1,853,938.48	31.39
2550	59.07	6,142.05	670.23	1,956,961.84	28.08
2551	39.27	8,331.42	842.04	2,103,640.71	11.78
2552	27.35	4,543.15	769.33	1,559,624.81	12.20

หมายเหตุ: RCA = ดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในสินค้าปลาทูนากะป๋องของประเทศเอกวาดอร์ที่มีต่อประเทศสหรัฐอเมริกา

X_{ik} = มูลค่าการส่งออกปลาทูนากะป๋องของประเทศเอกวาดอร์ไปยังประเทศสหรัฐอเมริกา

X_i = มูลค่าการส่งออกสินค้าทั้งหมดของประเทศเอกวาดอร์ไปยังประเทศสหรัฐอเมริกา

X_{wk} = มูลค่าการนำเข้าปลาทูนากะป๋องของประเทศสหรัฐอเมริกา

X_w = มูลค่าการนำเข้าสินค้าทั้งหมดของประเทศสหรัฐอเมริกา

ที่มา: (จากการคำนวณ)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ข

ข้อมูลที่ใช้ในการคำนวณแบบจำลองส่วนแบ่งการตลาดคงที่ของการส่งออกปลาทูน่า
กระป๋องของไทย

ตารางภาคผนวกที่ 5 มูลค่าการส่งออกทุกชนิดของโลกปี พ.ศ. 2545-2552 (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)

ปี	มูลค่า
2545	5,980,180
2546	6,964,836
2547	8,440,294
2548	9,465,440
เฉลี่ยปี 2545-2548	7,712,688
2549	10,868,001
2550	12,576,472
2551	14,264,647
2552	11,190,078
เฉลี่ยปี 2549-2552	12,224,800

ที่มา: (Global Trade Atlas, 2010)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางภาคผนวกที่ 6 มูลค่าการส่งออกปลาทูน่ากระป๋องทั้งหมดของโลกไปยังตลาด
สหรัฐอเมริกา และตลาดอื่นๆ ปี พ.ศ. 2545-2552 (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)

ปี	สหรัฐอเมริกา	อื่นๆ	รวม
2545	471.77	1,172.24	1,644.01
2546	566.30	1,357.87	1,924.17
2547	620.05	1,427.66	2,047.71
2548	669.88	1,762.75	2,432.63
เฉลี่ยปี 2545-2548	582	1,430.13	2,012.13
2549	696.94	1,990.17	2,687.11
2550	670.23	2,091.48	2,761.71
2551	842.04	2,077.89	2,919.93
2552	769.33	2,358.88	3,128.21
เฉลี่ยปี 2549-2552	744.64	2,129.61	2,874.24

ที่มา: (Global Trade Atlas, 2010)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางภาคผนวกที่ 7 มูลค่าการส่งออกปลาทูน่ากระป๋องของประเทศไทยไปยังประเทศ
สหรัฐอเมริกา และประเทศอื่นๆ ปี พ.ศ. 2545-2552 (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)

ปี	สหรัฐอเมริกา	อื่นๆ	รวม
2545	172.15	514.70	686.85
2546	234.99	592.02	827.01
2547	256.40	641.89	898.29
2548	292.80	834.88	1,127.68
เฉลี่ยปี 2545-2548	239.09	645.87	884.96
2549	285.01	1,012.99	1,298.00
2550	300.70	1,190.85	1,491.55
2551	380.55	1,576.50	1,957.05
2552	388.64	1,288.29	1,676.93
เฉลี่ยปี 2549-2552	338.72	1,267.16	1,605.88

ที่มา: (World Trade Atlas, 2010)

ตารางภาคผนวกที่ 8 มูลค่าการส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องของประเทศฟิลิปปินส์ไปยังประเทศ
สหรัฐอเมริกาและประเทศอื่นๆ ปี 2545-2552 (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)

ปี	สหรัฐอเมริกา	อื่นๆ	รวม
2545	18.22	74.95	93.17
2546	36.60	75.15	111.75
2547	41.63	72.43	114.06
2548	13.39	52.06	65.45
เฉลี่ยปี 2545-2548	27.46	68.65	96.11
2549	17.73	71.16	88.99
2550	30.91	94.07	124.98
2551	79.66	196.07	275.73
2552	63.53	189.12	252.65
เฉลี่ยปี 2549-2552	47.96	137.63	185.59

ที่มา: (World Trade Atlas, 2010)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางภาคผนวกที่ 9 มูลค่าการส่งออกปลาทูน่ากระป๋องของประเทศอินโดนีเซียไปยังประเทศ
สหรัฐอเมริกาและประเทศอื่นๆ ปี 2545-2552 (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)

ปี	สหรัฐอเมริกา	อื่นๆ	รวม
2545	27.15	58.90	86.05
2546	40.27	60.97	101.24
2547	45.85	72.60	118.45
2548	50.00	78.64	128.64
เฉลี่ยปี 2545-2548	40.82	67.78	108.60
2549	51.55	78.24	129.79
2550	46.55	105.39	151.94
2551	44.02	130.32	174.34
2552	47.05	143.12	190.17
เฉลี่ยปี 2549-2552	47.29	114.27	161.56

ที่มา: (World Trade Atlas, 2010)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางภาคผนวกที่ 10 มูลค่าการส่งออกปลาทูน่ากระป๋องของประเทศเอกวาดอร์ไปยังประเทศ
สหรัฐอเมริกาและประเทศอื่นๆ ปี 2545-2552 (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)

ปี	สหรัฐอเมริกา	อื่นๆ	รวม
2545	100.13	95.22	195.34
2546	118.97	107.26	226.24
2547	73.41	139.51	212.91
2548	80.17	209.21	289.38
เฉลี่ยปี 2545-2548	93.17	137.80	230.97
2549	80.13	223.27	303.40
2550	59.07	316.56	375.63
2551	39.27	455.45	484.72
2552	27.35	305.03	332.37
เฉลี่ยปี 2549-2552	48.96	325.07	374.03

ที่มา: (World Trade Atlas, 2010)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงมูลค่าการส่งออกด้วยแบบจำลองส่วนแบ่งตลาดคงที่

ในการคำนวณการเปลี่ยนแปลงมูลค่าการส่งออกของปลาทุ่นำกระป๋องของประเทศไทยในตลาดสหรัฐอเมริกาและในตลาดอื่นๆ ได้ใช้ข้อมูลจากตารางที่ 5-7 โดยมีกรคำนวณดังต่อไปนี้

ตัวอย่าง การคำนวณการเปลี่ยนแปลงมูลค่าการส่งออกปลาทุ่นำกระป๋องของประเทศไทยในช่วงปี 2545-2548 เปรียบเทียบกับช่วงปี 2549-2552

$$\begin{aligned} & \sum_j \sum_k X_{ijk}^1 - \sum_j \sum_k X_{ijk}^0 \\ &= [G^0 \sum_j \sum_k X_{ijk}^0 - \sum_j \sum_k X_{ijk}^0] + [\sum_j (G_{jk} X_{ijk}^0) - G_k \sum_j X_{ijk}^0] \\ &+ [\sum_j \sum_k G_{jk}^* X_{ijk}^1 - \sum_j \sum_k X_{ijk}^0] + \{[\sum_j \sum_k X_{ijk}^1 - \sum_j \sum_k G_{jk} X_{ijk}^0] \\ &+ [\sum_j \sum_k G_{jk} X_{ijk}^1 + \sum_j \sum_k X_{ijk}^0]\} \end{aligned}$$

อัตราการขยายตัวของโลก g

$$\begin{aligned} &= G - 1 \\ &= (12,224,800/7,712,688) - 1 \\ &= 1.5850 - 1 \\ &= 0.5850 \end{aligned}$$

อัตราการขยายตัวรวมของโลกในปลาทุ่นำกระป๋อง (g_k)

$$\begin{aligned} g_k &= G_k - 1 \\ &= (2,874.24/2,012.13) - 1 \\ &= 1.4285 - 1 \\ &= 0.4285 \end{aligned}$$

อัตราการขยายตัวรวมของโลกในปลาทุ่นำกระป๋องไปสหรัฐอเมริกา (g_{jk})

$$\begin{aligned} g_{jk} &= G_{jk} - 1 \\ &= (744.64/582) - 1 \end{aligned}$$

$$= 1.2795 - 1$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

$$= 0.2795$$

อัตราขยายตัวรวมของโลกในปลาหมึกกระป๋องไปตลาดอื่นๆ (g_{jk})

$$\begin{aligned} g_{jk} &= G_{jk} - 1 \\ &= (2,129.61/1,430.13) - 1 \\ &= 1.4891 - 1 \\ &= 0.4891 \end{aligned}$$

G_{jk} ของตลาดสหรัฐอเมริกา

$$\begin{aligned} G_{jk} &= 1/G_{jk} \\ &= 1/1.2795 \\ &= 0.7816 \end{aligned}$$

G_{jk} ของตลาดอื่นๆ

$$\begin{aligned} G_{jk} &= 1/G_{jk} \\ &= 1/1.4891 \\ &= 0.6715 \end{aligned}$$

ผลจากการขยายตัวของตลาดโลก

$$\begin{aligned} &= [G^0 \sum_j \sum_k X_{ijk}^0 - \sum_j \sum_k X_{ijk}^0] \\ &= 1.4285(884.96) - 884.96 \\ &= 379.2054 \end{aligned}$$

ผลจากการกระจายตลาด

$$\begin{aligned} &= [\sum_j (G_{jk} X_{ijk}^0) - G_k \sum_j X_{ijk}^0] \\ &= [(1.2795 \times 239.09) + (1.6601 \times 645.87)] - \\ &= 1.4285(884.96) \\ &= 3.5153 \end{aligned}$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลจากการแข่งขันที่แท้จริง

$$\begin{aligned}
 &= [\sum_i \sum_k G_{ijk}^* X_{ijk}^1 - \sum_i \sum_k X_{ijk}^0] \\
 &= [(0.7816 \times 239.09) + (0.6715 \times 645.87) - 884.96] \\
 &= -264.3856
 \end{aligned}$$

ผลกระทบร่วมหรือผลจากการส่งเสริมการส่งออก

$$\begin{aligned}
 &= [(\sum_i \sum_k X_{ijk}^1 - \sum_i \sum_k G_{ijk} X_{ijk}^0) \\
 &\quad - (\sum_i \sum_k G_{ijk}^* X_{ijk}^1 + \sum_i \sum_k X_{ijk}^0)] \\
 &= 1,605.88 - [(1.2795 \times 239.09) + (1.4891 \times 645.87)] \\
 &\quad - (-264.3856) \\
 &= 602.5849
 \end{aligned}$$

การเปลี่ยนแปลงมูลค่าปลาทุนากระป๋องของประเทศไทย

$$720.92 \quad 514.5157 \quad 21.3513 \quad 1,309.0152 \quad + \quad 536.771$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ค

ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่ออุปสงค์การส่งออกปลาทูน่ากระป๋องของไทยไป
ประเทศสหรัฐอเมริกา

ตารางภาคผนวกที่ 11 ปริมาณการส่งออกปลาทูน่ากระป๋องของไทยไปประเทศสหรัฐอเมริกา
ปี พ.ศ.2535-2552

ปี พ.ศ.	ปริมาณการส่งออก (ตัน)
2535	99,900
2536	64,512
2537	65,078
2538	46,604
2539	58,000
2540	53,100
2541	76,008
2542	103,200
2543	69,064
2544	89,000
2545	97,134
2546	119,000
2547	98,472
2548	111,826
2549	103,188
2550	87,696
2551	94,911
2552	121,418

ที่มา: (Global Trade Atlas, 2010)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางภาคผนวกที่ 12 ราคาส่งออกปลาทูน่ากระป๋องของประเทศไทยไปประเทศสหรัฐอเมริกา
ปี พ.ศ.2535-2552

ปี พ.ศ.	ราคาส่งออก F.O.B (ดอลลาร์สหรัฐ/ตัน)
2535	2,100.15
2536	2,295.00
2537	2,229.68
2538	2,370.38
2539	2,528.34
2540	2,798.07
2541	2,680.60
2542	2,571.10
2543	2,596.98
2544	2,686.31
2545	2,595.81
2546	2,487.13
2547	2,557.36
2548	2,487.94
2549	2,545.51
2550	3,255.81
2551	4,027.92
2552	3,413.15

ที่มา: (Global Trade Atlas, 2010)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางภาคผนวกที่ 13 รายได้ประชาชาติของประเทศสหรัฐอเมริกา ปี พ.ศ.2535-2552

ปี พ.ศ.	รายได้ประชาชาติ (ดอลลาร์สหรัฐ)
2535	26,799.63
2536	27,979.13
2537	27,900.53
2538	28,826.60
2539	29,076.55
2540	30,541.33
2541	31,857.84
2542	32,501.68
2543	33,252.49
2544	34,069.49
2545	35,959.77
2546	37,339.43
2547	38,471.61
2548	40,708.17
2549	44,857.42
2550	46,673.95
2551	47,439.93
2552	46,442.64

ที่มา: (International Monetary Fund, 2010)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางภาคผนวกที่ 14 อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศระหว่างเงินบาทไทยต่อดอลลาร์
สหรัฐของประเทศสหรัฐอเมริกา ปี พ.ศ.2535-2552

ปี พ.ศ.	อัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา (บาท/ดอลลาร์สหรัฐ)
2535	25.40
2536	25.32
2537	25.15
2538	24.92
2539	25.34
2540	31.37
2541	41.37
2542	37.84
2543	40.16
2544	44.48
2545	43.00
2546	41.53
2547	40.27
2548	40.27
2549	37.93
2550	34.56
2551	33.36
2552	34.34

ที่มา: (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2553)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางภาคผนวกที่ 15 จำนวนประชากรของประเทศสหรัฐอเมริกา ปี พ.ศ.2535-2552

ปี พ.ศ.	จำนวนประชากร (ล้านคน)
2535	256.89
2536	260.25
2537	263.43
2538	266.55
2539	269.66
2540	272.91
2541	276.11
2542	279.29
2543	282.33
2544	285.02
2545	291.52
2546	293.24
2547	294.44
2548	301.44
2549	247.34
2550	250.13
2551	304.72
2552	307.37

ที่มา: (International Monetary Fund, 2010)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางภาคผนวกที่ 16 ราคาส่งออกปลาหูน้ำสดของประเทศแคนาดาไปประเทศสหรัฐอเมริกา
ปี พ.ศ.2535-2552

ปี พ.ศ.	ราคาส่งออก F.O.B (ดอลลาร์สหรัฐ/ตัน)
2535	1,220.00
2536	1,392.07
2537	1,450.33
2538	1,309.89
2539	1,495.35
2540	1,898.59
2541	1,789.88
2542	1,660.79
2543	1,744.89
2544	1,202.66
2545	1,310.02
2546	1,207.01
2547	2,097.72
2548	2,152.69
2549	1,903.07
2550	1,806.18
2551	2,100.42
2552	2,257.85

ที่มา: (Global Trade Atlas, 2010)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางภาคผนวกที่ 17 ดัชนีราคาผู้บริโภคของประเทศสหรัฐอเมริกา ปี พ.ศ.2535-2552

ปี พ.ศ.	ดัชนีราคาผู้บริโภค ปีฐาน 2526-2527
2535	140.3
2536	144.5
2537	148.2
2538	152.4
2539	156.9
2540	160.5
2541	163.0
2542	166.6
2543	172.2
2544	177.1
2545	179.9
2546	184.0
2547	188.9
2548	195.3
2549	201.6
2550	207.3
2551	215.3
2552	214.5

ที่มา: (USA Historical Price Index, 2010)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ง

ผลการวิเคราะห์ทางเครื่องพิมพ์

ตารางภาคผนวกที่ 18 ผลการวิเคราะห์สมการอุปสงค์การส่งออกปลาหูฉลามป้องกันของไทยไปยังประเทศสหรัฐอเมริกา

Descriptive Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
QD	11.3311	.28668	18
P	2.7194	.10131	18
NI	5.3006	.06273	18
EXCH	3.5489	.20574	18
POP	5.6256	.06758	18
AFOB	2.2350	.26277	18

Variables Entered/Removed

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	AFOB, POP, P, NI, EXCH		Enter

a. All requested variables entered.

b. Dependent Variable: QD

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Correlations

		QD	P	NI	EXCH	POP	AFOB
Pearson							
Correlation	QD	1.000	-.448	.619	.538	.426	.038
	P	-.448	1.000	-.141	-.337	.037	.024
	NI	.619	-.141	1.000	.338	.156	-.555
	EXCH	.538	-.337	.338	1.000	.484	-.037
	POP	.426	.037	.156	.484	1.000	-.049
	AFOB	.038	.024	-.555	-.037	-.049	1.000
	Sig. (1-tailed)	QD		.031	.003	.011	.039
P		.031		.289	.086	.443	.462
NI		.003	.289		.085	.268	.008
EXCH		.011	.086	.085		.021	.443
POP		.039	.443	.268	.021		.423
AFOB		.440	.462	.008	.443	.423	
N		QD	18	18	18	18	18
	P	18	18	18	18	18	18
	NI	18	18	18	18	18	18
	EXCH	18	18	18	18	18	18
	POP	18	18	18	18	18	18
	AFOB	18	18	18	18	18	18

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Durbin-Watson
1	.904	0.818	.742	.14554	2.470

a. Predictors: (Constant), AFOB, POP, FOB, NI, EXCH

b. Dependent Variable: QD

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ANOVA

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	1.143	5	.229	10.793	.001 ^a
	Residual	.254	12	.021		
	Total	1.397	17			

a. Predictors: (Constant), AFOB, POP, FOB, NI, EXCH

b. Dependent Variable: QD

Model		Coefficients		t	Sig.
		Unstandardized Coefficients B	Standardized Coefficients Beta		
1	(Constant)	-14.469		-2.857	.014
	P	-1.018	.382	-2.668	.020
	NI	3.633	.733	4.958	.000
	EXCH	.004	.227	.019	.985
	POP	1.434	.616	2.327	.038
	AFOB	.551	.165	3.345	.006

a. Dependent Variable: QD

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Residuals Statistics

	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation	N
Predicted Value	10.863	11.717	11.331	.259	18
Residual	-.197	.289	.000	.122	18
Std. Predicted Value					
Value	-1.803	1.490	.000	1.000	18
Std. Residual	-1.353	1.986	.000	.840	18

a. Dependent Variable: QD

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้